

ଉତ୍କଳ ସୁସଜ୍ଜା

୧୯୫୫/୫୬/୧୨୩୪୫୬୭୮

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶରଦା କର ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଧାନସାଗର ଧାନ-ସ୍ମାରକୀ ଲୋକାରମ୍ଭ କରୁଥିବା ସମୟର ଚିତ୍ରଣ । (୧୯-୨-୧୯୯୮)

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶରଦା କର ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସାରିତ ଧାନ ଗାଡ଼ି ଯାହାକି ଲୋକାରମ୍ଭ କରୁଥିବା ସମୟର ଚିତ୍ରଣ । (୧୯-୨-୧୯୯୮)

ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ପ୍ରମୋଦୀ ପ୍ରମୋଦୀ ପ୍ରମୋଦୀ ପ୍ରମୋଦୀ (୧୯-୮-୧୯୮୮) ।

କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ପ୍ରମୋଦୀ ପ୍ରମୋଦୀ ପ୍ରମୋଦୀ ପ୍ରମୋଦୀ (୧୯-୮-୧୯୮୮) ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

୫୫ ଭାଗ ୨ୟ/୩ୟ ସଂଖ୍ୟା ଭାଦ୍ର-କାର୍ତ୍ତିକ ୧୯୭୦ ଶହାବ ସେପ୍ଟେମ୍ବର-ଅକ୍ଟୋବର ୧୯୮୮

ଶ୍ରୀ ସଂଜୀବ ଚନ୍ଦ୍ର ହୋତା
ପ୍ରମୁଖ ଶାସନ ସଚିବ
ପୁରୀ ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା

ଶ୍ରୀ ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦାଶ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ

ସମ୍ପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ

ଶ୍ରୀ ମହେଶ୍ୱର ମୂଳିଆ
କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସମ୍ପାଦକ

ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳ ଚନ୍ଦ୍ର ସାମନ୍ତରାୟ
ସମ୍ପାଦନା ସହଯୋଗୀ

ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ୍ଟ

ଶ୍ରୀ ମାନସ ନାୟକ

କାର୍ଯ୍ୟକ ସେସ : ଟ ୨୦-୦୦
ପ୍ରତି ଗ୍ରନ୍ଥ : ଟ ୨-୦୦

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ, ଉପକାରୀ ଯୋଗ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତେକାଂ ଯୋଗ୍ୟ ଫର୍ମାଟ୍ ବିଭାଗ "ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ"ର ପ୍ରକାଶନ କରୁଛନ୍ତି । "ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ" ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ପୁରୀ ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ପୁସ୍ତକ ଓ ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରକାଶିତ ନାଟ୍ୟମତ ଓ ଚିନ୍ତାଧାରା ଉପରୁ ଉତ୍କଳ ସରକାରଙ୍କର ଯୋଗ୍ୟ କୁଶଳକୁ ଦେଖି ନାହିଁ ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ପୁରୀ ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ
ପ୍ରସଙ୍ଗ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ମୁଦ୍ରଣାଳୟ, କଟକ-୧୦ ରୁ ମୁଦ୍ରିତ
(ସେବାଗାରଭୂମିରେ ପ୍ରକାଶିତ ଥିବା ଫାୟୋର୍ସ)

ସୂଚୀ

ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ସ୍ବାଧିନୀତ ମଧୁପୁଷ୍ପ	୧	ଶ୍ରୀ ଜାନକୀ ବଲ୍ଲଭ ପଟ୍ଟନାୟକ
ବବିରର ପୁରଣେ	୪	ଶ୍ରୀ ଯଦୁନାଥ ଦାଶ ମହାପାତ୍ର
ଶକ୍ତି ଆରାଧନା	୫	ଅଧ୍ୟାପିକା ଦୀପ୍ତିମଣି ସତ୍ତପଥୀ
ମା' ବିରଜାଙ୍କ ଶାରଦୀୟ ପୂଜା ଓ ରଥଯାଗ	୭	ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ବାରିକ
ନାରାୟଣୀ ନମୋସ୍ତୁତେ	୧୧	ଶ୍ରୀ ଶଙ୍କରୀ ମଙ୍ଗରାଜ
ମା' ଦୁ ଦେବିଆ'	୧୪	ଶ୍ରୀ କୈଳାସ ଟିପାଠୀ
ଆଦିବାସୀ ଶିକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ରରେ ଶାନ୍ତି ଭାବନା	୧୫	ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ସାହୁ
ଶାନ୍ତିତୀ ଓ ପାପାଦିବର	୧୮	ଶ୍ରୀ ବସନ୍ତ କୁମାର ମହାପାତ୍ର
ବସୁ ପୁରୁଷ	୨୦	ଶ୍ରୀ ଗୌରହରି ରାଉତ
କାଚୀର ସ୍ବାଧିନୀତୀ ଗଣକବି ବୈଷ୍ଣବ ପାଣି	୨୧	ଡକ୍ଟର ନିରଞ୍ଜନ ସାହୁ
ଦାର୍ଶନିକ ଡକ୍ଟର ରାଧାକୃଷ୍ଣନ୍	୨୩	..
ଫିରାଙ୍ଗ	୨୬	ଶ୍ରୀ ହରିଶଙ୍କର ବଡ଼ପଣ୍ଡା
ଦରଦୀ ବଡ଼ ଗୋପବନ୍ଧୁ	୨୭	ଡକ୍ଟର ପ୍ରଶାନ୍ତ ରାଉତ
ଡକ୍ଟର ରାବୁରୁ - ଏକ ପୁରଣୀୟ ପଟିକା	୨୯	ଡକ୍ଟର ସୀମାଞ୍ଜଳ ପ୍ରଧାନ
ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷକ ଓ ପମାତ	୩୧	ପ୍ରଫେସର ଜଗନ୍ନାଥ ମହାନ୍ତି
କାହିଁପବରର ବାଞ୍ଛି ହରିଶ	୩୩	ଡକ୍ଟର ପ୍ରଧାନର କର
ବସନ୍ତର	୩୫	ଶ୍ରୀ ହରିରାମ ଟି.ଏ
ସେ ବିଶି ସ୍ବର୍ଗେ ପୁଣିର ବଡ଼ ବଡ଼...	୩୬	ଶ୍ରୀ ଦେବବନ୍ଧୁ ମିଶ୍ର
ବୁଦ୍ଧପଣ ବିଶ୍ବର ସପକ୍ଷ କାହାଣୀ	୩୭	ଶ୍ରୀ ଅଶୋକ କୁମାର ପାଣି
ଜାତିର ପୁରୁ ଓ ରାଧାକୃଷ୍ଣନ୍	୩୯	ଶ୍ରୀ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ବେହେରା
ଆକାଶନୀ	୪୦	ଶ୍ରୀମତୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମିଶ୍ର
ସାଂପ୍ରତିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ଗାର୍ଗୀ ବିଶ୍ବର	୪୧	ଶ୍ରୀ ଶୌରୀବନ୍ଧୁ ଭର
ବେଝା ପ୍ରବନ୍ଧ - ମହିଳା ସ୍ବର୍ଣ୍ଣା ଗବେଷନା ଦିଗରେ	୪୪	ଶ୍ରୀ ସୁବାସ କୁମାର ପଣ୍ଡା
ଏକ ସପକ୍ଷ ପଦକ୍ଷେପ		
ନୂତନ କୃଷି ଜାତିରେ କୃଷି ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଓ ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣ ନିଗମ	୪୫	ଡକ୍ଟର ଯୋଗେଶ ରାଉତ
ଓଡ଼ିଶାରେ ଶିଶୁ କ୍ରମିକ ସମସ୍ୟା	୫୧	ବୁଦ୍ଧିକା ପଟ୍ଟନାୟକ
ପର୍ବ ଲାଗଣୀୟ ପରୀକ୍ଷା ଓ ଓଡ଼ିଆ ପରୀକ୍ଷାପୀ	୫୫	ଡକ୍ଟର ସାଧନ ପରିଡ଼ା
ସପାଦ ପରିଚୟ	୫୯	..

ପ୍ରବନ୍ଧ

ଜାତିର ପିତା
୦୨-୧୦-୧୮୬୯-୩୦-୦୧-୧୯୪୮

ଓଡ଼ିଶାରେ ଗାନ୍ଧିଜୀ

ପ୍ରକାଶକ

ଉତ୍କଳମଣି ପଣ୍ଡିତ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ
୦୯-୧୦-୧୯୭୭-୧୭-୦୭-୧୯୭୮

ଡକ୍ଟର ଶ୍ରୀମତୀ ରାଧାକୃଷ୍ଣନ୍
ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୫, ୧୯୮୮—ପ୍ରସ୍ତୁତ ୧୯୯୫

ରଘୁବୀର ବାରି ରାଉତ
୧୯୮୮-୧୧-୧୦-୧୯୯୩

ଲକ୍ଷ୍ମୀବାହାଦୁର ଶାସୀ
୦୨-୧୦-୧୯୦୪—୧୧-୦୧-୧୯୯୭

ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ସ୍ବାଭିମାନ ମଧୁସୂଦନ

ଶ୍ରୀ ଜ୍ଞାନବୀ ଚରଣ ଚକ୍ରମାଳା

[illegible]

ପ୍ରଥମ ପ୍ରାକ୍ତିକ

ଉପସାହାୟକ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୧୫୦

අලුත්වැඩුණි 1980 - 1981 - 1982

ନାମ: _____

ପ୍ରାକାର	ପ୍ରାୟ	...
---------	-------	-----

ମାଲିକିଆ ଶାସନ ୧୫୫

ପ୍ରକାଶନାଳୟ   ଡି.ଏ.ଏ.   ୧୫

ଉତ୍ତର । ଗାନ୍ଧୀ ଗ୍ରନ୍ଥ । ୧୫

କମ୍ପାନୀ	କାର୍ଯ୍ୟ	ତାରିଖ
---------	---------	-------

ବେଳାବଳୀ ୧୫

ବିକଳା ହାତୀଙ୍କ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଓ ଶ୍ରୀମାଳି

ଚଢ଼ିଆରେ	ସଦାଶିଖ	ପୃଷ୍ଠା
---------	--------	--------

ପାଠକ । ସେ ଦିଗୁଡ଼ିକ ଉଦ୍ୟମ

କୋଷ(କ୍ଷେତ୍ର)	ଆଦି	ପ୍ରାୟ
--------------	-----	-------

ମାଧ୍ୟମିକ	ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ	ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ
ମାଧ୍ୟମିକ	ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ	ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ

ପାଳନ କରନ୍ତୁ । ଶେଷରେ ପଢ଼ନ୍ତୁ ।

ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଗ୍ରନ୍ଥ ଲେଖକ ଓ

ବିନୟ   ବିନୟ   ବିନୟ

ସଂସଦଙ୍କୁ ଗୃହୀତ କରିବା ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ବୋଲି ସମ୍ଭାଷଣରେ କୁହାଯାଇଥିଲା।

ଉପରୋକ୍ତ ଲେଖକଙ୍କ ସହଯୋଗରେ କରାଯାଇଛି।

ଦୈନିକ ପାଠ୍ୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ

ପ୍ରଥମ ନମ୍ବର । ପଦ୍ୟ ଶୈଳୀରେ ଓଡ଼ିଆ

ସଂସ୍କୃତ ଶାସ୍ତ୍ରରେ । ଶାସ୍ତ୍ରରେ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ହେବାର ସହିତ ଏ

ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ବିଭାଗ

[illegible]

1997

ପ୍ରାୟତଃ

(Faint handwritten notes at the bottom of the page)

কম প্রাপ্ত বয়স্ক

1000

100

[illegible]

_____

[illegible]

ଏବଂ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ଭୋଷିଏ
ମଞ୍ଚରେ ବଜାଉଛନ୍ତି ଭାଷଣ
ଦେଉଥିଲେ ଦୁଇଜଣ ମଦପାତ୍ର
ମଧ୍ୟେ ଶ୍ରୋତା ଥିଲେ
ଦେବେବେଳେ । ସେ ମୋତେ
କହିଲେ ଯେ ମଧୁସୂଦନଙ୍କ ଭାଷଣ
ଗୁଣଗୁଣାଏ ବାମନୀକାକୁ
ତତ୍ତ୍ଵତ୍ତ୍ଵର ସ୍ଥିତି । ପୁଣ୍ୟଗୁଣାଏ
ବାମନୀକୁ ବ୍ରହ୍ମାତ୍ମୟଙ୍କ "ଫି
ଭୋକଣେନ କଥା ପାଞ୍
ବେଳେ" । ସେ ମଧୁସୂଦନ ଯେ
ବମନଙ୍କ ଭାଷଣ ଦେଉଥିଲେ ଯେ
ପଦେ ପଦେ ଶ୍ରୋତା ପ୍ରାୟ
ହସିଥାନ୍ତେ । ସେ ପଢ଼ିବାରେ ଉଡ଼ୁ
ନ ଯୋଗ ପରି ଥାଉ ନେତ୍ରୀ ଉଡ଼ୁ
ମୋରାଥେ ଡାକେଲେ ସେ
କାହିଁକି ଯିବେ ନେତା
ଡୋକାଣେ ଭାବନୀୟ ହାସ୍ୟ
କାହିଁକି ପଦାଂଶ ଭାବେ

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସ୍ତରରେ ଗୋଟିଏ କୋଷର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା

ଏବେ ଥିବା ଚିନ୍ତା ଶ୍ରେଣୀ ଅନ୍ତର୍ଗତ । ଅନେକ ନାଗରୀକେ
ଏହି ଚିନ୍ତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ପାଠ ନାହାନ୍ତି ।
ଯେଉଁମାନେ ଜାଣନ୍ତି ସେମାନେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ନାଗରୀ
କେନ୍ଦ୍ରରେ । ଏହି ନାଗରୀକେ ଏହି ଚିନ୍ତା ନେଇ ।
ଏହିପରି ଏହି ନାଗରୀକେ ଏହି ନାଗରୀ ପାଠ
ନାଗରୀକେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ନେଇ । ଏହି ନାଗରୀ
ପ୍ରସଙ୍ଗ ନାଗରୀ ପାଠ ନାଗରୀକେ ଏହି ନାଗରୀ
ନାଗରୀକେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ନାଗରୀକେ ଏହି ନାଗରୀ
ନାଗରୀକେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ନାଗରୀକେ ଏହି ନାଗରୀ
ନାଗରୀକେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ନାଗରୀକେ ଏହି ନାଗରୀ
ନାଗରୀକେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ନାଗରୀକେ ଏହି ନାଗରୀ

[illegible][illegible]

କରିବ । କହିଲେ ଯେଉଁଠା ଲୋକ ଯେଉଁଠା । ମଧୁବାସୁ ତାଙ୍କ
 ଘରରେ ଲେଖୁଛନ୍ତି, ପୁଣି ଏ ପତ୍ରରୁ କୁହେ କହିଲେ କି କୁହେ
 କରିବି ନାହିଁ । ତାହା ତାହା ପୁରୀରାଜ୍ୟର ପତ୍ର । ଯଦି
 ସେ ପତ୍ରରୁ କିଛି କହି ଦେଖାଯାଏ, ତାହା ନିଶ୍ଚୟ ହେଉ
 ଯାଉଥାନ୍ତେ । କେହି ଏ ପତ୍ରରୁ ପୁଣି କିଛି ଦେଖିବି ନାହିଁ ।
 ଏହି ସାଧାରଣ ମତରେ ତ କହିବ ଲୋକମାନଙ୍କୁ କହୁତ ସାଧାରଣ
 କହୁଥିଲେ ।

ଅଳେ ଲୋକେ କହିବ ଲୋକ ପିଟିବନ୍ ଦେବା ପାଇଁ ପୁରୁଷ
 କୋଟରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ପୁରୁଷରୁ କହିଲା । ଓକିଲ ଲଢ଼ିବାକୁ
 ମୋର ପରାୟା ନାହିଁ । ପୁରୁଷରୁ କହିଲେ—କରକର ଓକିଲ
 ଓକିଲ ଅନେକ କହିଲେ । ତାହା ପାଖରୁ ଯା, କିଛି ଅସୁବିଧା
 ହବି । ସେ ଯାଇ ମଧୁବାସୁଙ୍କୁ ଦେଖିଲା, କହିଲା ଯାଆ ।
 ମୋର ପୁରୁଷରୁ କହିଲେ କରକର ଓକିଲ ଓକିଲ ପରୁ ଅଛନ୍ତି,
 ତାହା ପାଖରୁ ଯାଉଛୁ । କିନ୍ତୁ ପରାୟାରେ ମୋର କାମ
 ହୋଇନାହିଁ କିଛି ଅସୁବିଧା ଦେବି । ମଧୁବାସୁ କହିଲେ, ତୁ ଯା
 ଯେ ପୁରୁଷରୁ କୋଟରେ ତାହା ଯାଇ କହିଦେବୁ ଯେ, କରକର
 ଓକିଲ ଯେଉଁ ଓକିଲମାନେ ଥିଲେ ସେମାନେ ଏମତେ ପୁରୁଷରୁ
 ଦୋଷ ଗଲେଣି । ଆଜି ତେଣୁ କେହି ନାହିଁ ସେଠି । ଏଠି
 ଭାବରେ ଯଦି ଦିବକର କୁଟିମାନ ବ୍ୟକ୍ତି ସେ ଥିଲେ ।
 ସେତେବେଳେ କଲେର ପିଲାମାନେ ତାଙ୍କ ପରୁ ଯାଉଥିଲେ ।
 ମଧୁବାସୁଙ୍କ ପରୁ ଥିଲା ଗୋଟିଏ ଚାଣି ଭାଗ । ସେତେବେଳେ
 ମହମାଦ, ନବକୃଷ୍ଣ କୌସୁରୀ, ଶାନ୍ତକୃଷ୍ଣ କୋଟ ସେତେବେଳେ
 ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କ ପରୁ ଯାଉଥିଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସେ ଭାବରେ
 ଦେଖୁଥିଲେ । ଉପରେ ଦେଖୁଥିଲେ, ଅନେକ ଦିବକର
 ସେମାନଙ୍କୁ ଶୁଣି ଦେଖୁଥିଲେ । ତାହା ମହମାଦ ସମସ୍ତେ
 ତାଙ୍କର ମତରେ ଥିଲେ । ତାହାକୁ ସେ ଶାନ୍ତିର
 କହୁଥିଲେ ଦେଖିଲା ଭାଗ୍ୟର ଭାଗ୍ୟ ଭାଗ୍ୟ ଭାଗ୍ୟରୁ ଯାଆ ।
 ତାଙ୍କ ଭାଗ୍ୟ ସେ ଦେଖିବା ଆସିଥିଲେ । ତାହା ତାହା ସମସ୍ତ
 ଯାଉଥିଲେ ସାଙ୍ଗେ ଯାଆ ଦେଖେ ସେ ତାଙ୍କ ପରୁ ଯାଇ ସାଙ୍ଗେ
 କରିବେ । ତାହା ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ସାଙ୍ଗେ ଯାଆ ଦେଖେ ।
 ତାହାକୁ ମଧୁବାସୁ କହିଲେ— ଏ ପତ୍ରରୁ ଦେଖୁଛନ୍ତି କାହାରେ
 ହୁଅନ୍ତି । ଆପଣ ମହମାଦ, ଭାବିଥିଲେ ସେ ପାଖ ଆପଣଙ୍କୁ
 ଅପେକ୍ଷା କରି ଗସ୍ତ କରୁ । କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କହୁ ମଧ୍ୟ
 ଆପଣଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କଲାନାହିଁ । ସାଙ୍ଗେ ଯାଆ ଦେଖେ ଆସି
 ପହଞ୍ଚିବା ବ୍ୟା, ଆପଣ ସାଙ୍ଗେ ଯାଆ ଦେଖେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।
 ଆପଣ ଭାବିଥିଲେ ମଧୁବାସୁ ତାଙ୍କ ଆପଣଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରି
 କରିଥିଲେ । ସବୁଠାରୁ ତାଙ୍କର କିଛି ସ୍ବପ୍ନ ଥିଲା, ଓକିଲ କାହିଁକୁ
 ଦିବକର ଭାବରେ ଗଠିତଲେ । ସାଙ୍ଗେ ମତରେ ସେ
 ସେତେବେଳେ ଓକିଲ ଆସିଲେ ସେତେବେଳେ ଅବଧି ଅନୁମାନ
 କରିବା ବ୍ୟା । ସେତେବେଳେ ଅନେକର ଦେଲା, ଓକିଲ
 ଗୋଟିଏ ସ୍ବପ୍ନ ଭାଗ୍ୟ କୁଟି । ଏହି 'ହୁକ୍ତ ଭାଗ୍ୟ ନା' ଗୋଟି
 କାହିଁକି ଭାଗ୍ୟରୁ କହିବାପାରେ । ସେ କହିଲେ କୁହାଗଲା

ଯେ ଓକିଲ କରକର ଗୋଟିଏ ଗପରାସା । ତାହୁ ଅପେକ୍ଷା
 ପ୍ରମାଣିତ କରିବାକୁ ଯାଇ ମଧୁବାସୁଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଗପ ଶୁଣେ
 କହିଲେ ଲେଖୁଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ଗପ କହିବାରେ ଲେଖା
 ହାଡ଼ି ଦେଲା ଓକିଲରେ ଲେଖିଲେ ଏକ ଶ୍ରେଣୀ କହି
 ହୋଇଗଲେ । ଫକୀରମୋହନ ସେମାନଙ୍କୁ ଉପମାୟ କହି
 ଶ୍ରେଣୀ ଉପମାୟ କହିଲେ । କହିବାକୁ ଉପମାୟରୁ
 ଫକୀର ମୋହନଙ୍କ ଉପମାୟ ଅଧିକ ଦରଦୀ, କହିବାକୁ ତ
 ମଧ୍ୟରୁ ପରିହାର ବ୍ୟା ଲେଖୁଛନ୍ତି, ଗୋଟିଏ ପରିହାର ବ୍ୟା
 ଲେଖୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଫକୀରମୋହନ "କମାଣ ଆପଣଙ୍କୁ" ଯେ
 ସବୁଠାରୁ ସିଏ ଗରିବ, ସବୁଠାରୁ ବୋଲି ଯାହାକୁ କୁହାଯାଏ
 ସେମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଲେଖୁଛନ୍ତି । ଓକିଲ ଭାଗ୍ୟର ଶ୍ରେଣୀ
 ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ପ୍ରତିପାଦନ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ କାହିଁକି
 ସ୍ବାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ପାଇଁ ସବୁଠାରୁ ସିଏ ପ୍ରମୁଖ ଅଂଶ ହୁଏତ କହି ନିଶ୍ଚୟ
 ସେ ଦେଲେ ମଧୁବାସୁଙ୍କ ଦାବ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକାଠି କରି "କହି
 ସମ୍ପର୍କନୀ" ସେଠା ମାଗିଲେ କହିଲେ । କହିବା ପାଇଁ
 ଦେଲା ସେତେବେଳେ ଓକିଲର ଆନ୍ଦୋଳନର ଏକ ଶ୍ରେଣୀ
 ଅଛି । ଓକିଲ କାହିଁକି ଅଭିମାନକୁ ପ୍ରତିପାଦିତ କରିବା ପାଇଁ
 ମଧୁବାସୁ ତାଙ୍କର ପକ୍ଷକୁ ଖୋଲି କଲେ । ସେତେବେଳେ ସେ
 ସବୁଠାରୁ କେହି ଗୋଟିଏର କହୁଥିଲେ ଓକିଲ ଦୋଷ ଗଲ
 ଲେ କହିବା ଲୋକମାନେ କହୁଥିଲେ, କହିବା କହିବା ଦେ
 କହୁଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ନିଶ୍ଚୟ ଦୋଷ କରି ସେ ଗଲେ । କିନ୍ତୁ
 ତାଙ୍କର ଯେଉଁ ସ୍ବପ୍ନ ଥିଲା ତାହା ସେ ସାଧିକ କରିଗଲେ । ଓକିଲ
 ସ୍ବପ୍ନ ପ୍ରକରେ ଦେଲା ସେଠା ମାଗିଲେ ସେଠା ମାଗିଲେ
 ନିଜର ଦାବକର ଦେଖା ଦେଲା । ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ନିଜର
 ସେ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟା ପ୍ରମାଣିତ କରିଗଲେ ଯେ ଯେଉଁ ଓକିଲ କାହିଁକି
 ଏତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ଥିଲା, ଯେଉଁ ଓକିଲ କାହିଁକି ଏକ ମହାନ ନୀତି
 ଦିବାକର ଭାଗ୍ୟରୁ କହିଲେ ନିଜର ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରତିପାଦନ କରିଥିଲେ,
 ସେ କାହିଁକି କିନ୍ତୁ କହିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଶକ୍ତି ଅଛି । କେହି
 ଅବନତିର ଶକ୍ତି ବଳରେ ସେ କାହିଁକି ପୁଣି ନିଜର ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରତିପାଦନ
 କରିପାରିବ । ସେ ତାହାକି କାମ ପାଇଁ, କୋଟା ତିଆରି କରିବା
 ପାଇଁ ଅନୁମାନ କାହିଁକି । ତୋଟା ତିଆରି କାଳକାଳୀନ ଅଛି
 ସେତେବେଳେ ଶାନ୍ତ ଦୋଷଗଲା । ତାହୁ ଦେଖିବା ଦେଖି
 ମହମାଦ ତାହା ନିଜେ ଆସିଥିଲେ । କାହିଁକି ମହମାଦଙ୍କୁ ନେଇ ସେ
 ଯେଉଁ ତାହାକି କାମ ନକଲେଲେ ଭାଗ୍ୟରୁ କହିଲେ ପ୍ରମାଣିତ
 କଲେ ଯେ ଏକାଠି କାହିଁକି କାମ ଆଜି ଓକିଲ ଭାଗ୍ୟ
 ଭାଗ୍ୟରୁ କହିଲେ କାହିଁକି ଭାଗ୍ୟରେ ହୁଏ ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ
 କାହିଁକି ପରେ କିଛି ଅଛି । ପୁଣି ସେତେବେଳେ କାହିଁକି
 ଯାଇଥିଲେ ସେଠାରେ ଦେଖିଲେ ଓକିଲର ତାହାକି କାମ ଏକ
 ହୁଏତ ନାହିଁ ତାହାକି କାମ । କେହି କେହି କହିବା କାହିଁକି
 ଅଛି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ତାହା ହୁଏତ କାହିଁକି କାହିଁକି
 ସେ ଯେଉଁ ଦୋଷ ତିଆରି କହୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସେ ହୁଏତ ସେତେବେଳେ
 ଦେଖୁଥିଲେ ତାହା ସେ ସବୁଠାରୁ ଭାବରେ ଦିଶି ଦେଖୁଥିଲେ ।

କବିବର ସ୍ମରଣେ

ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମନାଥ ଦାଶ ମହାପାତ୍ର

ଏହି ଶଗଡ଼ରେ ମୋର ଦୁନେ ଆସି ଦେଖାଯିଅ
ନିଶାନ୍ରେ ଯେଉଁଠି ମୁଁ ଚାହିଁଲେ ବି
ଦେଉ ବା କେଦାରପୁର ଖାମୁଆ ଚା
ଚିରିବା କୁଳ ଚାବିଚରାରେ
ପଥରା କବଳ ଛାଡ଼ି କାହିଁଗଲି ମଝିର ବେଢ଼ାରେ
ଦୁନେ ଖାଇ ଦିଶି ମୋତେ ଚୁରାବେଦେ
ପେଟ ସ୍ବପ୍ନ ଚାମଚରେ ଚିଆପୁତ ଚିଆସ ପୁଅରେ ।
ଓଡ଼ିଆର ପ୍ରକୃତିରେ ନବନଦୀ ପବିତ୍ର ଶିଖରେ
ଦେବପାତ୍ର ଲାଗିଲେ ବହୁଭାଷୀ ସମୁଦ୍ର କୁଳରେ
ମହାନଦୀ ପଦାପରେ ବାଉଁଶକାଟି ମୁଁ ପଥର
କୋଣାର୍କର ଘାଟ, ଆଜି ଏହା ବହୁଶେଷ ପରେ
ମୁଁ ଦେଖୁଛି ସବିଧା ଦୁନୁ ସବିଧାରେ ପର୍ଯ୍ୟୁଷିତରେ ।
କବିବର ଶାଧନାଥ ! କବିତାର ଦୁନେ ବଂଶୀ
ପଢ଼ିଆ ଲାଗୁ ଦୁନେ ଦେଉଥିଲି ମୁଁ ପଢ଼ିବନୀ
ପଢ଼ିଆ ଜାତିରୁ ଦୁନେ ଦେଉଥିଲି କବିତାର ଲାଗୁ
ନାଟକ ତ କବିଥିଲି ଏ ଜାତିର ଅବଳୁଷ ଆଶା
ବ୍ୟାପକଟି, ବସନ୍ତକି ପରେ ଦୁନେ କବିଥିଲି ଚିତ୍ତବତୀ ପଟ୍ଟା
କବଳଟିଆ ପୋଖରୀ ଘାଟରେ ପ୍ରତିଟି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ
କୋଣାର୍କର ଅପ୍ରାଣ ନିକର.....

ଚିନ୍ତନର ଦୁନେ ସବୁ ଶୁଣୁଛା ଜାତିପ୍ରେମ ବିକ୍ରମେଣ ଅମୃତ ଝରଣା
ଆଜି ବହୁବର୍ଷ ପରେ ସେ ସବୁ ମୁଁ କଲେ ଦୁନେ
ଦୁନେ ଆଜି ନାହିଁ କବି, କବିଅଟି ପତୀ ଚୋରରେ
ମୁଁ ଦେଖୁଛି ଏ ଜାତିରୁ ସମ୍ଭାଷଣ ଦୁଆ ଆଗାରେ
ସେ ଚିନ୍ତନ ଜାତୀୟତା ଆଜି ଦାସ କବିଲାଣି କାହିଁ
ନବୀନତା, ବରଜର ସାପକିତ ଦୁନେ ଶୁଣାବତୀ
କାବ୍ୟର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଚାହାନ୍ତି ଦିଶେ ଖାଇ ଦୁନେ ବ୍ୟାପକା ଲାଗୁ ।
ଦୁନେ ଆସି ସ୍ବପ୍ନରେ ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରଭାତୀ ଦେବ ବି ନାହିଁ
ଆଜେ ଆଜି ପ୍ରଭାତରେ ଯେଉଁଠାରେ ଅନ୍ଧାର ମୁଖର ଦାହେ
ପ୍ରାକୃତିକ ବେଦନାର ଅବସ୍ଥା ଧାରମାନ ଅବସ୍ଥାରେ ପଶୁ
ଆଜି ବି ପରବ୍ରହ୍ମ ପ୍ରୋକ୍ତ-ସାତ ଆଜି ଶୁଣ
ସ୍ବପ୍ନରେ ଆଜି ମୁଁ କଲେ ଅନ୍ଧାର ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖ କବି
ଦୁନେ ଆଶାରେ ଶାନ୍ତିର ମୁଖେ ଦୁନେ ଯେଉଁଠାରେ ଏ ବି ।
କୋଣାର୍କର ଘାଟ, ବୁଦ୍ଧବେଦ-୧

ଶକ୍ତି ଆରାଧନା

ଅଧ୍ୟାପିକା ଦୀକ୍ଷିତମଣି ଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରା

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆର୍ଯ୍ୟ ଘନାକରେ ଶକ୍ତି ପୂଜାର ପ୍ରବଚନ ସମ୍ପର୍କରେ ଘଟିତ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିବା କଷ୍ଟଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଏହା ବିଶ୍ୱାସ ଶାନ୍ତୀର ସେ, ନାଟ୍ୟଶୈଳୀ ପୂଜା ପ୍ରକ୍ତିର ଆରମ୍ଭରୁ ହିଁ ଉଦ୍ଧାରିତ । ସାଧାରଣତଃ ଦିବ୍ୟମାନେ ଦୁଇଟି ଧାରାରେ ଦେବ-ଉପାସନା କରିଥାଆନ୍ତି । ଯଥା-ବୈଦିକ ଓ ତାନ୍ତ୍ରିକ । ବୈଦିକ ବିଧିବାକ୍ଷ ପୁରୁଷ ପ୍ରଧାନ । ତାନ୍ତ୍ରିକ ଉପାସନା ନରୀକୁ ଶକ୍ତି ପ୍ରସୂତି ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଆସନରେ ଉପବିଷ୍ଟ କରାଏ ।

ଦେବୀ ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରକାଶିତା, ପାଳନକର୍ତ୍ତା ଓ ସଂହାରକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ଅର୍ଥନୀତି । ଦେବୀଙ୍କର ବଳି ଲକ୍ଷ । ବାଳବନ୍ଧୁ କୁଣ୍ଡାଦୀତ ଓ କୁଣ୍ଡାଦୀ । କଳାବନ୍ଧୁ ହିଁ ଉପକ୍ରମ ବର୍ଣ୍ଣର ନିଜମଣି । ଦେବୀଙ୍କର ଆଶ୍ରୟନ ନାହିଁ, ସେ ଦିଗ୍‌ଗମ୍ୟ । ଅର୍ଥାତ୍, ଦେବୀ ବାହାରି ନାୟାପାତ୍ର ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତେ । ଦେବୀ ନିତ୍ୟସୋବନା, ତାଙ୍କ ପୁରୁଷରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏନାହିଁ । ଦେବୀଙ୍କଠାରେ ସ୍ୱୟଂ, ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ଅଶ୍ୱିନ ପରାମର୍ଶ ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତି । ସେ ତିନିଲୋକର ଆପାରମ୍ପାଦୀ, ସମଗ୍ର ଜଗତର ଅଧୀଶ୍ୱରୀ, ବିଶ୍ୱବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ତାଙ୍କର ବ୍ୟାପ୍ତି ଓ ବ୍ୟୁତ୍ପାଦରେ ତାଙ୍କର ସୀମାହୀନ ବିସ୍ତୃତି । ଦେବୀ ବିଶ୍ୱବ୍ରହ୍ମ ପ୍ରସୂତ୍ରୀ, ପରମାତ୍ମାଙ୍କର ଯଥା-ପ୍ରସୂତି, ବଳ, ଶକ୍ତି, ଶାସ୍ତ୍ର ଓ ଆକାଶ ଶାନ୍ତାଙ୍କଠାରୁ ଗ୍ରହଣିତ ହୋଇ ତାହାଙ୍କଠାରେ ଭୀମ ରୂପ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପଣ୍ଡିତ ଶତାବ୍ଦୀ ବେଳକୁ ଦେବୀ ଉପାସନାର ଧାରା ଶ୍ରୀମନ୍ତରେ ପ୍ରବାହିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଦେବୀ ଏକ, କିନ୍ତୁ ବିଭିନ୍ନ ରୂପରେ ପ୍ରକାଶ ହେଲେ । ଦେବୀଙ୍କୁ ବ୍ରହ୍ମା, ମହେଶ୍ୱର, ଋଷି, ବିଶ୍ୱ, କୁମାର, ଭାସ୍କର, ବିନାୟକ ଓ ବିଧୁଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଖି ଆଗିଆନ୍ତର ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତାୟ ଅନ୍ତନିୟମଦେବୀ ରୂପେ ନାମିତ ହୋଇଲେ । ପୁରାଣାୟତ୍ତରେ ଦେବୀଙ୍କୁ 'ବେଢ଼ୀ' ନାମରେ ଅବିହିତ କରାଯାଇଥିଲା । ବେଢ଼ୀଙ୍କର ଦଶଟି ରୂପ କି ତତ୍ତ୍ୱମାନଙ୍କର ସେଇ ବାଳୀ, ଗର୍ଭା, ଶୋକଣୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱରୀ, ଘୈରବୀ, ଶିଖରୀ, ପୁନାବତୀ, ବରାଳ, ନାତଙ୍ଗୀ ଓ ବେଢ଼ୀ । ବାଳୀ-କଟାକର ନାଟା ପୁରାଣିନାୟିନୀ ତାଙ୍କର କୃପା ସମ୍ପର୍କ । ସେ ପ୍ରତିବେଶୀ, ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରୀ, ପାନସମ୍ବେଧକା ଓ ଶ୍ୟାମାଶ୍ରୀ । ପଞ୍ଚଶାକ୍ତୀମୁଖରେ ବାଳୀଙ୍କୁ ନକ୍ଷିତବାଳିକା, ଶିବବାଳିକା, ଚନ୍ଦ୍ରବାଳିକା, ପୁରାଣବାଳିକା ଆଦି ନାମରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ କରାଯାଇଥାଏ । କଳିଯୁଗରେ ବାଳୀଙ୍କର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ

ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ତାଙ୍କ-ପରିବର୍ତ୍ତିତରାଶିନୀ ଓ ନୋକ୍ଷରାଶି । ସେ ଉର୍ବରାୟ ପୁଷ୍ପମାଳବିହୁଷଣ ଓ ବହୁରୂପ । ପାନସମ୍ବେଧକା ସ୍ୱୟଂ ପାନକରୀ । ଶୋକଣୀ ମହାବିଦ୍ୟା-ବିଭୁତର ପ୍ରଦର୍ଶୀ ଏହି ଦେବୀ ପ୍ରାଣବିଭକ୍ତ ଉପୁଷ୍ପ ଉତ୍ପତ୍ତି । ଉତ୍ତରପୁରେ ଅଧିଷ୍ଠିତା ଓ ବହୁରୂପ । ଭୁବନେଶ୍ୱରୀ-ନୋକ୍ଷରାଶି, ଶିବସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଉତ୍ତରାଶି । ସେ ଅଭୟବରଦାୟିନୀ । ଘୈରବୀ-ଉତ୍ତରାଶି, ପିତାବରଣ ଓ ଉତ୍ତରାଶି । ସେ ପରମଜ୍ଞାନର ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ । ନାତଙ୍ଗରୀ ଶ୍ରୀମନ୍ତା-ପୁଷ୍ପମାଳା ବିଭୁଷିତା, ଆଶ୍ରମାସିତା, ବିଭୁତପୁଷ୍ପା ଓ ଉତ୍ତରାଶି । ଏହି ଦେବୀଙ୍କର ପ୍ରସାଦରୁ ଅଭୟ ଉପକ୍ରମ ହୁଏ । ଅଧିଷ୍ଠିତ ପ୍ରଜ୍ଞାକର ଗଣେ । ପୁନାବତୀ-ଋଷି ବିନାୟିନୀ । ସେ ବିବେକୀ, ତୀର୍ଥାଳୀ ଓ ବିଧବା । ନାତଙ୍ଗରୀ-ଉତ୍ତରାଶି, ଉତ୍ତରାଶି, ପାନସମ୍ବେଧକା । ନାତଙ୍ଗୀ-ଉତ୍ତରାଶି, ଶିବସ୍ତ୍ରୀ, ପୁନାବତୀ ଓ ଶ୍ରୀ ବିନାୟିନୀ । ବେଢ଼ୀ-ଶେଷ ନୋକ୍ଷରା, ପଦ୍ମାସନା ଓ ବିଭୁତରାଶିନୀ ଗଣୀ ।

ପୁରୁଷ ଶିବଙ୍କ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆଦି ଦେବୀ ଶିବାନୀ, କୁଣ୍ଡାଳୀ ଓ ଶରୀରୀ ନାମରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଶରୀରର ବାୟୁ, ଶେଷ, ଶେଷ, ଶେଷ, ମହା, ମହା, ମାହାତ୍ମ୍ୟ ଓ ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ପରମାତ୍ମାଙ୍କର ଉତ୍ତରାଶିରେ ଦେଇ ଘୋଡ଼େସ୍ୱରୀ, ମାହେଶ୍ୱରୀ, ଶିବବୀ, ଶୈବାଶ୍ରୀ, ବ୍ରହ୍ମାଶ୍ରୀ, ଶୈବାଶ୍ରୀ ଓ ବାଳାଶ୍ରୀ । ମହାପାତ୍ରୀଙ୍କ ଦେହ ଶରୀରରୁ ଆବତୀରଣରେ ପରମାତ୍ମା ଓ ନିବିଡ଼ାତ୍ମକା ଭାବରେ ବେଢ଼ୀ ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତାୟ ।

ବ୍ରହ୍ମମଣି ପ୍ରସୂତି ଅନ୍ୟାୟକ୍ଷି ଆୟାଶ୍ରମର ଦ୍ୱାରା ପୂଜା ପାଉଥିଲେ । ଆୟାଶ୍ରମର ଦଶିନରେ ବିଦ୍ୟାମେଧାଟି ଶାଳ ହୁଏ । ଯିଏ ଘୋଡ଼ି ହୁଏ ସେ ପୂଜା କଲେ ମଧ୍ୟ ଦେବୀ ଶରୀରୀ । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଙ୍କର ପ୍ରସନ୍ନା ହିଁ ଶକ୍ତି । ଶକ୍ତିର ବିଷୟ ପ୍ରସୂତି, ପ୍ରସୂତୀ ଦେବତା ଅର୍ଥାତ୍, ଆଦିତ୍ୟ କି ପୂଜା ତାଙ୍କର ପୁତ୍ର । ପୁତ୍ର, ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଓ ପ୍ରତାପ ପରମରେ ଦେବୀ ଶରୀରୀ, ଦୁର୍ଗା ଓ ଶରୀରୀ ସେ ପ୍ରସୂତି । ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଶରୀର ଶିବ ବିଦ୍ୟାର ପ୍ରତୀକ ଓ ମହିଷାସୁର ଶାସିତ ପ୍ରତୀକ । ଦୁର୍ଗା ହିଁ ମହାମାୟା । ତାଙ୍କର ହୃଦ, କୁଣ୍ଡଳ ଓ ଶରୀର, ସେ ବିଶ୍ୱବ୍ରହ୍ମ ।

ଦେବୀଙ୍କର ଅସନ ଘୋଡ଼ିକା । ଉପାଶ୍ରମ ବ୍ରହ୍ମଙ୍କ ପରମାତ୍ମା ଓ ବିଭୁତରାଶି ପ୍ରସ୍ତାପକର ଉପାଶ୍ରମ ଏକ । ପରମ ଶିବଙ୍କର ଶକ୍ତି

ମା' ବିରଜାଙ୍କର ଶାରଦୀୟ ପୂଜା ଓ ରଥଯାତ୍ରା

ଶ୍ରୀ ମାତାମୟା ବାଣିଜ୍ୟ

[illegible]

ଭାଗ୍ୟଶ୍ରୀ ଶେଷରେ ଶିଫା। ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ।

ବିଭାଗ, ଗଜପତିଗୋଡ଼ ଡାକାଞ୍ଛା ନିମନ୍ତେ ।

ଦେବୀ ବିରଜାଙ୍କୁ ନାଚ (ବେସ୍ତ୍ରାକାର ଅବିନାଶୀ) ଓ ଭବ୍ୟାୟକୁ
ବିଶୁ ସୁପରେ ବିଜୟ ଚଢ଼ାଯାଇଛି । ସାମାନ୍ୟତା ଶୈବଭାଷୀ
ମହାତ୍ମାଙ୍କୁ ପ୍ରଭା ପ୍ରଦୀପକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ବିଶୁଙ୍କୁ ନାଚିବେ
ବିଶାଳାକାର ଭାବେ ଖ୍ୟାତି ମିଳିଥିଲା । ଏହି ଶେଷର ମୁଖ୍ୟ
ଦେବୀ ବିରଜାଙ୍କୁ ନାଚଦେବୀ ଓ ମୁଖ୍ୟ ଦେବତା ଶ୍ରୀରାମାୟଣ
ଶୈବର ପ୍ରଭେଦ ଦେବୀ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଉତ୍ତର ମାଡିଗୋରାଜ ବିଜ୍ଞାନାଳୟ ପ୍ରାଙ୍ଗଣ !

ବିଜୟା ଓ। ନନ୍ଦାଦେବୀ ଜଗନ୍ନାଥସ୍ତୁ ଭେଦେ ।

ସେବା ବିଗତ, ଦେବତାଙ୍କ ଶ୍ରୀଦାସିନୀ, ଦୁଇଜଣ, ତୁଳସୀବିନୀ
ମହିଷାସୁର, ଦୁର୍ଗା : ଦେବୀଙ୍କର ଏକ ଆନନ୍ଦ
ସୁଦୟାବଳ—

ଆମାତ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଶତପଥୀ ।

ବିହାରୀ କାମରେ ଯେ ନିଆଁ ଲାଗି ପଡ଼େ ॥

ସୁରାଗୁଡ଼ିକର ମାଗଣା ଚିହ୍ନଟି ନିଶ୍ଚୟ ଲାଭ ହେବ ।

ଏକାକୀର ସମସ୍ତା ଗୁଣଗୁଣାବୁଦ୍ଧିଶୀଳ ।

ବନ୍ଦେ ଶ୍ରୀଗିରଜାଂ ଦେବୀଂ ଶ୍ରୀମୁଖେ ପ୍ରତ୍ୟାସିନୀମ୍ ॥

ଦେବୀ ବିରାଜିତା ଶିଳା ବିଗ୍ରହ ଭାରତର ଆଦିପତି
ମହିଷନାଶିନୀ ବିଗ୍ରହ ଦେଖି ଗୁଣିତବିଦ୍ୟାରେ ନବ ବିସମ୍ଭିତ ।
ଚେଷ୍ଟା ସମସ୍ତ ଭାରତବର୍ଷରେ ପାଦପୁର ମହିଷନାଶିନୀ ଦେବୀ
ଦୁର୍ଗାଙ୍କର ଉପାସନାକୁ ପ୍ରାଚୀନତମ ବେଳୁ ଛୁଣେ ନିଶ୍ଚିତ
ହୋଇଥାଏ । ଦେବୀ ବିରାଜିତା ଯାତ୍ରାରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଭାରତୀୟ
ପୁରା ଭବତ ମହା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ ପାରମର୍ଶିକ ବିଧି ପଦ୍ଧତିରେ
ଆଶ୍ୱିନ ମାସ ଗୁଣ୍ଡଫା ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇ ଆଶ୍ୱିନ ଶୁକ୍ଳ
ପରମ୍ପରା ଦିଗ୍ଗୁରେ ପହଞ୍ଚି ହୋଇଥାଏ । ଗୋରୁଖ ଦିନ ବ୍ୟାଘ୍ରୀ
ପଡ଼ି ପୁରା ଭାରତରେ ଗର୍ବିତାଦୀନ ଦୁମାର ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇ
ପଡ଼ା ଦେବୀଙ୍କର ଗୋବତ୍ସ ଶାସ୍ତି ପୁରା ଦେଖି କୁହାଯାଏ ।

ଆଉଟାଏ ଦୁର୍ଗା ପୁରା ପୁରୁଷ ବିରାଟ ନୀଳଗଣେ ଉପୁ ନାମ
 ପୁରୁଷା ଅନ୍ତନା ଦିନ ଦେବୀ ବିରାଟାଙ୍କ ଉପନେସକ ଓ ପୁରୁ
 ଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରୀତି ଦିନ ପାଣ୍ଡୁ ପରୀକ୍ଷଣ ଦୁର୍ଗାଦେବୀର ପାଣ୍ଡିତ
 ଯୋଗଧାରା ଆଶ୍ୱିନ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଅନ୍ତନା ଦିନ ଦେବୀ ଉପୁର
 ହୁଅନ୍ତି । ଏହି ଦିନ ପ୍ରାୟ ବାଲେଶେ ଦେବୀଙ୍କୁ ବିଧିପୁରବେଳେ ପୂଜା
 କରି ଶ୍ରଦ୍ଧାକୁ ଉପାରିବାକୁ ହୁଏ । ବିବିଧ ମଙ୍ଗଳକାମ୍ୟ ବାଚନା
 ମଧ୍ୟରେ ଦେବୀଙ୍କ ପ୍ରୀତିକରଣ ପୁଣ୍ୟ ଶୈଳ, ଦର୍ଶିତ୍ରା ଆଦି ଲେପନ
 କରି ତୀର୍ଥ ଜଗତେ ସ୍ଥାନ ଦେବାହିତ ଯୋଗଥାଏ । ଏହିକାଳ ପୁଣ୍ୟ
 ଅନୁସାରେ ଦୁର୍ଗାଅନ୍ତନାପ୍ରାୟ ମନୋନବନା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପନୀୟ
 କେତେକ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ପ୍ରାୟତଃ ବ୍ରାହ୍ମ ପୁରୁଷରେ କେବଳଶାଳ
 ବୋଧହୁଏ ଯାତକେ ସ୍ଥାନ କରି ନିଜ ନିଜର ଜଳ ପୁଷ୍ପରେ
 କେବଳଶାଳୀ ନଦୀକୁ ଓ ଅନ୍ୟ ତୀର୍ଥମାନଙ୍କୁ ଜଳ ଘୋଡ଼ି ବିରାଟ
 ନୀଳଗଣେ ଅପଣନ୍ତି । ଯେହି ବାସ୍ତବୀ ତୀର୍ଥ ଜଗତେ ଦେବୀଙ୍କର
 ସ୍ଥାନ ଉପାଧାର । ପ୍ରାୟ ସ୍ଥାନ ଘନାଶୋର ପରେ ଦେବୀଙ୍କୁ
 ଚନ୍ଦନ ଲାଗି ଓ ବସ୍ତ୍ର ଅଳଙ୍କାର ପୁଷ୍ପମାଳ୍ୟାଦିରେ ଭୂଷିତ କରି
 ତାଙ୍କର ବିଧିରେ ଶୋଭଣ ଉପକରଣେ ପୂଜା କରାଯାଏ ।
 ଶୋଭଣ ଛାଡ଼ି ପୂଜା ଅବସରରେ ଦେବୀଙ୍କର ସିଂହାସନର
 ପାଦପଦ୍ମ ଉପେକ୍ଷ ବିଧାନୁଷ୍ଠିତ ଓ ଦର୍ଶନୀୟ ।

ମା' ବିଚାର ଶୋଚନ ଭାବି ପୁଅ କାଳରେ ନାହେଁ ବୋଲି କୁହେ
ପୁଅ ପାଆନ୍ତି । ମାଆଜୀନାହିଁ ନାହାନ୍ତି ପୁଅଟି ବନୁଛି
ମା'ରେ, ନାହାନ୍ତି ନିଜାହୁଁ ପୁଅଟି ପୁଅଟି ମା'ରେ
ନାହାନ୍ତି ନାହିଁ ନାହିଁ ମା'ରେ ପୁଅ ପୁଅଟି ନାହିଁ
ପୁଅଟି ନାହିଁ ନାହିଁ ପୁଅ ନାହିଁ । ପୁଅ ପୁଅ

[illegible]

ମହା ବିରଜାଙ୍କର ଉଥାଏ ଆ ଉପଲକ୍ଷେ ପ୍ରତିବନ୍ଧି ଉଡ଼ୁ ନାମରେ
ସୁନିଆଁ ଦିନ ଉଥା ନିର୍ମାଣ କାଳୀୟ ଶୁଭାରଥ ହୁଏ । ଅବଶ୍ୟକ
ଅନୁସାରେ ନିର୍ମାଣର ନିୟମ ହୁଏ । ଉପକାର ପାନନ କରି
ପୁଣ୍ୟ ବନ୍ଧିବା ଦେବୀଙ୍କ ଦର୍ଶନ ପଦ ଆଶାମାଳ ଗ୍ରହଣ କରି ଉଥା
ବାଠ ଉପରେ ନିର୍ମାଣ କାଳୀ ଅନୁକୂଳ ଶ୍ରେଣୀ ଦିଅନ୍ତି ଅନ୍ତର
ଚନ୍ଦନ, କ୍ଷେପ ଚନ୍ଦନ, ଉଷ ଚନ୍ଦନ ଓ ପଲପ ଚନ୍ଦନାଦି ବ୍ୟବହାର
ଦେବୀଙ୍କ ଉଥା ଗଠନର ବିଧି ଅନୁସାରେ ମଧ୍ୟ ଯେତେ ସେବାକୁ
ପୁଣ୍ୟବାନ କାମର ଅଭାବକୁ ଶାନ୍ତି, ଶୁଭ୍ରତା, ଆଦି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦେଖି
ବାଠ ଉଥା ନିର୍ମାଣରେ ବ୍ୟବହାର ଦେଉଛନ୍ତି । ଉଥା ଦିଆଣି ଉପ
କାରୀ ଶାନ୍ତି ବାଠ, ଶୁଭ୍ରତା ବାଠ ଓ ଶୁଭ୍ରତା ବାଠ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ସରଳାମ ଦରବାର ହୁଏ । ଦେବୀ ବିରଜାଙ୍କର ଉଥା ନିର୍ମାଣ
ସିଂହପୁର । କେହି କେହି ବିରଜା ଉଥା ବୋଲି କହିଥାନ୍ତି । ଏହା
ନିର୍ମାଣକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ । ବିରଜା ନିର୍ମାଣର ସମାପନ ଉପକାର ବିରଜା
ଦେବୀଙ୍କର ସିଂହପୁର ଗଣର ଉପକାର ୨୦ ପୁର ୨ ଉଥା । ଉପକାର
ବିରଜା ଅଗ୍ରଗୁଣିତର ସୁନ୍ଦର ନାମ ଉପକାର । ଉଥା ନିର୍ମାଣ ବେ
ବିରଜା । ସେହି ଚନ୍ଦନ ନିର୍ମାଣ ସୁନ୍ଦର ନାମ ଦେଉଛନ୍ତି-ପୋଷିଣୀ,
ଦିପ୍ତାମାଳ, ପାଦଜିନୀ, କାୟାବେଶିନୀ, ନାନାଧେୟା, ଶ୍ରୀମତୀ,
ବୈଷ୍ଣବୀ, ଶ୍ରୀକାୟା, ନନ୍ଦା, ପ୍ରଭା, ମୌଳୀ ଓ ବ୍ରାହ୍ମୀ । ଉପକାର
ଉପକାର ପାଣିଗୋଟି କ୍ଷେପ ବନ୍ଧିର ଅଭିଷେକ ନାମ-ଅନ୍ତର, ଶାନ୍ତି,
ପୁଣ୍ୟ ନାମ ଓ ଶୁଭ । ଉଥାରେ ଲାଗୁଥିବା ପୁଣ୍ୟଗୋଟି ଉପକାର ନାମ
ସୁନ୍ଦର ଓ ଶ୍ରୀକାୟା । ଦିପ୍ତାମାଳ ଉଥାରେ ଶାନ୍ତି ବାଠା ବ୍ୟବ
ହାରରେ । ଉଥା ଶାନ୍ତି-ନନ୍ଦାମାୟା, ଉଥା ଶାନ୍ତି-ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡିନୀ,
ଉପକାର-ବୈଷ୍ଣବୀ, ଉଥାରେ ଦେବୀ-ଶ୍ରୀଦେବୀ ଓ କୁନ୍ଦେବୀ
ଉପକାର ୨୫ ଉପକାର ପାଣିଦେବୀ ଓ ଅନ୍ତ ପାଣିଦେବୀ ଶାନ୍ତି
ଉପକାରରେ ଅଗ୍ରାମ୍ୟ ପାଣି ଦେବୀ ନାମ ଉପକାର ବିରଜାଙ୍କର

ନାରାୟଣୀ ନମୋଷ୍ଟୁତେ

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀବତ୍ସନା ମହାରାଜ

ପ୍ରାଣେ ଚିନ୍ତାଶାଳୀ ରୂପରେ ଉଦ୍ଧୱାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ
ହୁଅନ୍ତି, ସେ ଯେଉଁ ରୂପଧରି ପୁଣି ସର୍ବଜ୍ଞା ଭାବିଥାନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ
ହୃଦୟାତ୍ମ ହୁଅନ୍ତୁ; ଯେଉଁ ରୂପ ଧରି ପାଞ୍ଚଜ କରଣ ସେ ହୁଅନ୍ତୁ,
ହୁଅନ୍ତୁ ରୂପ ଧରି ସେ ସଂହାର କରିଥାନ୍ତି । ଇନ୍ଦ୍ରଭାବର ଏହି ଚିନ୍ତାକୁ
ପୁଣି, ଶ୍ରୀ ଧର୍ମ ପ୍ରଳୟ ପାଣି ଦାସୀ, ଶୁଦ୍ଧଭାବର ଅନ୍ୟ ଏକ
ରୂପ ଦେଖି ଶକ୍ତି ବା ମାତୁ ରୂପ । ଏହି ରୂପଟି ଇନ୍ଦ୍ର ନିକଟରେ
ଅତି ଅଦରଜ ରୂପ । କାରଣ ପାଣି ପାଣି ସବୁଠାରୁ ବେଶୀ ସ୍ଥିର
ଦେଖି ନା । ମା' ନିକଟରେ ମନଶୋଷି ସବୁ କଥା ବଢ଼ିଯାଏ ।
କେନ୍ଦ୍ର ଗଣନାକୁ ପ୍ରାଣୀନ କଲାବେଳେ ସର୍ବପ୍ରାଣେ ତାଙ୍କୁ ମାତୁ
ରୂପରେ କରନ୍ତା କରାଯାଏ ।

“ସୁନୌକ ମାତା ତ ପିତା ବୃନୌକ”.....କହି ପ୍ରାଣୀନ
କରାଯାଏ ସବୁ ଗତ, ତମ ଏହି ଚିନ୍ତାକୁ ଆହୁ ଆଗରେ କହି
ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଚିନ୍ତାକୁ ରୂପ କରନ୍ତା କରାଯାନ୍ତି । କେହି କେହି
ଏହି ଗତିକୁ ଗ୍ରହଣକରି, ଚିନ୍ତାଶକ୍ତି ଏବଂ ଭାବନାକୁ ରୂପରେ ପ୍ରାଣୀନ
କରିଥାନ୍ତି । ସର୍ବ ପ୍ରାଣୀନରେ ମହାପଦପୁତ୍ରୀ, ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଏବଂ
ଶରଣାଳୀ ବା ଦୁର୍ଗା ରୂପରେ ମା'ଙ୍କର ପୁରୀ ଆରାଧନା
କରାଯାଏ । ମହାପଦପୁତ୍ରୀ ଦେବତାଙ୍କ ଶାଳିନୀ, ବୁଦ୍ଧିନୀ ଓ
ବିଦ୍ୟାଦାୟିନୀ । ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଧନ, ଶକ୍ତି, ଶୋଭାଳକ୍ଷୀ, ଶୃଙ୍ଖଳା
ନାୟିନୀ । ମହାକାଳୀ ସବୁର ଶକ୍ତିର ଆଧାର । ସେ
କେତେବେଳେ ଚରାମବଦନା, ତ କେତେବେଳେ ଶାନ୍ତି,
ଶୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକାମି ଧାରିଣୀ । ଶକ୍ତି ଆରାଧନା ପାଇଁ ମହାକାଳୀଙ୍କୁ
ପୁଣି ଆରାଧନା କରିବା ବିଧି ରହିଛି । ସତ୍ୟର ଭାବର
ବିଶ୍ୱାସରେ ସୁସଂସ୍କାର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ମହାକାଳୀ ବା
ମା' ଦୁର୍ଗାଙ୍କର ପୂଜାଅର୍ଚ୍ଚନା କରିଥିଲେ । ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧରେ
ଧନୁର୍ଯ୍ୟାଧର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟମ ପାଣ୍ଡବ ଅର୍ଜୁନ ଶକ୍ତି ଆରାଧନା
କରିଥିଲେ । ମହିଷାସୁରକୁ ବଧ କରିବା ପାଇଁ ଦେବତାମାନେ
ମା' ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ।

ଦେବୀ ଦେବତାଙ୍କ ପରାଧକ୍ଷି ତାଙ୍କୁ ଦୁର୍ଗା, କାଳୀ, ଉଦାନୀ,
ଅମ୍ବିକା, ଉପଦେଶ, ଗନ୍ଧା, ଶୌରୀ, ବନ୍ଧୀ, ଗାନ୍ଧୀ ନାମରେ ପୂଜା
ଆରାଧନା କରାଯାଏ, କାରଣ ସେ ଦେବୀ ଦେବତାଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ
ସ୍ୱରୂପ । ସମସ୍ତ ସଂସାର ତାଙ୍କର ଶରୀର । ସର୍ବଜ୍ଞାନେ
ତାଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପ । ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟନାମରେ ତାଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସପୂର୍ଣ୍ଣ
ଏବଂ ଧନୀ ସ୍ୱରୂପ । ସମସ୍ତ ତାଙ୍କର ଭବର । ଶକ୍ତି, ସୂର୍ଯ୍ୟ

ଚନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ପଞ୍ଚମ ନିଃଶ୍ୱାସପ୍ରସାସ । ଅସ୍ତି ହେଉଛି ତାଙ୍କର
ପୂଜା ।

ଆଶ୍ୱିନାବତ ଶରୀରର କର, ଅର୍ଦ୍ଧକାଶ, ଅକ୍ଷା, ଦେବତା
ଦୁର୍ଗା, କାଳ ଏହି ପଦ୍ୟ ଶକ୍ତି ହେଉଛି ମା'ଙ୍କର ପ୍ରତୀକ
ପୂଜାଧାର କେବେ ସେ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଶକ୍ତି ଆକାଶରେ ବିରାଜମାନ
କରିଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏରେ ଆଜି ତମକୁ କାଳର ପ୍ରତିସାକୁ ସେ
ନିଶ୍ଚୟ କରୁଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏରେ ସେ ପୁଣ୍ୟ ମା' ନାରାୟଣୀ
କାଳୀଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ କରୁଛନ୍ତି । ସେ ତମକୁ କରନ୍ତା
ପୁଣ୍ୟକ୍ଷି । ତା'ଙ୍କର କେତେପ୍ରାୟ । ପୂର୍ବ ମାୟାସର କେବେ,
ତମର ଦେବତାଙ୍କ ପ୍ରାଣୀନ ଦୁର୍ଗା, ଉପଦେଶ, ବନ୍ଧୀ
ଶୌରୀ, ଉଦାନାବତ କାଳୀଙ୍କର ଶକ୍ତି, ସାଧୁସଂସ୍କାର ବିଶ୍ୱାସକ୍ଷି,
ଉଦାନାବତ ଶକ୍ତି, ଶୌରୀମାନଙ୍କର ପଦ୍ୟ । ସେ ବିଦ୍ୟା, ସେ
ଶକ୍ତି, ସେ କେବେ, ସେ କେବେ, ସେ ଗୋଟିଏ ପୁଣି ସେ ଶକ୍ତି ସେ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ । ତାଙ୍କ ରୂପର କରନ୍ତା କରିବା ସାଧ୍ୟତା ।

ପରମପିତା ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଏବଂ ମାତା ପରମେଶ୍ୱରୀଙ୍କୁ
ଶକ୍ତି, ଦୁର୍ଗା, କାଳୀ ରୂପରେ କରନ୍ତା କରାଯାନ୍ତି । ମା' ଦୁର୍ଗା
ଦେବତାଙ୍କ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ଶକ୍ତି ସ୍ୱରୂପିନୀ । ଶକ୍ତି ନିଶ୍ଚୟ ନିଶ୍ଚୟ
କେବେପୁର । ସେ କେବେ ଶାନ୍ତିକୁ ସ୍ୱରୂପ । ସଂସାରର
ପରିବର୍ତ୍ତନେ ତାଙ୍କର କେବେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୁଏ ନାହିଁ ।
ମାୟାସ୍ତ୍ର ଶଂସାର ଶାନ୍ତିରାଜ୍ୟରେ ସେ ଦୁର୍ଗାମାତା । ମା'ଦୁର୍ଗା
ଦେବତାଙ୍କ ଦେବତା ଶକ୍ତି ।

ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ଶକ୍ତିରେ କେବେ ପୁଣି ଶୋଭିଛି ପ୍ରତିପାଦି
ପ୍ରତିପାଦି, ପରମ ପାଦି ଶକ୍ତି ଏବଂ ପରମପାଦି ସଂସାରକ୍ଷି
ସଂସାରରେ ଶାନ୍ତି କରନ୍ତି । ମା'ଦୁର୍ଗା କେବେନିମନ୍ତେ ପରମପିତା
ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ଶକ୍ତି । ତମକୁ ସଂସାରରେ ସେ ଦେବତାଙ୍କ
ବୈଶାକ୍ଷିକ । ବୈଶାକ୍ଷିକ ଓ କେବେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ।
ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତରରେ ହୁଏତାହୁଁ, “କେ ଏବଂ ଶକ୍ତି ନିକଟ ଦେବେ
କେବେ ପୁଣି ହୁଏ । ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ନିରାକାର, ନିଶ୍ଚୟ ସ୍ୱରୂପ
ଦେବତା ଶକ୍ତି ଏବଂ ପାଦାତ ସ୍ୱରୂପ କେବେ ବା ବିଶ୍ୱତ
ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ପ୍ରତିକ କେବେସବୁ ଯେତେ କେବେ ନିଶ୍ଚୟ କେବେ କେବେ
ବିଶ୍ୱାସକ୍ଷି କରନ୍ତି—“କେ ଦେବକୁ ପ୍ରାଣ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ହୁଏ
ସଂସାର ପ୍ରାଣ ନିଶ୍ଚୟ । ମାତ୍ର ପ୍ରାଣୀନ ପ୍ରାଣୀନ କେବେ ବିଦ୍ୟା
ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ହୁଏ, କେବେଶକ୍ତି ଏହି କେବେଶକ୍ତି ବା
କେବେଶକ୍ତି ହୁଏ କେବେ କେବେ ଯେତେ ।

ସଂସାର ଶେଷରେ ପିଲାଟି ଜନ୍ମେ ଅଭାବ ଅନୁଭବ ନକରି ପୁରଣ କରିଥାନ୍ତି । ପିଲାଟି ଜନ୍ମ, ଶାନ୍ତନପାଳନ, ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମସ୍ତପାଇଁ ସେ ପୁଣି ଉଦ୍ଧୃତ । ଠିକ୍ ସେହିପରି ଜଗତର ପୁଣି, ଶିତି, ସମୃଦ୍ଧି ପ୍ରଗତି ପାଇଁ ଶକ୍ତି ଉପାଗାଧିଆଣି ବିଶ୍ୱନଳୀ ।

ଦୁର୍ଗାପୂଜା ପରମ୍ପରା :-

ଭାରତବର୍ଷରେ ପୂଜା ପ୍ରକାର ଦୁର୍ଗାପୂଜା ପରମ୍ପରା ପ୍ରଚଳିତ । ଗୋଟିଏ ଦେଶ ଖାଲିଏ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ଖାଲିଏ ଦୁର୍ଗାପୂଜା । ବସନ୍ତକାଳ ଦେଇଛି ଦୁର୍ଗାପୂଜା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସମୟ । ଦେଶର ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମରେ ମା'ଙ୍କ ନବରାତି ପୂଜା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥାଏ । ଆଶ୍ୱିନମାସ ଗୁରୁ ପକ୍ଷରେ ଖାରବୀୟ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ହୁଏ । ପୂର୍ବେ ଏହି ପରମ୍ପରା ପ୍ରଚଳିତ ନଥିଲା । କାରଣ ଆଶ୍ୱାଦ୍ୱୟାସ ପରିଣାମର ଏକାଦଶୀଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି କାର୍ତ୍ତିକ ମାସ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ଦେଶୋତ୍ଥାନ ଏକାଦଶୀ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଦେବଦେବୀଙ୍କର ଆବାହନ କରିବା ବିଧି ରୁହେଁ । ମାତ୍ର ବେତସ୍ୟା ଯୁଗରେ ଶାବରୀକୁ ବଧ କରିବା ପାଇଁ ଶରୀରୀୟ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଶକ୍ତି ଆଶାଧନ କରିଥିଲେ । ମା' ଦୁର୍ଗାଙ୍କର ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଆବାହନ ପୂଜା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଏହାକୁ "ଅବାହନୋତ୍ଥାନ" କୁହାଯାଏ । ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜଙ୍କ ମା' ଦୁର୍ଗା ଶ୍ରୀରାମକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବାପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଶତପଦ କୁଣ୍ଡଳ ଦେଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଆପଣାତା ଶାମ୍ବରୀକୁ ଉପାସନା କରି ତାଙ୍କ ପଦ୍ମଲୋଚନ ନୟନ ପାତ୍ର କରିବାକୁ କାହାଣୀକାଳରେ ମା' ଦୁର୍ଗା ଆବିର୍ଭୁତା ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ସେ କାୟାକୁ ନିବୁତ ଦେବାପାଇଁ ବଢ଼ିଲେ ଏବଂ ଏହି ସମୟ ଟିକରେ ବରମାଣିତା ପାଇଁ ନିବେଦନ ଦେଲେ । ତାଙ୍କର କୁମାରୀ ପଦ୍ମିନୀ ଶାବରୀକୁ ବଧ କରିବା ପାଇଁ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ସମସ୍ତ ଦୋଷଥିଲେ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ସେହିକାଳରୁ ଖାରବୀୟ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇ ଆସୁଛି ଏବଂ ଏହି ଦୁର୍ଗା ପୂଜାର ମହତ୍ତ୍ୱ ଜନସାଧାରଣରେ ଅଧିକ ପରିଚିତରେ ଅନୁଭୂତ ହେଉଛି ।

ପ୍ରକୃଷ୍ଟରେ ଦର୍ଶନ :-

ଦୁର୍ଗାପୂଜାକୁ ପ୍ରକୃଷ୍ଟରେ ଦର୍ଶନ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଏହି ଉତ୍ସବ ନବରାତି ପୂଜା ନାମରେ ଖ୍ୟାତ । ମହାଶୟାଠାରୁ ଆରମ୍ଭକରି ଆଶ୍ୱିନ ଶୁକ୍ଳ ଦଶମୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମା'ଙ୍କ ପୂଜାଅର୍ଚ୍ଚନା କରାଯାଇଥାଏ । ପ୍ରସ୍ତୁତିର ଶାନ୍ତପୀଠ ପାଦମସ୍ତକ ନୀତିରାଧ୍ୟାୟାରେ ମହାଶୟା ହିଁଥିଲେ ମା' ବିରାଜିତର ଉପାସନା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଏ । ତା'ରୁ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ବିଦଗ୍ଧ । କୁଳଦେବତା ଶୈଳୀ, ଶାନ୍ତପୁରର ଉତ୍ତରୀ, ବାସିର ବଢ଼ିତ, ଶାନ୍ତପୁରର ଧାନ୍ୟ, ଏସବୁର ଶାନ୍ତ, ବିଶ୍ୱପଦ୍ମର ଉପାସନା, ଉତ୍ତର ଉତ୍ତରୀ, ତାଳବେଲର ବିଶ୍ୱାସ, ସମସ୍ତପୁରର ବନଭେରୀ, ଉତ୍ତରୀପାଦଶାଳ ମାଣିକ୍ୟବୃକ୍ଷ, ଚନ୍ଦ୍ରପୁରର ଚନ୍ଦ୍ରନଳୀ, କୁଳଦେବତା ଉତ୍ତରୀ, ବୋହାରିର ଉତ୍ତରୀ, ବୁଦ୍ଧିଶିଳ

ବାଳିହରଚନ୍ଦ୍ରୀ, ପୁରୀର ଶ୍ୟାମାବଳୀ, ଦକ୍ଷିଣବଳୀ ଓ ବାଟମାଳା, ଉତ୍ତରଗଡ଼ର ବ୍ୟାସପୁରୀ, ବୁଦ୍ଧିଶିଳ ବ୍ୟାସପୁରୀ, ତରାପିର ମହାମାଳା, ଶାନ୍ତାମଳ ତାଳାମଣି, ବିଶ୍ୱଦେବତା ତାଳିନୀ ପୀଠରେ ଯଥାବିଧି ପୂଜା ଅର୍ଚ୍ଚନା କରାଯାଏ । ଅନ୍ୟତମ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ଦେବୀପୀଠ ନବନ ନଗରର ବେଳୁକା, ଉତ୍ତରୀ, ନରାୟଣ ଏବଂ କୁଶ ନରାୟଣ ପୀଠରେ ମହାଦେବତାଙ୍କର ମା'ଙ୍କର ପୂଜାଆରାଧନା କରାଯାଏ । ପ୍ରାଚୀନ ଉତ୍କଳର ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ ଶାନ୍ତ ପୀଠଥିଲା । ତତ୍କାଳୀନ ଶାନ୍ତ ନଗରରେ ଶିଳ୍ପ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଦେବୀ ମହିମାମାନ ନିର୍ମାଣ କରାଇ ଶକ୍ତି 'ଆରାଧନା' କରିବାପାଇଁ ପ୍ରତାପାନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେଇଥିଲେ । ଏପରିକି ଯାଜପୁର ଅଞ୍ଚଳର ପରେ ପରେ ଦେବୀ ଆରାଧନା କରାଗଲା । ଗୁଡ଼ର ଦେବୀପୀଠକୁ ଏବେ 'ଦେବପିଣ୍ଡ' ନାମରେ ଅପଭ୍ରାଣ କରି କୁହାଯାଉଛି । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦେବୀଙ୍କୁ ପୂଜା ଅର୍ଚ୍ଚନା କରାଯାଉଛି । ଯନ୍ତ୍ର ବିଧିର ବିଧିବୋଧ ଶାନ୍ତପୁରକୁ ଯିବାକେଳେ ବେଳପିଣ୍ଡରେ ପୁଣିଆମାରି ବିଦ୍ୟା ନେଇଥାଏ । କୁଆଡ଼େ ବୋହୂଣିଏ ପରକୁ ଆସିଲେ ପଦପ୍ରଥମେ ଦେବପିଣ୍ଡରେ ପୂଜା ଆରାଧନା କଲେ ଦେବପିଣ୍ଡ ବା ମା'ଦୁର୍ଗା ଘରର ଓ କୁଳର ଉତ୍ତରଦେବତା ତତ୍ତ୍ୱ ମଙ୍ଗଳ କାର୍ଯ୍ୟରେ ତାଙ୍କୁ ସବୁପ୍ରଥମେ ଆବାହନ, ପୂଜାଅର୍ଚ୍ଚନା କରାଯାଏ ।

କାଳି ବିଧି ପୂଜା :-

ପ୍ରାଚୀନ ଉତ୍କଳର ସାମାଜିକ ପରମ୍ପରା ବଦଳ କରିଥିବା ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଅଞ୍ଚଳରେ ଉତ୍ତରପଟି ମହାତାଳାଙ୍କର ପୌର୍ଣ୍ଣମ୍ୟ, ପାଦୁକ, ପାଦ, ମଞ୍ଚ ଆଦି ଅବସ୍ଥାନ କରୁଥିଲେ । ସେମାନେ ପାଦାବସ୍ଥାରେ ପୂଜାରେ ପାହାଚ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଶାନ୍ତରେ ଗଡ଼ିଯିବା ନୀତି ରହିଥିଲେ । ଏହି ଗଡ଼ିଯିବ ଉତ୍ତରାଦିଏ ପକ୍ଷେ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ହୁଏ । ଉତ୍ତରେ ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ପାଳକଗଣର ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ପରାବର୍ତ୍ତେ ତାଳିନ୍ ସାଜାଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ ପାଳକଆଶାତ୍ମକ ଉପାସନା ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । କାଳି, ଧନ, ବାଣି ନିର୍ବିଶେଷରେ ସମସ୍ତ ସୁବେଳାରେ ପାଳକଗୁଡ଼େ ତାଳିନ୍ ପାରିଥିଲେ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକକେଳେ ଉତ୍ତରପଟିର ପଦ ସୁଦ୍ଧ ଶାନ୍ତ, ଯାକ ଉତ୍କଳର ବିଦ୍ୟା ବୈଦ୍ୟସ୍ତ୍ରୀକୁ ଗୌରବପୂର୍ବକ କରି ନିଶ୍ଚି ପାରିଥିଲେ । ଖୋର୍ଦ୍ଧା ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ମାଣିକ ଗୋଡ଼ା ଗ୍ରାମରେ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଯିହୁ ପୁରୁଷନାମ ଓ ଆଦିବାସୀମାନେ ନିର୍ମିତ ଶାନ୍ତ ଦେବତା ଉତ୍କଳ ପାଳନ କରୁଛନ୍ତି । ପାଳକ ଆଶାତ୍ମକ ତାଳିନ୍ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପାତ୍ର ଗୋଟିଏ ତାଳିନ୍କେନ୍ଦ୍ର ଖୋଲିଯାଇଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍ତରେ ସେବକାଳରେ ତତ୍ତ୍ୱ ନଗରୀ ନଗରୀ ରହିଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ କୁହାଯାଉଥିଲା ଦଳକହେଉ । ଏହି ଦଳକହେଉଙ୍କର ଉଚ୍ଚିତ ଥିଲେ ଦଳକ । ଏହିମାନଙ୍କୁ ଉତ୍କଳପାଳକେ ପାଳକ ବେଳା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦେଖାଥିଲେ ।

ସାମାଜିକ ପରମ୍ପରା ପ୍ରାଚୀନ ସମୟ ଦଳକହେଉଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ପାଳକ ଓ ପୁରୁଷନାମ ଯାକ ମା' ଦୁର୍ଗାଙ୍କ

ମା' ତୁ ଫେରିଯା

ଶ୍ରୀ ବୈଜାୟ ବିପାଠୀ

ଏକାଦି ତ ପବନରେ ବିଷ
ତରଳରେ ମୁହଁର ଦୁଃଖ
ନାହିଁ ଏଠି ଆଦରର ଗେର
ପଥରେ ବହୁତ ଝଙ୍କାର ।

ଏକାଦି ତ ହୃଦୟରେ ଧୂଳି
ଆଶ୍ୱାସରେ ବାହାରି କେ
ପଥରେ ବାହୁତ କାହାଣୀ
ମନେ ଓ ପିତାଙ୍କ ମେଳ ।

ଲାଲ ଏଠି ମାଟି ମସୃଦାଳି
ଲାଲ ଏଠି ହୃଦୟ ହୃଦୟ
ଲାଲ ଏଠି ତବ ଆଶିଷ
ଲାଲ ଏଠି ପପୁର କଳ ।

କଣ୍ଠରେ ହୃଦୟ ଗାନ୍ଧୁ
ପରେ ପରେ ହୃଦୟର ହୃଦି
ଅନ୍ତରୀକ୍ଷର ମନ ମନ ପଥ
ଏଠି ମାଧ୍ୟ ଅଶ୍ରୁର ଶୋଷଣ ।

ଏଠି ଶାନ୍ତି ସ୍ୱରୁ ହୃଦି ଶେଷ
ହୃଦୟର ଅଛି ମୋର ମାଧ୍ୟ
ବାହାରିତ କେବଳ ମନ
ମାଟି ଦେଖି ଧୂଳି ଅଳ୍ପ ଧୂଳି ।

ହୃଦୟ ଦେଖି ପାଶପାଶ ଶେଷ
ବିଚାରର ଗହଳ ଗହଳ

ବିଚାରିବା ପାଦ ପଥର ଶେଷ
ଦେଖି ହୃଦୟ ଏକ ଶେଷ ଶାନ୍ତି

କନିଷ୍ଠରେ ହୃଦୟ ଆଶ୍ରୟ ପଥେ
କେବଳାଶ୍ରୀ କାହାଣୀ କେବଳାଶ୍ରୀ
ନାହିଁ ଗୋଟି ନିଷ୍ଠାଶ୍ରୀ ଗୋଟି ମାତେ
ଫେରିଯା ଗୋଟି ଫେରିଯା ଗୋଟି ।

ହୃଦୟରେ କେବଳ ବାହୁତ
ପରିଶ୍ରମ ମିଳିବନି ମାଆ
ଅନ୍ତରରେ ଅନ୍ତର ଆଶ୍ରୟ
ଦେଖି ନାହିଁ ଦେଖି ନାହିଁ ପାଦ

କେବଳ କେବଳ କେବଳ କେବଳ
ଅନ୍ତର ଅଛି ନିଷ୍ଠାଶ୍ରୀ ହୃଦୟ
କେବଳ କେବଳ କେବଳ ହୃଦୟ
କେବଳ କେବଳ କେବଳ ପାଶପାଶ ।

କିହାତରେ କିଏ ଦେଖି ପିଆ
କିଏ ଦେଖି କାହିଁକୁ ପଥର
ମାଗୁଣି କେବଳ ମା' ତୁ ଫେରିଯା
ପାଶପାଶରେ ମନ କେବଳ ନାହିଁ ।

“ବିଚାରମୋକ୍ଷ”,
୧୮/୨, ୪ ଡି, ପୁଲିଟି ୩,
କୁବେରପୁର

ଆଦିବାସୀ ଚିନ୍ତା ଚେତନାରେ ଶାନ୍ତ ଭାବନା

ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ଚନ୍ଦ୍ର

[illegible]

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରାନ୍ତବାସୀଙ୍କୁ ଆମ ଉପକରେ ମାତ୍ର ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତବାସୀଙ୍କୁ ଯେଉଁ ପୁରାଣିକ ଆଦର୍ଶ : ଓଡ଼ିଶା ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାନ୍ତ ପ୍ରାନ୍ତବାସୀଙ୍କୁ ଆମର ପୁରାଣିକ ଆଦର୍ଶବାସୀଙ୍କୁ ଯେଉଁପରି ଦେଖାଯାଏ । ଓଡ଼ିଶା ଓଡ଼ିଶା ଆମେ ଆଦର୍ଶବାସୀ ଓଡ଼ିଶାଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶାଙ୍କୁ :

କିନ୍ତୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାରତୀୟ ପ୍ରଜାତିର ପରମ୍ପରାକୁ ଦୃଢ଼ୀକୃତ କରିବା ପାଇଁ ଆମେ କିପରି ଯତ୍ନ ନେବା ତାହା ଦେଖିବା । ପ୍ରଥମେ ଆମେ ଦେଖିବା ଯେଉଁଠି ପ୍ରଜାତିର ପରମ୍ପରାକୁ ଦୃଢ଼ୀକୃତ କରିବା ପାଇଁ ଆମେ କିପରି ଯତ୍ନ ନେବା ତାହା ଦେଖିବା । ପ୍ରଥମେ ଆମେ ଦେଖିବା ଯେଉଁଠି ପ୍ରଜାତିର ପରମ୍ପରାକୁ ଦୃଢ଼ୀକୃତ କରିବା ପାଇଁ ଆମେ କିପରି ଯତ୍ନ ନେବା ତାହା ଦେଖିବା ।

“ମାୟା ବର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଣ୍ଣିତା ବା ବସନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣ ବାହିନୀ,
ଅଶୋକ ମାନବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଆତ୍ମାଙ୍କ ନବ ପରିଚା”

492

ଗାନ୍ଧିଜୀ ଓ ସାମ୍ବାଦିକତା

ଶ୍ରୀ ବସନ୍ତ କୁମାର ମହାପାତ୍ର

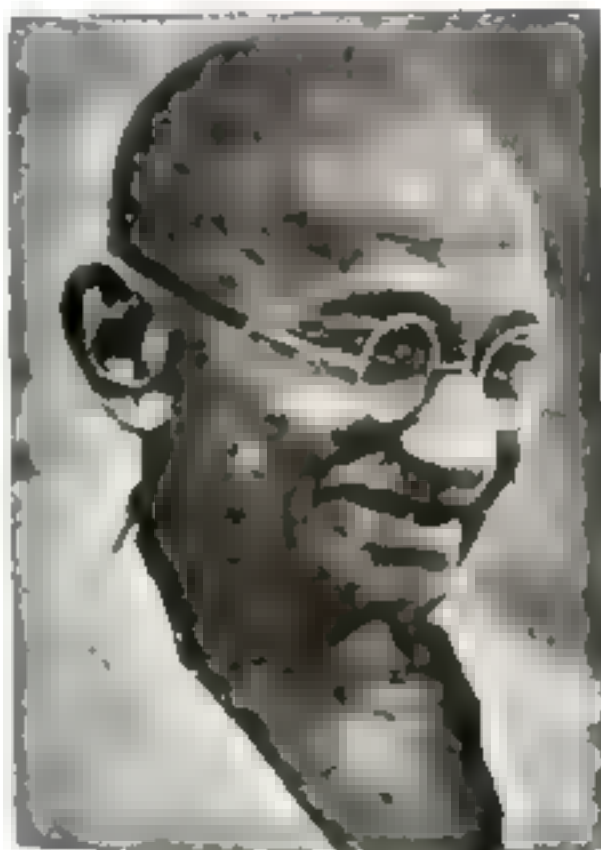
ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ମହତ୍ତ୍ୱାନ୍ୱୟ ସାମ୍ବାଦିକତା ପାଇଁ ତାହାଙ୍କୁ ମହାତ୍ମା ନାମରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଲେଯାଇଅଛି । ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମହତ୍ତ୍ୱ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ବିଶ୍ୱରତ୍ନ ନେଲେ ମଧ୍ୟ ତେଣୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସାମ୍ବାଦିକ ଭାବେ ବିଶ୍ୱ ତାଙ୍କୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାଘାତ ମନେ କରୁଥିବ ।

ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କର ସାମ୍ବାଦିକତା

ଆଗରୁ ମୁଁ ପ୍ରଥମେ ଯେତେବେଳେ ସେ ଦଣ୍ଡର ଆଦିତ୍ୟରେ "ଦି ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଓପିନିୟନ୍" ନାମକ ପତ୍ରିକାର ସମ୍ପାଦନା କରୁଥିଲେ, ତାଙ୍କର ସାମ୍ବାଦିକତା ପ୍ରତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ତାଙ୍କର ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପତ୍ରିକାବଳୀରୁ ଜଣା ପୁଅ ।

"ଦେବା ଟି ସାମ୍ବାଦିକତାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ । ବିଜୁ ଗୋଟିଏ ଅକାଶିତ କେ ସ୍ୱେଚ୍ଛା ଯେପରି କେ ଭାବି ପ୍ରାୟଶଃରେ ପ୍ରକେଶ କରି ତଥା ଦାମ୍ନି ସଦାଏ, ଯେପରିକି ଗୋଟିଏ ଅସଂଜ୍ଞିତ କଲେ ପ୍ରକାଶକୁ ଧ୍ୟାନ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ" । ତାଙ୍କର ଜୀବନରେ ପଞ୍ଚମର ପତ୍ରିକା ସେ କହୁଥାନ୍ତେ କହିଥାନ୍ତି । ଯେଉଁଥିରେ ତାଙ୍କର ମାନ ସମ୍ମାନ ଓ ଅବିଚାର ନାହିଁ ହୋଇଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆହୁତ ପ୍ରତ୍ୟାଶୁତ, ଭାଗ ଦୁର୍ଗତ୍ୟ, ଅନ୍ଧାର ଅନାଦ୍ୟ ଆନ୍ଦୋଳନ ଇତ୍ୟାଦି ଭାବନାଗୁଡ଼ିକ ପଦକ୍ଷେପ ତଥା ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ନିରାଶିବାରେ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ଦାୟାର ଇତ୍ୟାଦି ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏହି 'ସତ୍ୟ ଓ ଅହିଂସା'ର ଗଭ୍ୟ ଓ ଆଦର୍ଶର ପଥ ପ୍ରଦାନ କଲେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା ।

ଗାନ୍ଧିଜୀ କହୁଥିଲେ, "ମୁଁ ସାମ୍ବାଦିକତା ଗବେଷଣାରେ ସାମ୍ବାଦିକତା କରୁନାହିଁ । ମୋ ଜୀବନରେ ଅପରି ଗୋଟିଏ ମୁଁ ପାତ୍ର ଭାବିଛି, ତାହାର ଗୋଟିଏ ସଦାସର୍ବଦା ଭାବରେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଗୁପ୍ତ କରିଛି । ମୋ ଜୀବନର ଗବେଷଣା 'ସେଇ' କହୋଇ ପଞ୍ଚମ ପାଠକ କରୁ ପ୍ରଶ୍ନ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦାୟ ଅନୁପମ ଅନ୍ଧ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ, ସାମାଜିକ ଅହିଂସା ଓ ସତ୍ୟର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଅନୁଶିକ୍ଷା,

ତାହାର ବ୍ୟବହାର ଜିପ୍ସି କରିବାକୁ ପୁଅ, ତାହାକୁ ଶିଖିବାକୁ ଜୀବନର କହୁ ଅଗୁଡ଼ି ପାଇଁ ଅହିଂସା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କେବଳ ପ୍ରତିକାର ନାହିଁ ବୋଲି ଦେଖାଇ ଦେବାକୁ ମୁଁ କେବଳ ବ୍ୟସ୍ତ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଅଧିଷ୍ଠିତ । ପଞ୍ଚମ ପତ୍ରିକା କହୋଇଥାନ୍ତେ ମୁଁ ସଦା

ଚଳାଇବା ଦେବା ପାଇଁ ଏକ କହୁ ଦାବିକ । ସେଥିପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରତି ମୁଁ ଅନୁରାଗ କହୁ ଯେଥରେ କା ଦେଖିବାରେ କି ଲେଖନିପାତ୍ର ।

ଆଳପତ୍ତାରେ ବିଜୁ ଲେଖୁ ପାଇଁ ନାହିଁ । କାମନାକୁ ଗୋଟିଏ କରୁଥା ପଦକ୍ଷେପରେ ମୁଁ କା ଲେଖିପାରିବି ନାହିଁ । ମୋ ଲେଖ ପାଇଁ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧା ନିଶ୍ଚିତରେ ମୁଁ ପ୍ରସାଦକୁ ପ୍ରସାଦ କେବେ ପ୍ରକାଶ ଆବରଣ କଲେ, ଯେ ବିଶ୍ୱରେ ପାଠକମାନଙ୍କର ବିଜୁ ଆଶା ନାହିଁ । ମୋ ପାଇଁ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଲେଖି ତାଲିମ୍ । ମୋ ନିଜ ଚିନ୍ତାକୁ ମୁଁ ପକାଇବା ପାଇଁ ଏବଂ କଲ ପ୍ରକାଶକୁ ଆବିଷ୍କାର କରିବା ପାଇଁ ଏହା ମୋତେ ସମ୍ମାନ କହୁ ମୋର ଅହଂକାର, ବେଶେଷତା

ଜନ୍ମ ଭାଷା ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ନିମ୍ନ ଗୋଟିଏ କେବେକେ କହୁ ବିଶେଷତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ବ୍ୟସ୍ତ କଲ ଏସବୁ ଆବରଣ ପଦ୍ୟ କରିବା ଏକ ଚୟନର ପ୍ରତି ପ୍ରକାଶ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ଲଭ ପ୍ରୟୋଗ ପ୍ରକାଶକୁ କହୁ ଦୁର୍ଲଭତାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବାର ଅପରାଧ ଦେଖୁଥିଲେ ଏବଂ କେବେକେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପତ୍ରିକା ଶୁଭୁଥିଲେ, "ଜିପ୍ସି ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦାଟିଏ ହୋଇଥିବ କିମ୍ବା ପ୍ରଥମୀ ବୁଝୁ ଯେ, ଏହି ଦୁର୍ଲଭ ପତ୍ରିକାକୁ ଯଦି ପଢ଼ିବା ପ୍ରାଥମିକତା ଭାବରେ ଅପରି କରାଯାଉଛି ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ପଢ଼ିବା କଲେ, ସେହିପରି କେବେକେ ମୁଁ ତାହା ଗ୍ରହଣୀୟ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି, ତାହାକେ ଯେ

ମିତ୍ରା ମିତ୍ରାଲୟ ସପକ୍ଷରେ—“ମନୋହାର ଅନ୍ଧାରର ଶିବାନ
ହୋଇଥିବା ଛୋଟିଏ ନାଟର ପାତ୍ରରେ କେବଳ ଏହି
ବିଦ୍ୟମାନ ।”

ପଞ୍ଚମ କାହାଣୀର ଲେଖକ ଶ୍ରୀମତୀ ବିଷୟରେ
କହନ୍ତି—“ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷା ପଦ୍ୟର ପଞ୍ଚମ ଓ ପଞ୍ଚମ । କଥାଟି
ଛୋଟିଏ ହେଲେ, ଅପ୍ରାପ୍ତିତ କା ପ୍ରକାଶ୍ୟତ ଶବ୍ଦ ସେ
କାହାଣୀର ନାହିଁ ।”

ଶ୍ରୀ ସନ୍ତକିଶୋର ଗାନ୍ଧୀ “ଭାରତୀୟ ଆଶ୍ରମ ଗୋଷ୍ଠୀର
ମହାପ୍ରାଣୀ” ପୁସ୍ତକରେ କହନ୍ତି, “ଲେଖକଙ୍କର ଗୋଟିଏ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯେତେକ ସାଧନାକୁ ଅବିଚାରୀ ଧରି ଗ୍ରହଣ
କରିନେଇ, ସାମାଜିକ, ଶିକ୍ଷା, ଧର୍ମ ଏବଂ ନୀତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ
ଲେଖାବଳୀ ଦେଖିଲେ ତଥା ବିଦେଶରେ ବହୁ ପୁସ୍ତକ ଓ ଖବର
ଆବଳୀର କଲିପି ।”

ଡଃ ଅଶୁ ଚିନ୍ତା

ବନ୍ଧୁ ପୁରୁଷ

ଶ୍ରୀ ଗୌରହରି ରାଉତ

ବିଷ୍ଣୁ କହେଲେ ଶାନ୍ତରେ ପାହାଳ

କମିତ ହେଲା ଆକାଶ କହାନ୍ତ

କମିତ ହେଲା ଲୋକ ଲାଗିଲେ କଳ,

ଧୂଳି ଧଉଳୀରେ ଚାଲୁଛନ୍ତି ଲୋକ

ତାହାଙ୍କ ସେବିନ—

“ଉଷା ଦିଅରେ

ବେଶି ଶୁଭୁ ହୁଅନ୍ତୁ

ପୁଣି—ମୋର ପୁର ।”

ତାହାଙ୍କ ସେବିନ—

“ବେଶି ଉଠ ଆମେ

କହିବା ଆଜି କହୁଛୁ କହେ

ସାଙ୍ଗେ ଶାନ୍ତ ମା’.

ଉଠୁ “ଆବାଦ” ଉପହାସରେ

ଲୋକ ପଢ଼ାନ୍ତେ

ବହୁତ ଆଜି କହାନ୍ତ ଦେବରେ

ବିଦେଶୀ—କେଉଁଠି ନିଜା ‘ସବିଧା’ ।

ପରେ ଗୋଟିଏ ପାଠି ଶୁଣୁ କହୁଛି ନାଟ—

ମିତ୍ର ପରିବା ପଞ୍ଚମ କଳି

ପାରିବ କଳି ତା ଦିଅ ପାରିବେ

କେତେକ ଲୋକେ ପ୍ରାୟଶ ଯେବାଳ କାଟ ?

କହ କେହି ନାଟ ପାଠକ ପୁଣି

ଧରି ଶୁଭାଶୀଷ ପଥ ?

ଶୁଣିବ କିରେ କାହିଁ କେବେ ତାହା—

ପୁର ଯଦି ଧରେ କାହାରି ମିଳିବ ନାହିଁ,

କହ ପିପାସୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ତାହା

କହ କେବେ ଧର୍ମ—ପାଠକ

ଏଥିପାଇଁ ଲୋକ ଲାଠି ।

କହେଲେ କହେଲେ—

ବିଦେଶୀ ଲୋକର ଲୋଭାଦା ନାଟ ଦୁ

କେତେଦିନ କହୁଥିଲୁ,

ଉଠିବ ନିଜ ବଢ଼ିପାଳ ପରେ

ମଥାଟେକି ଶୁଣିଥିଲୁ ॥

ଆଜିର ଦିନେ କହା ହୋଇ ଦୁ

କେତେ ଦିନ ପଢ଼ିଥିଲୁ ??

କହନ୍ତ କହନ୍ତ ପଦ୍ୟର ଆ’ରେ

କହିଉଛୁ ଏବେ ପୁଣିର ଶେଷ ମିଥ୍ୟା,

ଭଲରେ କାହିଁ “ଆବାଦ୍ ଦିଅ”

ଦୁଇଟି କହାନ୍ତ ଦିଆ ଦୁଆରେ

“ବେଶି ଶାନ୍ତ ମା’ ।

ପଞ୍ଚମ ଲୋକ ଲୋଭାଦା

କହିଲା କହନ୍ତ ପୁଣିମୋକ ଧରି

ବିଦେଶୀ ନିଜା ଶେଷର ଆବାଦେ,

ପ ଶି ପଦ୍ୟରେ

ଲେଖିଲେ ଶିଖା ପଣି ॥

ଦିବ୍ୟରୂପେ ମାଣିଲା ସୈନ୍ୟ ବଳ—

କାହିଁ କେବେ ଚୋର ଲୋଭାଦା

ବିଦେଶୀ କେପାଳୀ ପୁଣି ପଢ଼ିଲା ନାଟ

ଦିବ୍ୟରେ ଶେଷର ଲୋଭାଦା

ଆସିଥିଲେ ଯେତେ ପାଠକେ ଶାନ୍ତମାନ ॥

କୃତ୍ତିକା—୧୫/୫

ପୁର—୧ (ପୁର), ‘ସ’ ନାମକ,

ପୁରସ୍କାର

ଜାତୀୟ ସ୍ୱାଭିମାନୀ ଗଣକବି ବୈଷ୍ଣବ ପାଣି

ବନ୍ଧୁ ମିତ୍ରଙ୍କ ସାଥୀ

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା-ସାହିତ୍ୟ ଓ ସମାଜ କଳାରେ ଯେତେବେଳେ ବର୍ଣ୍ଣନା ପାଇଁ ସଂଗ୍ରାମ କରୁଥିଲୁ, କାରଣ ନିଆରା ପୁରୁଷର ଉଚ୍ଚ ଯେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଆ ଜନପ୍ରାଣକୁ କବଳିତ କରିଥିଲା, ମାତୃଭାଷା ଓ ମାତୃଭୂମିର ଏହିପରି ଏକ ପୁରୁଷ ସମୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦୀକ ଓ କଳାର ସମ୍ବଳ ପ୍ରାଣ। ଗଣକବି ବୈଷ୍ଣବ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ନମ୍ର ପୁରୁଷ ବିଶ୍ୱରୂପ ଓ ନିମ୍ନ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଡାକରାରେ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ କରୁଥିବା ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମ ସମକାଳୀନ ସମୟ ଡାକରା ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ କଳା ଶେଷର ସମ୍ପର୍କର ସମୟ । ୧୮୮୭ ମସିହାର ଶାନ୍ତିରାଜ୍ୟ ଚଳୁ ବେଳାରେ ଗଜନୀ କୁମାରପୁରୁଷନାରେ କରୁଥିବା ଓଡ଼ିଆ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବିଶ୍ୱବିଜୟ ମଣ୍ଡିତ କରି ୧୯୦୭ ମସିହାର ବୈଷାଖ ଅମାବାସ୍ୟାରେ ପାଞ୍ଚ କାବ୍ୟ ଦୀପାବଳିର ଲେଖନୀ ଥିଲେ । ଶତାଧିକ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ଓ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ପୁଣିକରି ଯେ ଯେବେବି ପୁରୁଷପ୍ରାଣ । ଯାହା ସାହିତ୍ୟରେ ଶାନ୍ତିରାଜ୍ୟ ଆଦିର ପାଇଁ ଡାକରା ଆସୁଥିଲା ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ଥିଲା । ଯେ କବିରାଜି କବି ରୁଦ୍ରକି, ଯେ ଯୁଗର ସମ୍ପର୍କ କରି । ସମସ୍ତାପଣୋଗୀ କଳାକାର ଓ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରାଣ ।

ବିବେକ ନିଶ୍ଚୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ ନାହାନ୍ତାଆନାନ୍ତ ନେତୃପଦାଠାରେ ପିତା
ପୁତ୍ରର ପାଣି ଓ ନାଡ଼ା ଗୁପ୍ତବର୍ତ୍ତୀଙ୍କ ହୋଇଲେ ସେ ତତ୍ତ୍ୱ ଗୁପ୍ତ
କେହିଲେ । ଶିଶୁ ଅବସ୍ଥାରୁ ଶୋଭାଫଳ ଅବସ୍ଥା ପିତାମାତା
ବିଦ୍ୟାମୂଳକ ବଢ଼ିଯାଆନ୍ତେ ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ବୈଷ୍ଣବ କରିଦେଇଥିଲେ ।
ସେ ହେଲେ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ବରପୁତ୍ର । ପୁରୁଷ ଅଘାତ କରୁଣ ଶୁଣି ସେ
ଶୋକମୁଖ ହୋଇ ବୈଷ୍ଣବ ନାମରେ ପରିଚିତ ହେଲେ । ଦୁଃଖ
ଓ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଭାବରୁ ଥିଲା ବିଗ୍ରହ ପ୍ରବଚନ । ଅନ୍ତ କଷ୍ଟରୁ ଶୋପାଣି
ସେ କୋଠପଦା ମହାବଳର ପୁଲକିତାନ୍ତା ଓ ଶୋଭାବଦ୍ଧ ଭାବରେ
ନିସ୍ତୁଟ ହୁଅନ୍ତି । ମହାବଳ ପାଶାଦେ ପୁତ୍ର ଆକୃଷ୍ଟ ହେଲେ ଓ
ହିତାଶୁରୁ ଶିବରାମ ପିତୃଦେୟ ପାଶାଶୁ ହୃଦୟ ଶିଖାବଳି ଶୋଣିପୁଷ୍ପ
ଲବିଲେ ଓ ପରେ ପରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷିକ ପାଲଟାଯାଏ ଓ ପ୍ରସାଦୀ
ନୀବନ କହାଇଲେ । ୧୯ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଜୟରାମ ପଞ୍ଚାଙ୍ଗ
କୋଷରୁ ବିବାହ କଲେ । ପରେ ପରେ ଭବନୀ 'ହର' ପାଣି
ଗ୍ରହଣ କଲେ । ତତ୍ତ୍ୱିଦ୍ୟାପଥ 'ରାମୀ' ପରି 'ହର' ହେଲା ବୈଷ୍ଣବ
ପାଣିର ବର । ପଞ୍ଚାଙ୍ଗର ପ୍ରେମରା ଦାୟନୀ । ତେଣୁ ପଞ୍ଚାଙ୍ଗ
ବନ୍ଧୁପରି ନୀବନର ପାଶପକ୍ଷରୁ ସେ ପୁଣ୍ୟଭକ୍ତି ପ୍ରଜନନୀର
ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରକାଶ । ଭବନୀ କାଶିରୀ ଶର୍ମା, ପଟ୍ଟାଭର ମଧୁସୂଦନ
କଟ୍ଟାକ ଇତ୍ୟାଦିମଧ୍ୟ ଓ ଶ୍ରୋତବ୍ୟତଃ ଉପବନ୍ଧ ।

[illegible][illegible]

ସେ ଦୂରରେ ଯେଉଁଠି ତାଙ୍କର ବୁଝା । ପ୍ରାଚୀନର ସ୍ଥିତିରେ
ହୁଏନ ସାଙ୍ଗରେ ସ୍ଥିତିରେ ଥିଲେ । ତାହା ପ୍ରତିତ ଶବ୍ଦ
ତାହାଙ୍କର ସାଙ୍ଗରେ ଥିଲେ । ପୁରୀ ସ୍ଥିତିରେ ଥିଲେ
ସାଙ୍ଗରେ ଥିଲେ । ସବୁଠାରୁ ସେ ହୁଏନ ଥିଲେ ଥିଲେ ।

ହୃଦୟ ଶୈଳୀ ସ୍ତମ୍ଭାବ ବେଳେ । ପରମ ଓ ପୁଣିକାଳ ବଳି
ପରିବେଶଣ ବେଳେ । ତାଙ୍କର ଲେଖନୀ ପମାଳର ବିଭିନ୍ନ ଟିପ୍ପଣ
ପ୍ରଣବନା । 'ନବିଆସୁର ଧୈ' ଗୀତାଭିନୟରେ ଅଧୁନିକ
ସମାଜର ସ୍ୱରୂପ ଚାହିଦ ପ୍ରତି ଚାହିଦା ଦୃଷ୍ଟିପାତ୍ର ବେଳେ-

"ରାଜା ଉପେଶ ଗୁପ୍ତା
ମାତ୍ରକରେ ତମା ଦିନିକ ହୁଏ
ପକ ମୁଁ ବୁଝି ଉଠିଲି ମୋହର
ବେଳେକେ ଦିନ ନେଉଛି କାହିଁ"

"ସ୍ତ୍ରୀପତୀ ବୃନ୍ଦାବତୀ" "ଅନ୍ଧାର ଲାଗିବିଶା" ଗୀତାଭିନୟରେ
ସ୍ୱରୂପ ଚାହିଦ ପ୍ରତି ବ୍ୟକ୍ତୀତ୍ୱ ପ୍ରତି ବଳି ନିଶ୍ଚୟ ବେଳେ ।
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୀତାଭିନୟରେ ଅଧୁନିକ ପମାଳଚାହିଦର ବେଳାପାତ୍ର
ବୁଝି, ବିଲାପି ପୋଷାକ ପିନ୍ଧା, ଜାମିନ ଅବସ୍ଥା, ନୟାପାତ୍ରର
ହୃଦୟାନ୍ତ, ପଦ୍ମାବତୀ ବେଶ୍ୟା ଚାହିଦ, ଚାହିଦର ବିବିଧ
ଅବସ୍ଥାପତ୍ର ଗୀତରେ ପ୍ରକାଶକର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ, ରାଜା ଓ
କନ୍ୟାଙ୍କର ଶୋଷଣ, ପ୍ରାଧିକାର ଚାହିଦା ବିଷୟ, ଚାହିଦାପତ୍ରର
ଜୀବନରଙ୍ଗ, ହୁଏ ପ୍ରଭୃତି ଲେଖକ, ରାଜାପ୍ରାପ୍ତି, ଦେଶପ୍ରାପ୍ତି
କାହାଣୀ ମାତ୍ରାଦିକ ବିଷୟ ପ୍ରତି ଚାହିଦାପତ୍ର, ଚାହିଦ-ଚାହିଦାପ୍ରାପ୍ତି,
ଚାହିଦ ଶବ୍ଦରୁଣୀ ଆଦି ବର୍ଣ୍ଣନା ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । କିଛି
ପୁଣିସଂଗ୍ରହଣ କଥା କହିଛନ୍ତି-

ଦେଖ ଦେଖ ରାଜା ରାଜାଙ୍କର ଆଦି
ଗୋଟାଏ ଦିନର ଶାନ୍ତାରେ
କାଳିର କାଳର ନାହିଁ ଆଦି ତାହା
ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ ଦେଖାଯାଉ ।

ସେ ପ୍ରଥମ ବଳି ଧୈକି ଦେଖାକାଳ ବିବିଧ ଶାନ୍ତା ପମାଳରେ
କାଗାଡ଼ାଉଛୁ ଗୋଟାଏକ ମନ୍ଦିର ସମ୍ପଦ ଦୁଇନା କହିଛନ୍ତି ।
ଦେଖିବାକୁ କାଗାଡ଼ାଉଛୁ ବେଳେ ନିଦ୍ରାସୁ ହୁଏ, ତାହା
ଗୋଟାଏକ ବେଳେ କହିଛନ୍ତି । ପରା କହିବାର ବ୍ୟକ୍ତିଗୀତାବଳୀ
ପାଣି ମୁଖ ଅଭିନୟ ।

ପାଖରେ କେଣ ଅଧ୍ୟାପକାଦୀ ସୁଆ । ନେତିବତା ଗପରେ
ସେ ବିଶେଷ ପ୍ରକାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କହିଛନ୍ତି । 'ପ୍ରସାଦ ବାଦି'
ଗୀତାଭିନୟରେ ତାଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ଓ ବିଶ୍ୱସ୍ତେଶର
ପରିବେଶଣରେ

"ବିନାୟ ଦେଉଛି ପିତା ପବ୍ଲିକ ଶାନ୍ତ କଥା
ସୁଦୃଶ ଦୁରେ, ନାହିଁତା ଗାଦିପତି ନାହିଁତା କାହିଁକି
ହୁଏକ ପକାସେ ହୁଏ ହୁଏ ପକାସେ ମଧୁହୁରେ ।"

ତାଙ୍କର ଗୀତାଭିନୟରେ ବ୍ୟକ୍ତୀତ୍ୱ ପ୍ରତି ଚାହିଦାପତ୍ରର
ବେଳେକେ ମଧୁର ସମାବେଶ । ସେ ବିବିଧ ଲେଖକ ଅବସ୍ଥାରେ
କହିଛନ୍ତି । ତାହା ବେଳେକେ ଓ ହୃଦୟରୁଣୀ । କେ ବ୍ୟକ୍ତୀତ୍ୱରେ
ହୋଇଛି ପ୍ରାଣରୁଣୀ । ବିଶେଷକରି ଲକ୍ଷ୍ୟରେ, ବ୍ୟକ୍ତୀତ୍ୱରେ

ଚାହିଦାପତ୍ର, ବିଶ୍ୱସ୍ତେଶ ଓ ଗୁଣାବେଶ ଗୋଟାଏକ ବେଳେ ।
ବ୍ୟକ୍ତୀତ୍ୱରେ ପ୍ରାଣରୁଣୀ ହୋଇଛି :-

"ମାଆ ମାଆ ବୁଦ୍ଧ ଆଉ କାହାଠାରୁ ହୁଅନ୍ତିରେ
ଗଣି ଯାଉଥିଲେ ତାହୁ ବୋଲକରି ଥାଉଛିବେ ।"

କହିବାର ପ୍ରତିଆ ଗୀତାଭିନୟର ପ୍ରକାଶକର । ପାଣିକି ତାହା
ଗୀତାଭିନୟରେ ଗଣିବେଶର ସୁଗମ ଗଣ୍ଡାସ ପ୍ରକାଶ କହିଛନ୍ତି । ସେ
କେଳ ବେଳିନୀ, ହୁଏ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୀତାଭିନୟ ମାଧ୍ୟମରେ
ବିବିଧ ବ୍ୟକ୍ତୀତ୍ୱର ବ୍ୟକ୍ତୀତ୍ୱ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି

ପ୍ରତିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ବହୁ ଗୀତାଭିନୟର ସୁଅ ଗଣିବେଶ
ବିବିଧ ଗଣ୍ଡାସ ପ୍ରକାଶ, ନୟାସା ପାଣି, ବୋପାଲପ୍ରାପ୍ତି,
ଗଣିବେଶ ବିଶେଷ ପାଣି, ଗାଳିବୁଦ୍ଧ ମହାଶ୍ୱି, ବୋପାଲପ୍ରାପ୍ତି,
ବେଳକେ କାଳିବେଶ ପ୍ରକାଶକର, ବାହାଜୀ ବିଶେଷ ବିଶେଷ ପାଣି,
ବିବିଧକ୍ରମ ହୁଏପ୍ରାପ୍ତିବେଶ ପ୍ରକାଶ । କେଳାସ ପାଣି
ଗୀତାଭିନୟ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଥମ । ବିଷୁ ବିଶେଷ ପାଣି ସେଥିରେ
ହୃଦୟାନ୍ତ ଓ ପଂସାରେ ପାଣି ଗୀତାଭିନୟ କାଗାଡ଼ାଉଛୁ ପଂସା
ଓ ଗପ ସଂକଳ୍ପ ସାହିତ୍ୟ ଆବେଶରେ, ଗାଣିବେଶ, ଗଣିବେଶ ଓ
ମଧୁରଗୀତ ବିବିଧ କବିମାନଙ୍କର ଲେଖକ ଗଣିବେଶ କାଗାଡ଼ାଉଛୁ
ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଗଣିବେଶ କାହିଁ ଗୀତାଭିନୟ କା ଗୀତାଭିନୟ
ବିବିଧକ୍ରମ । ପ୍ରକାଶ ମଧୁର ଗଣିବେଶ । ଦେଖ ପ୍ରତିଆ
ଗୀତାଭିନୟ ପ୍ରକାଶ ବହୁ ଓ ଗୀତାଭିନୟ ବ୍ୟକ୍ତୀତ୍ୱ ପ୍ରକାଶ ।
କେଳାସ ପାଣି ଗୀତାଭିନୟରେ ଲେଖକ ଗଣିବେଶ ।
ବୋପାଲପ୍ରାପ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତୀତ୍ୱର ନୟାବିଦ ସମ୍ପଦ ପ୍ରକାଶ କରିବାରୁ
ପ୍ରାପ୍ତିବେଶ ଗଣିବେଶ କରିଛନ୍ତି । ଦେଖ ଗଣିବେଶ ଗୀତାଭିନୟ
ପ୍ରକାଶକର ଗଣିବେଶ ପ୍ରକାଶ । ପ୍ରାପ୍ତିବେଶ ଗଣିବେଶ ଗଣିବେଶ
ଓ ଗାଣିବେଶକୁ ଗଣିବେଶ କରିଛନ୍ତି । ଗଣିବେଶ ବିଶେଷ ପାଣି
ଗୀତାଭିନୟରେ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶକର ନୂତନଗୁପ୍ତ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ।
ଗୀତାଭିନୟରୁ କେଳାବେଶ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ କେଳାବେଶ
ପ୍ରକାଶକର ପ୍ରକାଶକର ଗଣିବେଶ କାଗାଡ଼ାଉଛୁ ଗୁପ୍ତ ପ୍ରଦାନ
କରିଛନ୍ତି । ଲେଖକ ପ୍ରକାଶ ଓ ଗଣିବେଶ ପ୍ରକାଶକର ଅଧୁନିକ ସମାବେଶ
ବାହୁତ ହୋଇଛି ଗଣିବେଶ ପଂସାଲେଖକ ପ୍ରକାଶକର ଗଣିବେଶ ଓ
ଗାଣିବେଶ । ପ୍ରକାଶକର କପୁତ ଗଣିବେଶ ନୟାବେଶ ପ୍ରକାଶ
କରିଛନ୍ତି । ଆପ୍ରାପ୍ତିବେଶ ପ୍ରକାଶକର ପ୍ରକାଶକର ଗଣିବେଶ ଗଣିବେଶ
ଓ ମଧୁର । ସହାୟତାପ୍ରାପ୍ତି ମଧୁରଗୀତ ବିବିଧକ୍ରମର ଗଣିବେଶ
ଗୁପ୍ତା ବିବିଧ ବିବିଧ ଗାଣିବେଶ ପ୍ରକାଶ କରିବେ ଗଣିବେଶ ସେ ଗଣିବେଶ
ଗାଣିବେଶ, ଗାଣିବେଶ ବିବିଧ ଆଦି ଗଣିବେଶ ଗଣିବେଶ
ବିବିଧକ୍ରମ, ଗାଣିବେଶ, ଗାଣିବେଶ, ଗାଣିବେଶ, ଗାଣିବେଶ, ଗାଣିବେଶ
ଗୁଣା, ବେଳିବେଶ, ଗାଣିବେଶ ପ୍ରକାଶକର ବିବିଧକ୍ରମ ପ୍ରକାଶକର
ଗଣିବେଶ ହୋଇଛି ବିବିଧ ଗଣିବେଶ । ସହା ଗାଣିବେଶ
ପ୍ରକାଶକର ମଧୁର ।

ଅଧ୍ୟାପକ ପ୍ରକାଶ ବିଶେଷ,
ଗାଣିବେଶ ପ୍ରକାଶକର ମଧ୍ୟାଧ୍ୟାପକ,
ସାଣିବେଶ, ମାଣିବେଶ, ବେଶ

ଦାର୍ଶନିକ ଡକ୍ଟର ରାଧାକୃଷ୍ଣନ

ଡ଼ାକ୍ଟର ରାଧାକୃଷ୍ଣନ ଯୁବକରେ ଏକ ମଧ୍ୟବିତ୍ତ ପରିବାରରେ
ମାଟ୍ଟ ସେକେଣ୍ଡେରୀ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷାରେ ଡକ୍ଟର ପଦବୀ
ଲାଭ କରିଥିଲେ । କୁଦାୟାସ ସେ ତାଙ୍କ ପିତା
ରାଧାକୃଷ୍ଣନ ଶିକ୍ଷା ନକରି ପୁର ପୁରାଣିକ ଦେଇ ବୋଲି

ସେ ଡ଼ାକ୍ଟର ରାଧାକୃଷ୍ଣନ ଏକ ପରେ ପରେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା
ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବିଦ୍ୟାଧ୍ୟାପକ କଲେ । ପରେ ସେ ମାଟ୍ଟର
ଶିକ୍ଷାଧୀନ କଲେଜରେ ଯୋଗ ଦେଇ ଦଶନ ଶାସ୍ତ୍ର ଅଧ୍ୟାପନ
କଲେ । ଆବଶ୍ୟକ ଭାବରେ ଦଶନ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇ
ରାଧାକୃଷ୍ଣନ ତାଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକ ନିଜା ଏବଂ ବୈଦିକ ଅଧ୍ୟାପକ
ହୋଇ ଦାର୍ଶନିକ ହୋଇଗଲେ ।

ଦଶନ ଏବଂ ଜୀବନ

ଦଶନର ନୀତିବୋଧ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ ବହୁତ ପ୍ରକାର
ହୋଇ ତାଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରକାରୀ ପ୍ରକାର । ତାଙ୍କର
ବୈଦିକାବଧାନ ଏବଂ ଯାହାକୁ ପଢ଼ିଆ ପାଇଁ ପ୍ରକାର

ହୋଇଥିବା ଏହି ଗୋଟିଏ-ଦୁଇଟି ପ୍ରକାରରେ ଦଶନରେ
ନିଶ୍ଚୟରେ କେତେ ପ୍ରକାର ମତାନୁସାରେ ଦାର୍ଶନିକ ଭାବରେ ତାଙ୍କର
ଜୀବିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗଢ଼ି ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଗଲା । ତାଙ୍କର
ପଦବୀ କୃତିତ୍ବ ପ୍ରମାଣ କେତେକ ବୈଦିକ ଶିକ୍ଷା
ହୋଇ । ପ୍ରକୃତ ଦାର୍ଶନିକ-ଡ଼ାକ୍ଟର ରାଧାକୃଷ୍ଣନ ରାଧାକୃଷ୍ଣନ
ପ୍ରକାର ବୈଦିକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସାୟ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ । କିନ୍ତୁ
ପରାଧ୍ୟାପକ ଏବଂ ତାଙ୍କର ରାଧାକୃଷ୍ଣନ ପଦବୀ କରାଯାଇ ଯାହା
ପ୍ରତିନିଧିତ୍ବ ଦେଇ ତାଙ୍କର ରାଧାକୃଷ୍ଣନ ହୋଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ଡ଼ାକ୍ଟର ରାଧାକୃଷ୍ଣନ ବୈଦିକ ଶାସ୍ତ୍ର ଦେଖି ଏବଂ ତାହା
ଏବଂ ତାଙ୍କର ରାଧାକୃଷ୍ଣନ ଦଶନର ଅଧ୍ୟାପନ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ବିଶିଷ୍ଟ
ପଦବୀ କେତେକ ମାତ୍ର ବୋଲି । ପାଖରେ ରାଧାକୃଷ୍ଣନ
ଡ଼ାକ୍ଟର ରାଧାକୃଷ୍ଣନ ବୋଲି ଏବଂ ସେ ପ୍ରକୃତ ଓ ଦେଶୀୟ ବୋଲି
ପ୍ରମାଣ କରି ସେ ବିଦେଶୀ ଭାବରେ ପ୍ରକୃତ ହୋଇଥିବା
ଦୀନନାଥଙ୍କର ପଦବୀ ରାଧାକୃଷ୍ଣନଙ୍କର ମଧ୍ୟରେ
ଆହୋପଲବ୍ଧ ପ୍ରକାର ନବୀନ ବେତନ ମାତ୍ର ବୈଦିକ ମତ
ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦେଶୀୟ ମତ
ହୋଇଥିଲା ସେ ଦେଶୀୟତା ଦୀନ ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ପଦବୀ
ପ୍ରକାର ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଦେଶୀୟତା ଆହୁରି ବୈଦିକ
ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ସେ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରକାର ଦେଖି ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର
ପଦବୀ ବୈଦିକ ପଦବୀ ହୋଇଥିଲା ।

ସାମାଜିକ ଅବସ୍ଥା

ଡ଼ାକ୍ଟର ରାଧାକୃଷ୍ଣନ ବିଦ୍ୟାଧ୍ୟାପକ ଡ଼ାକ୍ଟର ଶ୍ରୀମାତା ଅତିବା
କରି ପଦବୀବିଦ୍ୟାର ପଦବୀରେ ତାଙ୍କର ଦାର୍ଶନିକ ଏବଂ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ
ସାମାଜିକ ବିଦ୍ୟା କେତେକ ଦେଶୀୟ ଦାର୍ଶନିକ ଏବଂ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ
ସାମାଜିକ ବିଦ୍ୟା କେତେକ ଦେଶୀୟ ଦାର୍ଶନିକ ।

ସେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ ଯେ ରାଧାକୃଷ୍ଣନ ଦାର୍ଶନିକ ବୈଦିକ
ହୋଇ ଅତୀତ ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର କିନ୍ତୁ ବୈଦିକ ଅତିବା ପ୍ରକାର
ପ୍ରକାର । ତାଙ୍କର ପ୍ରକାର ଅତିବାକୃଷ୍ଣନ ଦେଶୀୟତା ପ୍ରକାର
କେତେକ ଦେଶୀୟ ଦାର୍ଶନିକ ପ୍ରକାର ଦେଶୀୟତା ପ୍ରକାର
ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦେଶୀୟତା ଏବଂ ଦେଶୀୟତା ଦାର୍ଶନିକ
ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର ଦେଶୀୟତା ପ୍ରକାର ଦେଶୀୟତା ପ୍ରକାର
ରାଧାକୃଷ୍ଣନଙ୍କର ବୈଦିକ ରାଧାକୃଷ୍ଣନ ପ୍ରକାର ଦେଶୀୟତା , ରାଧାକୃଷ୍ଣନ

୧୯୭୭ରେ ରାଧାନୁଷ୍ଠାନ ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ସେନାପତି
ଦ୍ୱିତୀୟ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ଥା। ତାଙ୍କ କରୁ ଟିକସକୁ
ସ୍ୱର୍ଗତ୍ୟ ଭାବରେ ସାଜନ କରାଯାଇଛି, ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱ
ମାନ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପର୍କକୁ ଏହାଦ୍ୱାରା ସମ୍ମାନିତ କରାଯାଇଛି । ସେ
ରାଷ୍ଟ୍ରପତି, ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି ବିଧି। ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ସେକ୍ରେଟାରୀ ପଦରେ
ସ୍ୱାଗତ୍ୟେ ମଧ୍ୟ ସେ ତାଙ୍କର ସାମାଜିକନ ପ୍ରତ୍ୟାଶା କରେ

ପଞ୍ଚିତ ବିବାହାଘୋଷେ ନେତୁର ପବନ ଖସିଲା ଉନ୍ମାଦନ
 ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଚକ୍ରରେ । ସେ ଗାଢ଼ ବିଧିରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତରେ ଘୋ.
 ବହୁବିଧ ପଦବୀରେ ଘଡ଼ି ସେ ମାନ୍ୟତାରେ ଘେନି କରନ୍ତି ଚିହ୍ନ
 ସର୍ବୋପରି ସବୁ ନିଜେ ମନେ ଶିଖିତ ହୁଏ ଖଟ ଗାନ୍ଧୀର
 ଅମେ ଅନେକ ବିଧି ଚିହ୍ନରେ ଗଢ଼ି ଚିହ୍ନକୁ ମଧ୍ୟ । କେଣ ମନେ
 ଗାନ୍ଧୀର ମନେ ଶିଖିତ ଖଟ ମନେ ମନେ ଘେନି ସ୍ୱାଧୀନତା
 ଗାନ୍ଧୀର ଗାନ୍ଧୀ ହେଉଛି ବିଜେ ଗାନ୍ଧୀର ।

ଡାକ୍ତର ଗଣେଶ ସାହୁଙ୍କ 'ଆଇଡ଼ଲଟ' ନାମକ ପତାକା ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଗଣେଶଜୀୟ ଚେରାକୁ ପ୍ରାୟତଃ କଣି ଦେଖିଲେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରମୋଦ ଚରାଯାଉଛି ।

10. 000 000 000 000 000

୪୦ ଲକ୍ଷ ୪ ହଜାର ୩୯୩ ଟଙ୍କା ଶାସନାଳୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ
 ୧୯୯୫ ମସିହାଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇ ଆସୁଥିବା ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀର ଶାସନାଳୀ ପ୍ରାୟ ୫୦ ଅର୍ଥର
 ବର୍ଷରେ ଲାଭ୍ୟର ୪୦ ହଜାର ୧୩୨ଟି ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ୪୦ ଲକ୍ଷ ୪ ହଜାର ୩୯୩ ଟଙ୍କା ଶାସନାଳୀ
 ବିଦ୍ୟୁତ୍ ହୋଇଛି । ଏହି ଶାସନାଳୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଗାଆନ୍ତର ବର୍ଷ ୨୩ ଲକ୍ଷ ୪୨ ହଜାର ୫୦୦ ଟଙ୍କା ଶାସନ
 ଓ ୧୬ ଲକ୍ଷ ୫୬ ହଜାର ୮୫୨ ଟଙ୍କା ଶାସନାଳୀ ଶେଷରୁ ଶେଷ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ କାର୍ଯ୍ୟ ୬ ଲକ୍ଷ ୫୮ ହଜାର ୯୫୬ ଟଙ୍କା
 ଶାସନାଳୀ ଓ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଲାଭକାରୀ ବର୍ଷ ୨ ଲକ୍ଷ ୧୦ ହଜାର ୬୨୩ ଟଙ୍କା ଶାସନାଳୀ ଅଟେ । ବିଭିନ୍ନ ପୁରୁଷ
 ପ୍ରକାର ଯେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିମିତ୍ତ ଲାଭେ ଗରିବଗରିବ ଲୋକ ନିଜର ପ୍ରାୟ ୯,୫୦,୦୦୦-୬ ଟଙ୍କା ବୁଦ୍ଧି
 ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଓ ଲାଭ୍ୟ ଗରିବଗରି ଶିକ୍ଷାଳୀ ପ୍ରାୟ ୫୦ଟିରୁ ଅଧିକ ପାଠ୍ୟ ପଢ଼ି ୫୦ ଲକ୍ଷ ୫୫
 ହଜାର ୮୩୩ ଟଙ୍କା ଆବଦ୍ଧନ କରିଥିଲେ ।

ବିରଜା

ଶ୍ରୀ ହରିଶଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ରପଣ୍ଡା

ଗାଁଲଗୁଆଁ ବ୍ୟବସାୟ

ନିକେଇ ନିକେଇ ଚନ୍ଦ୍ର
ମସ୍ତ ଚିତରେ ମସ୍ତପଣ
ଦୃଢ଼ ବେଗରେ
ଆକାଶକୁ ଛୁଇଁ ଯାଉଛୁ ତୁ
ତୋ' ଚିତରେ ତୋ'ର ଶୋଭିଲା ବେଳକୁ
ଅନୁପମ ଆସ ବାଧାରେ
ନିକେ ହୁ ନିକେ ଚିତରେ
ନିଶିଥ ଦୋର ଯାଉଛି ପୁ
ଠିକ୍ ବିରୁଦ୍ଧ ପରି
ଯେଉଁଠି ହୃଦୟର ଆରାଧନା
ତୁ ପୂର୍ଣ୍ଣତାକୁ ଦୁଃଖେ ।
ପବନର ପ୍ରାଣରେ
ଦୋହାସିତ ତୋ'ର ଚନ୍ଦନ
ଆକାଶର ଗନ୍ଧରେ
ନୟନିତ ତୋ'ର କମଳ
ନୟନୁଦୟ ଚଳିଲେ
ଶାନ୍ତାସିତ ତୋ'ର ପ୍ରଭା
ପ୍ରଭୁ ପାଦର ଚିତରେ
ନିରାକାର ତୋ'ର ସଂସାର
ବିରଜା ।
କାହ୍ନିକପାତ୍ର କନ୍ୟାକୁମାରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଆରବ କାଳରୁ ବିରଜା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ତୁ ଯେଉଁ ମସ୍ତରେ
ଏ କାହିଁକି ପ୍ରାଣିମାନଙ୍କୁ ମସ୍ତପଣ କରୁ
ସେଠି ଏବେ ସଂସ୍କୃତିତ କୋଟି ପ୍ରାଣର
ସଂଗୀତ
କାଳକ୍ରମେ ମସ୍ତପାତ ।

ପବନ ଆଶିଳୀରୁ

ପୁରୁଲାର ଦେବାଜି ବାଧନୀ
ପ୍ରଭାତୀର ଶରଣାଦ ବେଳେ
ଭଲି ଦେବାଜି ବଞ୍ଚିବାକୁ ସଂନୀବନୀ
କାଳକ୍ରମକୁ
ପୁଣି କହି ଦେବାଜି ଉଦୟପ
ସ୍ବାଧୀନତାର ପୁଣ୍ୟଦୋସାରେ
ଆଣି ଦେବାଜି
ତେର ବଳୀଳା ନୁଆରତା ମସ୍ତ
ମାଟି ମା'ର ଲୋଳନେ
ମୋର ସ୍ବପ୍ନ ସାଧନା ଶିଖିବୁ ଉପାଶିତ କରି
ଆପଣେ ନେଇଛୁ
ଆସା, ଅନୁରାଗ, ଅନୁଚିନ୍ତନକୁ ।

ସ୍ବାଧୀନତାର ପୁଣ୍ୟ ଦିନରେ
ତୋ'ର ଉଦୟୋଗି ପ୍ରଣାମ
କୀର୍ତ୍ତନର ପ୍ରତିପାଦରେ
ତୋ'ର ସ୍ବପ୍ନ ସାଧନା ଦେଉ
ଦୋହାସିତ ତୋ'ର ବାହୁଧ୍ୟକ୍ଷୀ ତଳେ
ଅନନ୍ୟ ସ୍ବାଭିମାନର ଏ ଶାନ୍ତି, ଏ ଦେବ
ପୁଣିନିଦ୍ୟାରେ ଉଦୟୋଗିତ ହେଉ
ତୋ'ର ଶବ୍ଦ ଶାନ୍ତିମା' ଦୟାସିତାରେ ଶାନ୍ତାସିତ ହେଉ
'ବେଳେ ମାତଙ୍ଗ' ଧ୍ବନିରେ
ପ୍ରଗଳ୍ଭ ପବନ ନିମନ୍ତେ ହେଉ ॥

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀନିଧାନ,
କଟକ-୨୨୨୦୦୭

ଦରଦୀ କବି ଗୋପବନ୍ଧୁ

ବିଷୟ ପ୍ରଶାସକ ଭାବେ

ଦିନଟିଏ ଉପାଦାନ ଭାବେ ଦରଦୀ ଅନେକ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ନିଜ
ଦେଶ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଛି । ଏହି ଦରଦୀଙ୍କ ଦେଶ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ
ଅପ୍ରମତ ସ୍ଵାଧୀନତା ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ଦରଦୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଗଣ
ସଂଗ୍ରାମୀ ତାତ୍କାଳୀନ ପୁରୁଷଙ୍କ ସ୍ଵାଧୀନତା ହୋଇଥିଲା । ଦେଶର
ସ୍ଵାଧୀନତା ଆନ୍ଦୋଳନ, ପ୍ରଦେଶବାସୀଙ୍କର ସାମାଜିକ ବିପ୍ଳବ ଏହି
ପ୍ରଯୋଗ୍ୟ ପଦ୍ଧତିମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ୍ୟ, ତ୍ୟାଗ ଓ ସଂଗ୍ରାମର ମଧ୍ୟରେ
ଅନ୍ତର୍ଭାବିତ କରିଥିଲା । ଯୋଗକର୍ତ୍ତା ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କଦ୍ଵାରା ଉଦ୍ଧୃତ
ସ୍ଵାଧୀନତା ଯାତ୍ରାରେ ନିଜକୁ ଆହୁରି ଦେଶର ସେବା ପ୍ରତି
ଉଦ୍ଧୃତୀୟ ପଦାବଳୀରେ ଡାକିଲେ ଏବଂ ନୂତନ ପୁରୁଷବାସୀଙ୍କ ବାଣୀ
ଦେଇଥିଲେ । ବହୁମୁଖୀ ପ୍ରତିଭାର ଅଧିକାରୀ ଉତ୍କଳମଣି
ଗୋପବନ୍ଧୁ ଜୀବନର ଉପାଧାନ ପଦନ ମଧ୍ୟରେ ଯେପରି ତାଙ୍କର
ବାଣୀକୁ ବିକାଶ କରିଛନ୍ତି, ତାହା ଅନ୍ୟତମ ବିଷୟ ।

ଓଡ଼ିଶାର ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଗାନ୍ଧୀଜୀବାସୀ ନିବେଦନୀ
ପ୍ରାନ୍ତରେ ଗ୍ରାମରେ ଏକ ମଧ୍ୟବିତ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପରିବାରରେ ୧୯୨୨
ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ୯ ତାରିଖରେ ତାଙ୍କର ଜନ୍ମ । ଶିକ୍ଷାର ଅଭାବ
ଗମନାଗମନର ଅସୁବିଧା ଓ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ଅନିଚ୍ଛା ଓ ଦୁର୍ଘଟଣ
ପ୍ରଭରେ ଗାଧାରିବା ନିମନ୍ତେ ଅଗାଧିସ୍ଵାସୀ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ।
ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ପରିଚିତତାପାଇଁ ଉତ୍କଳ ଗୋପବନ୍ଧୁ
ମଧୁସୂଦନ ଓ ଅନ୍ୟତମଙ୍କର ଉତ୍କଳମଣି ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦ୍ଵାରା ନେତୃତ୍ଵ
ନେଇଥିଲେ । ଗୋପବନ୍ଧୁ ଥିଲେ ମହାସାହାଯ୍ୟର
ପରିଚିତ । ସେ ଦେଶର ସ୍ଵାଧୀନତା ପାଇଁ ଉଦ୍ଧୃତ
କରିଥିଲେ । ଦୁର୍ଗତ ମାନବର ସେବାପାଇଁ ନିଜ ଜୀବନକୁ ନିଜେ
କରିଥିଲେ । ବନ୍ୟା ଦୁର୍ଗତଙ୍କ ସେବା କରିବା ପାଇଁ ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କ
ଘର ନିର୍ମାଣପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଆମ ଦେଶରେ ପୁରୁଷ । ଅଭାବ,
ପିନପତନ, ମରୁତ୍ତି, ବନ୍ୟା, ବାନ୍ୟା ପଦମଧ୍ୟରେ ସେ ଓଡ଼ିଶାବାସୀଙ୍କ
ଥିଲେ ଆଶାଦାୟୀ । ସେ ଦୁଇଟି ଉଦ୍ଧୃତଙ୍କର ତାଙ୍କ ଜୀବନ
ଜୀବନ ପଥରେ ଶାନ୍ତିରାଜ ଯାଇଥିଲେ । ପ୍ରଥମଟି ହେଲା
ଓଡ଼ିଶାର ପୁରୁଷ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ମୋଚନ, ଅନ୍ୟଟି ହେଲା ଭାରତର
ସ୍ଵାଧୀନତା । ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଜୀବନ ଯୋଗ୍ୟ
କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧୃତୀୟ ଚଳଣିଦ୍ଵାରା । ବିଦ୍ୟବାନୀର
ଉଦ୍ଧୃତୀୟ ମାତୃତ୍ଵ ଭାବରେ ଏବେ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲେ ଯେ
ତାଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧୃତ କରି ଦେଶବାସୀଙ୍କ ଉଦ୍ଧୃତ କରିବା ପାଇଁ
ଓଡ଼ିଶାରେ ଉଦ୍ଧୃତ ହେଲେ The boys of Satyabedi
School are like bomb's. ଏହି ଶୁଭ ଶୀର୍ଷକାବଳୀ

ଶାନ୍ତିନିକେତନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ଦ୍ଵାରା ଗୋଟିଏ ଦେଶର ପୁରୁଷ ଗୋପବନ୍ଧୁ
ପଦାବଳୀରେ ବହୁତ କୁଶଳମାନ ପ୍ରାପ୍ତିକରି ପରିବର୍ତ୍ତନରେ
ସିଦ୍ଧାନ୍ତମାନ ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିଣତ କରିଦେଇଥିଲେ ।

ଗୋପବନ୍ଧୁ ଥିଲେ ତ୍ୟାଗ ଓ ଦେବତା ପ୍ରାପ୍ତି । ସ୍ଵାଧୀନତା
ବାଣୀକର । ଶିକ୍ଷା ଉଦ୍ଧୃତରେ ଅଭିଶ୍ରୀ ସଂଗ୍ରାମକାରୀ । ପ୍ରତିପଦ
ବିଶିଷ୍ଟ ଉପାଦାନକାରୀ ତାଙ୍କ ଭାବ୍ୟ ଜୀବନରେ ପ୍ରତିପଦିତ
ହୋଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ଭାବ୍ୟବିତ୍ତ, ବ୍ୟାପାର ଆସବତ୍ତା ଦେଖି
ତାଙ୍କ ଜୀବନର ଜୀବନର ବିପ୍ଳବିକ ଅଭିଶ୍ରୀ । ସ୍ଵାଧୀନତା
ପାଇଁ ଅଭିଶ୍ରୀ, ପୁରୁଷ ପ୍ରତିପଦ ନାମାଦେଶର ଯେବା ଆଦି ତାଙ୍କ
ଜୀବନରେ ପ୍ରତିପଦିତ । ତାଙ୍କି ତାଙ୍କ ଜୀବନର ଗାନ୍ଧୀବାସନ ।
ଉଦ୍ଧୃତ ବିଶ୍ଵାସ, ଉଦ୍ଧୃତ ବିଶ୍ଵାସ ତାଙ୍କ ଜୀବନର ନିର୍ମାଣ ।
ଉଦ୍ଧୃତ, ନେତୃତ୍ଵ କୃତକର ପୁରୁଷ ଓ ଦୁର୍ଗତ ଗୋପବନ୍ଧୁ
ତାଙ୍କର ଜୀବନରେ ଜୀବନ ଭାବରେ ପ୍ରାପ୍ତି କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ
ସାଧାରଣ ବ୍ୟାପିତ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ସମାଜସ୍ଵର ଓ ଉଦ୍ଧୃତମାନ
ଅନ୍ୟତମ ପ୍ରାପ୍ତି ।

କେତେ କେତେ ବୁଝି ଦେବେ ଗଣ ଭୋକ
ନପାଟି ଦିଶେଇ ଦେବପୁରା ଦେବେ
ଥିଲେ ଯେତେ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଧୃତ ସମାଜ
ତାଙ୍କର ପ୍ରାପ୍ତି ମାଗୁଛନ୍ତି ତିନି
କେତେ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଦେବପୁରୀ ଦେବା
ଅନ୍ୟତମେ ଅନ୍ୟ ନେତୃତ୍ଵ ପଥ ।

ସମାଜସ୍ଵର ଓ ଉଦ୍ଧୃତମାନଙ୍କର ମାଗୁଛନ୍ତି କେତେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ
ଭାଗ୍ୟ । ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କ ବିଶ୍ଵର କରିଥିଲେ । ପାଦପୁରୁ,
ମାତ୍ର ଅନ୍ୟତମ, ତାଙ୍କର ଉଦ୍ଧୃତ ଏବଂ କେତେ ମନରେ ପ୍ରତିପଦ
ପ୍ରତି କରିଥିଲେ । ଦେବପୁରୀ ତାଙ୍କ ଜୀବନରେ ଦିନ ଓ ଶୋଭା
ବିଶ୍ଵରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିପଦ ଶୁଣିବାକୁ ନିଜେ । ପ୍ରଥମ ଶୁଧାର ଓ
ଜୀବନର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଜୀବନସ୍ଵରୁତ କରିଥିଲେ ।
ଅନ୍ୟତମେ ତାଙ୍କ ଜୀବନରେ ଯେତେ ଗଣ ଦୁର୍ଗତ, ତାଙ୍କର
ଅଧିକ ଗଣ ଯୋଗ୍ୟ କରିବା ଆବେଶ । କେତେ
ଭାଗ୍ୟରେ :-

ନିବେଦନୀ ଗାନ୍ଧୀ ବାସ ଦୁର୍ଗତ ଦିନ
ବିଶ୍ଵ ବିଶ୍ଵ ବିଶ୍ଵ ପ୍ରତି ଗଣ ବିଶ୍ଵ
ପ୍ରୋମସ୍ଵର ମନରେ ବାସବିତ ଯେଉଁ ଭାବିତ୍ୟ ଆଦ୍ୟମାନଙ୍କ
ମନରେ ଉଦ୍ଧୃତମାନଙ୍କ ପ୍ରତିପଦ ଉଦ୍ଧୃତ ନାହିଁ, ଯେଉଁ

ଡକ୍ଟର ରାଜଗୁରୁ-ଏକ ସ୍ମରଣୀୟ ପ୍ରତିଭା

ଡକ୍ଟର ସୀମାକାନ୍ତ ପ୍ରଧାନ

ପିତା ହେଉଛନ୍ତି ଓ ମାତା ସୁନାମଟି ଦେବୀଙ୍କ ସ୍ବୟଂ
ସଜ୍ଜନ ହେଉଛି ଏବଂ ନାରାୟଣ ବାମସ୍ଥୁ । ସେ ଦେବୀ
ମାତା ସେଥିପାଇଁ ଏ ତାଙ୍କର ଭୋଗ ମାତ୍ର କୁଟ ଓଦାଦା
ହୁଏବାରୁ ସିନ ପାଦଲୀଳାପୁଣି ଏତରଳ ଭାବପୁରୁ ବ୍ୟକ୍ତି
ନିଶ୍ଚୟଶଃ କରିଥିଲେ ମାତା ପିତା ଦାସପିତା ଧର୍ମ ନିୟମ
ପ୍ରକାର ପ୍ରାଣ ନିୟମେ ନିୟମାବଳୀରୁ ବୁଝି ପାରିବେ
ପୁଣି ପ୍ରାଣନିଧି ପ୍ରାଣ ଦେଲେ । ସତ୍ୟନାରାୟଣଙ୍କୁ ବୁଝି
ପାରିବେ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ପାରିବେ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ନାମକର
ବ୍ୟାକରଣ ସତ୍ୟନାରାୟଣ । କିନ୍ତୁ ଅବଶ୍ୟକ ସତ୍ୟନାରାୟଣ
ଥିଲେ ପ୍ରାଣୀ । କାରଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସତ୍ୟ ପିତାଙ୍କ ସେ
ମାତା ସୁନାମଟି ଦେବୀଙ୍କୁ ଦେଲେ ବଢ଼ିଲେ । ଏହି ପୁଣି
ସତ୍ୟକୁ ସତ୍ୟନାରାୟଣ ଭାବପୁରୁ ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବ ବର୍ଣ୍ଣନା "ନେ
ନୀଳ ନୀଳା" ଶ୍ରୀରେ ଉଦ୍ଧୃତ କରି କହନ୍ତି—“ଦେବୀ ଆମ
ସ୍ବୟଂକି ଆମର ଉଦ୍ଧାର । କିନ୍ତୁ ଏଥିରୁ ସାଦୃଶ୍ୟ ପରେ ନୋହି
ନୀଳା ଅବଳ ବିସ୍ମୟ ଦେବୀ ଆମରୁ ନିଶ୍ଚୟରେ ପରିଣତ
କଲା । ପୁ ମାତାମାନ ଦେଲେ । କିନ୍ତୁ ନୋହି ପିତାମହୀ ଏବଂ
ତାଙ୍କର ବିଧିବାଚନା ବିନାଳାଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ ନୋହି ଶୈବବାଚନ
ନିଶ୍ଚୟରେ ଅଟିବାହିତ ଦେଲା । ଶୈବୀୟ ସ୍ବପ୍ରାଣୀ ନୋହି
ନିଶ୍ଚୟ ନିଶ୍ଚୟ ପ୍ରକାରେ ଶ୍ରୀର ପାଦ ଉପରେ ।”

ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧାପୂର୍ବକ ପଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧାପୂର୍ବକ ପଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧାପୂର୍ବକ ପଠନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପିତୃତାମହୀୟାୟ ନମଃ ଶୁଣି ଶୁଣି ନିଜପକ୍ଷେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଗନ୍ଧପଦ
ପୋଥିପଦୁ ପଡ଼ିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଖପାରି ଭାବରେ ସେ ଶାନ୍ତ
ଅଧ୍ୟାସନ ପୁଡ଼ି ଆସୁଥିବା ଯୋଗ ଉପିଲେ । ନିଜ ବାମନ ଜୀବନର
ସ୍ମୃତିସ୍ପର୍ଶ କରି ସେ ନିଜେ ବେନି-“ପିତାପିତାମହୀୟାୟ ନମଃ
ଶାନ୍ତନୁ ଶିଶୁମନ୍ତୁରି । ମୋର ବୈଦ୍ୟ ପିତୃତାମହୀୟାୟ ପ୍ରତିଦିନ
ନେତ୍ରରେ ଶୁଭାକ୍ଷି ପିଅଟି । ଗୋବତ୍ସବଳେ ଗୋ ମୋଟେ
ଭାମାସୁର ମନାଭାବରୁ ଆତ୍ମାନୁରୂପେ ଶାନ୍ତ ହଳରେ ବେନି ।
ତା ଶୁଣିବାକୁ ମୋର ଆତ୍ମପଦ ଦିନକୁ ଦିନ ବଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ପୁ
ନିଜେ ଆଗପକ୍ଷେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଗନ୍ଧପଦ ପୋଥି ପିନ୍ଧାଇ ଭାମାସୁର
ପଡ଼ିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରି । ନେତେ ବାପା ଖବୁରେ ମୋତେ
ଚୋପିଟ କଲେ । ତେଜ ଗନ୍ଧପଦ ପୋଥି ପଡ଼ିବା ଅଭାବ
ମୋର ବଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ମୋର ପୁରାଣ ପଢ଼ିବା ଦେଖୁ
ଦେଲେନା ତ ପିତୃତାମହୀୟାୟ ଶାନ୍ତବଳେ ମନାଭାବର
ପଡ଼ିବାକୁ ମୋତେ ବଢ଼ିଲେ । ପୁ ମଧ୍ୟ ଶୁଭପାଦ ପଡ଼ିବା ତ
ବିଭବର ମାନ୍ୟତା ଦେଖୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ଅବସର
କରି । ବିଭବର ମାନ୍ୟତା ବିଶେଷ ହୋଇ ମୋର ମନକୁ ବଳୟ
ପଡ଼ିଲେ । ଜଣାତେ ଭାବପାନ କଲେ ଦେଲେ । ଗୋପି
ପୁରାଣ ପାଠକୁ ପୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେଖି ନାହିଁ ।

[illegible][illegible]

ଗାନ୍ଧିନୀଙ୍କ ସେହି ଲୋକପ୍ରିୟତା ଅର୍ଥନ ବଢ଼ିଥିଲା । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ 'କବିକବିତା', 'ଭାବବେଦ', 'ବିଶ୍ୱାସରୁମାଳୀ', 'ଗନ୍ଧବତୀ', 'ଧନିଭାବ' ପ୍ରଭୃତି ନାଟକର ଉତ୍ତମ ଭାବରେ ସେ ଥିଲେ ପ୍ରଖ୍ୟାତ ।

୧୯୪୭ ମସିହାରେ ଲାହୋରର ପାର୍ସି ଏବଂ ପୁରାତତ୍ତ୍ୱ ନଗରୀ । ଏହି ବର୍ଷ ସେ ଲୁହର ଶେଷରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ଓ 'କବିତା' ଏହିପରିତ ଉଦ୍‌ବେଗର ତରଙ୍ଗରେ ଘୋରହେଲେ । ୧୯୫୦ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶା ସଂସ୍କୃତାବଳୀରେ ସେ ନିୟୁତ ଭାବ କରି ଅଭିଳେଖ ବିଭାଗର ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ଏହି ବିଭାଗର ଦାୟିତ୍ୱରେ ଚର୍ଚ୍ଚା ପଲରେ ସେ ବିଭିନ୍ନ ଅନୁଗ୍ରହ ଆବିଷ୍କୃତ ଅଭିଳେଖମାନ ପାଠ କରି ଅବଲୁକ୍ଷ ଇତିହାସର ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ରଚିତ *Inscriptions of Orissa*, *Invocatory verses from Inscriptions*, ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସ, ଗଡ଼ ବଂଶର ଇତିହାସ, ଶିଳାବିଶ୍ୱାସ ଆଦିର ଆଦିଆ, ଓଡ଼ିଆ ଲିପିର ଖଗଡ଼କାର, ଓଡ଼ିଆ ଉପଭାଷା, ଗୋପବନ୍ଧୁ ଓଡ଼ିଶାର ସର୍ବପ୍ରଥମ ଗଦ୍ୟ-ଉପନ୍ୟାସ 'ପ୍ରସାଦ ବିହାରୀ' (ବ୍ରହ୍ମପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରକାଶିତ), *A Brief History of the Gongs of Kalinga*, ଜନନୀ ଜେନ (କାବ୍ୟ) ପ୍ରଭୃତି ଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରାୟତଃ ଓ ଇତିହାସ ବିଭାଗ ପାର୍ସି ଯେ ଅନୁଗ୍ରହ ଦାନ କରିବା ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଛି ।

କେବଳ ଏହିଟି ନୁହେଁ, ପ୍ରାୟତଃ ଓ ଇତିହାସ ପ୍ରକାଶିତ ବିଭିନ୍ନ ଉପନ୍ୟାସ ତଥା ଗବେଷଣାପୁରକ ପ୍ରକାଶ ଉପଲବ୍ଧ ସେ ନେଇ ହୃଦୟେ ଶିଳା । ତାଙ୍କ ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରକାଶ-(୧) ମାନ୍ୟତା ଓଡ଼ିଆ ପଞ୍ଚକରେ ସେନାପତି ବିଭାଗ କାହୁଣ୍ଡୀର ୧୯୩୨ ବୈଦିକ ପାଞ୍ଚାଙ୍ଗ ପାଞ୍ଚାଙ୍ଗାଦିକ ପ୍ରକାଶିତ, (୨) ନବୀନ ବୈଦିକ, (ଉତ୍କଳ ପ୍ରାୟତଃ ପ୍ରକାଶିତ) (୩) ଓଡ଼ିଆ ଦେଶ ମିଶ୍ରଣ ସମ୍ପର୍କ ପରେ, (୪) ବ୍ୟାକରଣ ଉପଲବ୍ଧ ଇତିହାସର ଉପନ୍ୟାସ, (୫) ମାନ୍ୟତା ଓଡ଼ିଆ ପଞ୍ଚକର ଗାଣିତିକ ବିଶ୍ୱର, (୬) ଦେଶ ମିଶ୍ରଣରେ ମହାଶୟ ଲାଭ ନାହିଁ ? (ବ୍ରହ୍ମପୁର ପ୍ରକାଶିତ 'ମହାନ' ପରିକଳର ପ୍ରକାଶିତ), (୭) ଉତ୍କଳୀୟ ଲିପିବିଶ୍ୱ, (୮) ଓଡ଼ିଶାରେ, ସରକାରୀ, (୯) ଓଡ଼ିଶାର ଉତ୍କଳ (ପ୍ରକାଶ), (୧୦) ଉପନ୍ୟାସ ଦାସ (ନାଟକ), (୧୧) ଜନନୀ ଉତ୍କଳ (ଉତ୍କଳବନ୍ଧ୍ୟ), (୧୨) ଦେଶ ମିଶ୍ରଣ ସମ୍ପର୍କ ପରେ ବୈଦିକ ପଞ୍ଚାଙ୍ଗ, (୧୩) ପ୍ରାକୃତିକ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ, (୧୪) ଦେଶ ମିଶ୍ରଣର ଇତିହାସ, (୧୫) ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶାର ମାନବିକ, (୧୬) ଉତ୍କଳୋପାଦାନ ଗଡ଼, ସରକାରୀ (୧୭) *History of Eastern Gongs of Kalinga* (The Prachee), (୧୮) ଓଡ଼ିଆ ଦେଶ ମିଶ୍ରଣରେ ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶାର ଭାବ (ଉତ୍କଳ ପରିକଳରେ ପରିତ)

(୧୯) ଉତ୍କଳର ପ୍ରାୟତଃ (ଉତ୍କଳ ପ୍ରାୟତଃ ପ୍ରକାଶିତ), (୨୦) The Heirographic Inscription of Orissa, (୨୧) Heirographic letters of Nary (Prachee) (୨୨) The Chronological Account of the Bhanjas of Gumsar (prachee) (୨୩) ଓଡ଼ିଶାର ଦକ୍ଷିଣ ପାମା (ସରକାରୀ), (୨୪) ଜପାନର ଉତ୍କଳାଦି (୨୫) The Odias and their Predominancy (prachee), (୨୬) The Census Evvor (୨୭) ଉତ୍କଳର କାଟି ବିଶ୍ୱାସ, (୨୮) ଓଡ଼ିଶାର ଆଦିମ କାଟି ବିଶ୍ୱାସ, (୨୯) ଉତ୍କଳର ପ୍ରାକୀନ ପରକା କାଟି (ଉତ୍କଳ ପ୍ରାୟତଃ), (୩୦) ଓଡ଼ିଶାର ବୈଦିକ ବନି (ବୈଦିକ ଆଶ୍ରା), (୩୧) ଗାଧାନାଥ କାବ୍ୟରେ ଜନନୀର ଶ୍ରୀମ, (୩୨) ଓଡ଼ିଶାର ଦକ୍ଷିଣ ପାମା (ସରକାରୀ) ପ୍ରଭୃତି ହେଉଛି ଅନ୍ୟତମ ।

ସତ୍ୟନାମାୟଣ ଲାହୋରରୁ ତାଙ୍କ ଜୀବନର ମଧୁରେ ଓଡ଼ିଆ ଉପଲବ୍ଧିର ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗରେ କାବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପରି ପଞ୍ଚକର ସହ ବସିଯାଇଛନ୍ତି । ବ୍ରହ୍ମପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ତାଙ୍କର ଧ୍ୟାନ ଓ ବିଦ୍ୟାରୁ ସନ୍ତାନ ଜଗାଇ ତାଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ଉପାଧିରେ ଗୁଣିତ କରିବା ପରେ ସେହି ସିନେଟର ଆଚାର୍ଯ୍ୟର ପଦ୍ୟ ରୂପେ ତାଙ୍କୁ କୁଶଳ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହାଛଡ଼ା ଓଡ଼ିଆ ଗାଳପୁରୁଷ ଗବେଷଣାଳୟ ସ୍ଥାନରୁ ସ୍ୱୀକାର କରି ଭାରତ ସରକାର ୧୯୭୪ ମସିହାରେ ତାଙ୍କୁ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ଉପାଧି ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ସେ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ 'ଭାରତକୁଶଳ' ଉପାଧି ମଧ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ପାର୍ସି ଫଟ ବର୍ଷ ବ୍ୟୟରେ ଉପନ୍ୟାସ ଆଉ ପୁରାଣ ବର୍ଷର ଲାହୋରରୁ ଡିଭାଇ ବେସାଗରେ ବସି ମଧ୍ୟ ଇତିହାସର ପ୍ରାୟ ଓଡ଼ିଶାରେ ଲାହୋରୀ । ଏଥିରୁ ତାଙ୍କର ଇତିହାସର ଲାଭ ଓ ପିପାସା ଯେ କେତେ ଗଭୀର ତାହା ପାଠକେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବା ଲାଭ । ଏହି ପ୍ରକାଶ ପଥା ଉତ୍କଳର ଗଜପୁତ୍ର ଫକର ଲାହୋରୀ ସଂସ୍କୃତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ (ପୁରୀ)ରେ କାବ୍ୟଗତ ଆଉ ୧୯୯୫ ମସିହାରେ ଲାହୋରୀ ଦ୍ୟାୟ କରିଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସ, ପ୍ରାୟତଃ, ସଂସ୍କୃତି, ଲିପି, ପ୍ରାୟତଃ ସେତେବେଳେ ପ୍ରାୟତଃ ସାକ୍ଷରୀ ହୋଇ ଇତିହାସ ସେତେବେଳେ ପାର୍ସି ସତ୍ୟନାମାୟଣ ଲାହୋରୀରୁ ପ୍ରାୟ କାହିଁ, ଏହା କରିଲେ କେହି ହୃଦୟରେ ହେବ ନାହିଁ ।

ବିଶ୍ୱାସୀ ପୁରୀ,
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ ବିଭାଗ,
ମା' ଉତ୍କଳ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ,
ବିଶ୍ୱ ଉତ୍କଳ (ଭାବପୁର)-୭୫୧୦୧୧

ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷକ ଓ ସମାଜ

ପ୍ରଫେସର ଜଗନ୍ନାଥ ମହାନ୍ତି

ଆଜିର ତାତୀୟ ଶିକ୍ଷାନୀତି (୧୯୮୬/୧୯୯୨) ସମ୍ପର୍କରେ
 ଶ୍ରୀ. "ସମାଜର ସାମାଜିକ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ପ୍ରାକ୍ଷେପ
 ଉପରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ପଦକ୍ଷେପର ନିରୂପିତ ହୋଇଥାଏ ।
 ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇଥାଏ ଯେ ଗୋଟିଏ ଜାତି ତାର ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଜର
 ଯାଉଛି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ନାହିଁ ତେଣୁ ସରକାର ଓ ସମାଜ
 ଶିକ୍ଷାନୀତିକୁ ଉପକ୍ରମିକ ଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ଧାରଣ କରି
 ଶିକ୍ଷା ଦାତା ଉପକ୍ରମ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରତି ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିତିରେ
 ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଉପରେ ଏହି ପାଠ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ଓ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରକ୍ରିୟା
 ପ୍ରତିଷ୍ଠାପନ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଦେଖାଯାଏ ।" ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ
 ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଉପକ୍ରମ ଶିକ୍ଷା ଦିବା ଓ ଶିକ୍ଷା ଦିବା ଉପରେ
 ଶିକ୍ଷା ଦିବା ଶିକ୍ଷା ଦିବା ନିଜର କରିଥାଏ ।

[illegible]

ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକରେ ନୂଆନୂଆ କାର୍ଯ୍ୟ (Innovation)
କରି ଆମେ ଶିକ୍ଷାକୁ ସରସ ଓ ବାଣୀକ କରିପାରୁ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ନଚାହିଁ ଆମେ ନୂଆ ନୂଆ
ପଦ୍ଧତି ଅଧ୍ୟାପନା କରିବା ଉଚିତ । ପ୍ରକୃତ ସ୍ବଭାବ, ଅନେକ
ସମୟରେ ଆମେ ଉପର ଗ୍ରେଜୀରେ ବହୁତ ଦେଇ ଡିପା
ସୋଲୁସନ୍ସ ପ୍ରଦାନମାନଙ୍କୁ ଆଲୋଚନା କରି ଆମର ଶିକ୍ଷାଦାନ

କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଠ କରୁ । ବିଷୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗର
ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଗୋଟିଏ ଲେଖି, ନିଜର ଲେଖୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନ
ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିଷୟର ଅଧ୍ୟୟନରେ ସହାୟତା ଦେଇ ଆଲୋଚନା କରିବେ
ବିଧି କୌଣସି ଯୋଗାଯୋଗ, ଏମିତିଆଦିର, ବିଶ୍ୱାସନିତ ବିଷୟ
ସମ୍ପର୍କିତ ସ୍ୱରୂପ ଦ୍ୱିଧା ଛାନ୍ଦକୁ ପରିଚ୍ଛେଦନରେ ନେଇପାରିବେ
ଅଧ୍ୟାପକ ଶୋଭାବର ଅନୁଧ୍ୟାନ ଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରି ଏକ ବିବରଣୀ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ପରିବେଷଣ କରିପାରିବେ । ଆମର ଜଗନ୍ନାଥର
ପୁରରେ ଶିକ୍ଷାଦାନରୁ ବେତର ଏବଂ ଗୋଟିଏ ନାମ "ବଚନ" ସହିତ
କେହି, କେହିନିଜର, କିଛି ଓ ଅତି ଗୋଟିଏ, ପିଲି, ଓ
ପିଲି, ଶିଳ୍ପ, ଏମିତିକି ସ୍ୱାଧୀନ ଅର୍ଥର ସମୁଦାୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
କରିବ । ବାଣେ ବେତର କେବଳ ନାଥର ଆଦିର
ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦୃତ ବେତର । ସେଥିପାଇଁ
କେବଳ ଗୋଟିଏ ଶିକ୍ଷାନୀତିରେ ଦୁଇପାଖର, "ଶିକ୍ଷକମାନ
ଦୁଇପାଖର ଗୋଟିଏ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ଗୋଟିଏପାଖର ଉପାଦାନ ପ୍ରଦାନ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ଗୋଟିଏପାଖର ଅବଶ୍ୟକତା ଓ ଗୋଟିଏପାଖର ବିଧି
ଗୋଟିଏପାଖର ସଂଗଠନ କରିବାରେ ସ୍ୱାଧୀନତା ନେଇପାରିବେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ଅବଶ୍ୟକ ।"

[illegible]

ମଧୁକା, ଯଦେ କିନ୍ତୁ ସେବାବାହୀନ ଶିକ୍ଷା ଚମତ୍ତ ପ୍ରକାର ବୁଦ୍ଧି ବିକେଶର ଶିକ୍ଷାବିଭାଗୀୟ ବୁଦ୍ଧି ପାଇଁ ସଫଳ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇପାରିବ ।

ମାନସିକ ପ୍ରକୃତି ଓ ପାରବର୍ତ୍ତନ ସଂପର୍କ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର କେତେକ ଆବେଶିକ ଓ ମନସ୍ତାତ୍ମିକ ମାନ୍ଦ୍ୟରେ ଯୋଗଦାନ କରିଥାଏ । ପ୍ରକାଶ ବୁଦ୍ଧି, ଶିକ୍ଷକ ନିଜର କୃତ୍ତି, ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ, ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ, ବିଶେଷତଃ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ବିଶେଷ ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ତ ହେବା ଉଚିତ । କାରଣ ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରତ୍ୟେକରେ ନିଜ ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କର ଆନନ୍ଦ, ଜ୍ଞାନ ଆନନ୍ଦରେ ଆସକ୍ତିଶୀଳ ଓ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କଠାରୁ ସମ୍ମାନ ଭାବ କରିପାରିବେ । ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଓ ପ୍ରେମୀ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ତତା କେବଳାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ପାରସ୍ପରିକ ସ୍ନେହ, ସମ୍ମାନ ଓ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ ଓଡ଼ିଆ ବାବଦର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖେଳିଯିବା ସମ୍ଭବର ହେବ । ଆନ୍ତରମାନସିକ ସମ୍ବନ୍ଧ (Inter-human Relationship), ପ୍ରସଙ୍ଗ (Rapport), ଉପଯୋଗ (Co-operation) ଓ ସର୍ବମୋଗ ପ୍ରତି ଶିକ୍ଷାର କୁଶଳତା ଉତ୍ତମ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଆ ଆବଶ୍ୟକ ଶିକ୍ଷକ ନିଜ ଆଚରଣରୁ ଶୁଦ୍ଧ ଓ ସ୍ନେହପୂର୍ବକ ଭାବ ପାରିବେ, ସେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓ ସାମାନ୍ୟ ଭାବ କରିବା ପରେ ସେହି ଶିକ୍ଷକ ଓ ତାଙ୍କ ସମାଜ, ଅଭିଭାବକ ଓ ପରିସ୍ଥାନିକମାନଙ୍କର ଆଶ୍ୱାସନ ଓ ସମାଜସ୍ୱର ମୋକ ପାରିବେ ।

ଆଜିର ଶିକ୍ଷକ ଯଥାର୍ଥରେ ସମାଜର ବିଶେଷତା ଛାଡ଼ି ସମାଜର ବସ୍ତୁ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଓ ସାମ୍ପ୍ରତିକ । ସେ ଶିକ୍ଷାମାନ କରିବା ପ୍ରତି ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିକାଶ ଦିଗରେ କିଛି ଜାଣିବେ ସଂଗଠନ କରିବେ । ତାଙ୍କର ସାମାଜିକ, ପ୍ରତ୍ୟେକ, ସାମାଜିକ ଓ ଶୁଦ୍ଧ ଆଚରଣ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ମନରେ ଉଦ୍ଭବିତ ବିଶ୍ୱାସ, ଭକ୍ତି ଓ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିବ । ତାଙ୍କର ନେତୃତ୍ୱ ପ୍ରତିପତ୍ତି ସ୍ୱେଚ୍ଛାଶୁଚୀ ନ ହୋଇ ଉପାଦେୟ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ସେ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ ବା ବ୍ୟାପାରୀକ ଭାବରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ତଥା ଅଭିଭାବକମାନଙ୍କ

ଉପରେ କିଛି ନହେଇ ତା'ର ଆବଶ୍ୟକତା ଓ ଉପାଦେୟତା କୁହାଯାଏ, ଉଚିତ ସେଥିପ୍ରତି କୁହାଯାଏ ସେ ଆତ୍ମସମ୍ମାନ ହେଉଛି ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶୁଦ୍ଧତା । ଶିକ୍ଷକ ଯଥାର୍ଥରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ସାମାଜିକ ଓ ମାନବତା ଆବଶ୍ୟକତା ସମସ୍ତଙ୍କର ଆତ୍ମ ଓ ପ୍ରେମପାତ୍ରୀ ହେବା ଦରକାର । ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ୱାଧୀନତା ସର୍ବ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସ୍ନେହ ଓ ଆନୁରୋଧ କରି ପାରିବେ ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷା ନିଷ୍ପତ୍ତି ସାଧନ ଓ ସମାଜ ସେବା ପାଇଁ ଆଧୁନିକ ସମାଜ ତଥା ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନରେ ଯେତେବେଳେ ବିଭାଗ ବିଭାଜନ ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଛି, ତାହା ପ୍ରକାଶ ହୋଇ, ମାନବ ସମାଜ ସୁଖ, ପୁଣି ଓ ଶାନ୍ତିପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇପାରିବ ।

ଆମ ଦେଶର ସୁନାମଧନ୍ୟ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ କେହି ଗର୍ବିତ ଭାବରେ ନଦେଖି ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମୟ ଓ ନିଜର ଜାଣି ଓ ତାହା ସମାଜ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଶୁଦ୍ଧ ଓ ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଏହି ଶ୍ରମ ନିଜ ବ୍ୟାପାର ଅପରାଧ କରି ତାଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ନିଜତ୍ୱର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସନାୟକ ହେବା ପାରିବେ, ସେ ଦେଶରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନେତୃତ୍ୱ ଦେଇ ପାରିବେ ସେମାନଙ୍କର ଶକ୍ତିର ଗଠନ ସମ୍ପାଦକ ହୋଇ ପାରିବେ । ଆମର ଶିକ୍ଷକ ଉତ୍ସ-ଶିବ-ସୁନ୍ଦର ଜୀବନ ପ୍ରତିପତ୍ତି ନହେଲେ କେତେକ ପରମ ପୁଣ୍ୟରୀ ହୋଇ ପାରିବେ । ସେ ନିଜର ଶୁଦ୍ଧ, ଉପେକ୍ଷା ଓ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ ଭାବରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଶେଷ ଦେଇପାରିବେ । ତାହା ହେଲେ ସେ ସାମାଜିକ ନେତୃତ୍ୱ ଓ ଧର୍ମ ବ୍ୟକ୍ତିଗତର ବିଭାଗ ଓ ଉପସ୍ଥାନ ନାମଦାନକୁ କେତେକ ପ୍ରତି ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ତଥା ଜାତୀୟ ଜୀବନକୁ ମଧୁମୟ ଓ ମହିମାମୟ କରିପାରିବେ । ଏହା ହିଁ ଶିକ୍ଷକ ଜୀବନର ସାଧନା ଓ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରକାର ।

୨୯୫, ଗୋବିନ୍ଦପୁର,
ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୦୨

ବାଲିଆଦରର ବାଲିହରିଣୀ

କି ପ୍ରଧାନର କର

[illegible]

ଏବଂ ଚାନ୍ଦିନୀଙ୍କୁ ଏହାର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଅଧିକ । ଏହି ମୁଗନାନଙ୍କୁ
ଲୋକମାନେ ବାଲି ଚରିତ ବୋଲି କହନ୍ତି । ଦେହର ଲବ୍ଧ
ଧୂସର ରଙ୍ଗ ପରିତ ବାଲିରଙ୍ଗର ସାମାନ୍ୟତା ହେତୁ ଏହି ନାମ
ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନୁମାନ କରାଯାଏ । ଅନ୍ତରା ଦୃଷ୍ଟି
ହୁଏ ବସି ହୋଇଥିବାରୁ ଏହାର ଅନ୍ୟ ନାମ 'ବୁଝାସା' । ଏହି
ବେଳେ ମଧ୍ୟ ଏମାନଙ୍କୁ 'ବଜା ବାହୁଡ଼ିଆ' କହନ୍ତି । ଗୁପ୍ତ ଲକ୍ଷଣ
ପରିଚା ଦର୍ଶିବା ହୁଏ 'ଏଣା' ଓ ମାଲ ରଙ୍ଗରୁ 'ଏଣା' ବୋଲି
ହୋଇଥାଏ । ଏଣାରେ ଆଖି ଏବେ ପୁରା ଯେ ବାଟ ଚଳିଲେ
'ଏଣା' ନୟନର ବହୁ ଉପାଦାନ ଦେଖାଯାଏ । ଅନୁରୂପ ମଧ୍ୟ
ମାଲ ଦର୍ଶନମାନଙ୍କୁ କେତେ ଲୋକ 'ଫିଆ' ବୋଲି କହନ୍ତି ।
ଶାମବାସୀମାନଙ୍କର ବାଲିଦର୍ଶନମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନ୍ୟତମ ଦେଖ ଓ
ଅନ୍ୟତମ ହେତୁ ଏହାକୁ କେତେ ବାହୁଡ଼ିଆ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଏ ।

[illegible]

ଏହି ଜୀବନୁପେକ୍ଷା କଳାପ୍ରାଣୀ (ସୁରକ୍ଷା) ଯାହାର, ସେହର
ଅନୁପ୍ରାଣୀ 'ସୁରକ୍ଷିତ ଜୀବ' ଭାବେ ପ୍ରଦତ୍ତ କଳାପ୍ରାଣୀ ପରି ଏକ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁରକ୍ଷାପ୍ରାଣୀ ବନି ପିତାଙ୍କ ଏହି ଅନ୍ତରାଳ ସେହି ଏକାକୀ
ସେହିପ୍ରାଣୀ, ନାମରେ 'ଜେମ୍ ଜିନି' ବୋଲି ସୋପାନ
କରିଥିଲେ । ଜନଶ୍ରଦ୍ଧା ଅଧିକାରୀ ପ୍ରମୁଖର ଶାନ୍ତ କେଶରୀ
କେଶରୀଙ୍କ ଏହି ଜେମ୍ ଜିନିର ସୁପରିସ୍ପେକ୍ଟର ଏ ଜୀବନାନ୍ତର
ସୁରକ୍ଷା ପାରିବେ ଅନ୍ତର୍ ।

[illegible]

ଆମ ଦେଶରେ ବାଣିଜ୍ୟିକମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ୧୨,୧୨,୧୨୧ ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ। ତାହାଙ୍କମଧ୍ୟରୁ ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ, ଗୁଜୁରାଟ ଏ ଇତ୍ୟାଦିରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଭାବେ ସଂଖ୍ୟାରେ ଦେଖା
ଯାଉଛି । ପୁର୍ବେ ଉକ୍ତିକାର ଗୁଡ଼ିକ ଶୋଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ବାଣିଜ୍ୟିକ
ଦେଶ ଯାଉଥିଲେ । ଦୁର୍ଭିକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ନିଶ୍ଚୟ ଏହି ଗୁଡ଼ିକ
ଓଡ଼ିଶାକୁ ଚଳି ଚିତାଉଥିଲେ ଏବଂ ତଳ ପଦର ଅଧିକାରୀ ହୁଲେ
ତାଙ୍କର ୧-୧୧-୧୯୮୬ ମସିହାର ଦେଶର ଇତିହାସର ସ୍ୱାଧୀନତା
ପ୍ରତି ଶେଷାନ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ଆମ ଉପରେ ଉପକ୍ରମ ହୋଇଥିଲା । "ପୁ

ଶାନ୍ତିପଥର ଓ ନୀଳ ପାଖାପାଖି ଶାନ୍ତିପଥର ଯେଉଁ ଗଢ଼ିଥିବା
 ଛୋଟ ବଡ଼ ପାଖାପାଖି, ଦୁଇଦିନିଆ କଟାକ, ଘାଟାକ ପରିମାତରେ
 ବୁଣି କରି, ପାଣିର ଦୁଇପା ଚୋ ନିରାପଦ ଏହି ଅନ୍ତରାଳ
 ଶାନ୍ତିପଥରମାନଙ୍କର ଗଢ଼ିବା, ଖାଲିବା ଓ ବ୍ୟବହାର ଦୁଇଦିନିଆ
 ହୋଇଥାଏ । ଏହି ବୁଣିର ନିରାପଦ କଟାକ ଦିନିଆ ପରିମାତରେ ବୁଣି
 କଟାକରେ ଗଢ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବା କଟାକ ନାହିଁ । ବୁଣି କରି ଓ ପାଣି
 ପାଣି ହିଁସା ଘାଟ ପଡ଼ିଥାରେ ଏମାନେ କଟାକରୁ କଟାକ । ଦୁଇ
 ଗୁଣା ଓ ଜାନିତିର ବ୍ୟବହାର ଘାଟ ଅନ୍ତରାଳର ଖାଲି । ଏହା
 ବ୍ୟବହାର ମୁର, ବାହାର, ଚୋ ଓ ବୋଲି ପ୍ରଭୃତି ନାହିଁ ବ୍ୟବହାର
 ଖାଲି ଏବଂ ଗଢ଼ିବା ଧାନ ଓ ପାଣିର ମଧ୍ୟ ଖାଲିଥାନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ
 ଛୋଟ ଛୋଟ ପଥ ଗୁରୁ ଓ ପଥ ଗଢ଼ିବାମାନଙ୍କର ଖାଲି
 ଗଢ଼ିବା ହୋଇଥାଏ ।

ପଞ୍ଜାବୁ ଗ୍ରନ୍ଥା ଯାଏ ଖାଉବା, ଗୋରିବା, ଗୁଳିବା, ଗୋଡ଼ିବା ଓ
ଗୋରୁବା ବାଲିହରିଶମାନଙ୍କର ଦୈନିକ କାର୍ଯ୍ୟ । ସୁଦୈର୍ଘ୍ୟ
ପରଠାରୁ ପୁରୀର ୯-୦୦ରୁ ୯-୩୦ ଯାଏ ଓ ଅପରାହ୍ନ
୩-୦୦ରୁ ସୁଦୈର୍ଘ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓମାନେ ଅଧିକ ସମୟ ବର୍ଷାରେ
ବର୍ଷାଟି । ଶରୀର ଅଧିକ ନେଲେ ଶିଶୁମାନ ବରଷା ଓ ଶରୀର
ପାଲ ଗୋଡ଼ିବା ଦେମାନଙ୍କଠାରେ ଅଧିକାଂଶ ବେଳେ ସେବା
ଯାଏ । ଓମାନେ ପଞ୍ଜାବୁ ପ୍ରାୟ ୫୦ରୁ ୬୦ ମାଗଲ ବେଳେ
ଗୋଡ଼ି ପାଉଟି । ଗୋଡ଼ିବା ବେଳେ ଗୁଳିରୁ କୁମ୍ଭ ମାରି ଗୋଡ଼ି
ଦେଖି ଯାଆନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ କୁମ୍ଭରେ ପ୍ରାୟ ୧ରୁ ୨ ମିନିଟ୍ ଓ
୧ରୁ ୩ ମି. ଦୂରତା ଆଡ଼ିକା ବରଷା । ବାଲିହରିଶର ଦୁଇଟି ଓ
ଆହୁଣା ଗଡ଼ି ଅପରାହ୍ନ ଶ୍ରବଣ ଗଡ଼ି ତାଲୁକା । ଦିପଦର ସାଙ୍ଗର
ମିଶିଲେ ଦଳର ସବୁ ହରିଶ ଓମାବେଳେନେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଦେଖି
ରଲେ ଖୁବ୍ ଗରୁ କୁମ୍ଭ ମାରି ପକାଇ ଯାନ୍ତି । ଏହିବେଳେ
ମାଲ ହରିଶ ଦଳର ନେତୃତ୍ୱ ନେଇଥାଏ ।

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ବାଲିପ୍ରତିଷ୍ଠାମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଆପଣ ଓ ମୋ
ଏମାନଙ୍କର ବ୍ୟଗ୍ରଚିନ୍ତା ଓ ବ୍ୟଗ୍ର ହୃଦିତତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତୁ ।

ପାରିବି । କିନ୍ତୁ ତୁ ପଞ୍ଚ କେବେ ବାରିଦରିଣ ବିବେଚନା
 କୁଆଳୁଟିକ ମରୁ ଧୂବାଗ କେବେକି ପୁଣ୍ୟାଞ୍ଜ ନିକେ । କହୁ ଯେବାଳ
 ଶୁଦ୍ଧ ଅସ୍ତ୍ର ଦିନରେ ବାରିଦରିଣ କୁଆଳାଙ୍କୁ ଧରି ପୋଷା
 ମନାକରାଣ ଆଶ୍ରୁତ ଏକାମକର ପ୍ରହାର କାଶର ଦୋରାଣୀ ।
 ବିଶେଷତଃ ପ୍ରହାର ଶାବ୍ୟ ଓ ଯଶର ଅଭାବ କଥା ଯା'ର ଆଦରକୁ
 କହିବ ଦୋଷ ପଞ୍ଚ କେବେଦିନ ପରେ କୁଆଳୁଟିକ ନାହିଁ ଯାଆନ୍ତି ।
 ଏହା ବ୍ୟତୀତ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଗୋରା ଓ ନିଜ ନିଜ ଭିତରେ କେତେକ
 ବିଶେଷତଃ ଅସ୍ତ୍ରରା ଦରିଣ, ଦୁରା ବିହୀନ ଦରିଣ ମରି ଧୂବାଗ
 ପ୍ରମାଣ ନିକେ ।

କେବେକି ପାଣି ଖାଉ ପରବାରକ ପରିବେଶ ଓ ବନ ବିଭାଗ
 ପରାଦେଶରେ ପଡ଼ିଲା ପରବାରକ ବନ୍ୟାଦାଣୀ ସଂସ୍ଥା ଏବଂ
 କାମିନୀର ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା । ଏହି ସଂସ୍ଥାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମାନେ,
 ଅଳ୍ପକ୍ଷେତ୍ର ମଣ୍ଡଳରୁ ବାରିଦରିଣମାନଙ୍କ ଉପରେ କେବେକି କିଛି
 ବିଭିନ୍ନ ଗଣନା ବାହାର କରୁଥିଲା । ଏହି ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ପ୍ରାଣୀମାନେ ଏହି
 ଯୋଗ୍ୟମାନଙ୍କ ପରାଦେଶ ଓ ବନାନ୍ତରରେ ବିପାଣି ଭଳରେ କିଛି
 ପାଣିରେ ଓ ବାଣ ଦୁଇ ଦିଗିପାରିରେ ଓ ପ୍ରକାରେ ବିଭିନ୍ନତା ଗଣନା
 ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଏବଂ ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ଯୋଗ୍ୟା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାରୀ
 ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରକାଶ ଅଛି ।

ଏହି ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କର ପ୍ରକାଶ, ବାଣ ଉଷା, ବାଣ ଦୁଇ ଓ
 ନୀଳ ପ୍ରାଣୀ ତଥା ଏକାମକର ପରିବେଶ ଉପରେ ବିଭିନ୍ନ

ପ୍ରାଣ ବ୍ୟବସାୟ ବ୍ୟବସାୟର ପରିଚ୍ଛନ୍ନ,
 ୧୯୫୦-୧୯୬୦, ୧୯୬୦-୧୯୭୦

ଦଶହରା

ଶ୍ରୀ ହରିଭାଗ ଶ୍ରୀମତୀ

ଦଶହରା ଆସେ ପରଶ ମେଲେଇ
 ପାଣିଦାଣୀ ଆସି ନିକେ ଧେର ଧେର
 ଘରେ ଘରେ ପିତାପତ୍ନୀ ବାବରା
 ଆସିଥାନ୍ତି ପରା ଆସି ପରା ।
 ନାଁ ପରାଦେଶ ଦୋରାଣେ ଉଷା
 ପରେ ପରେ ଆସି ନିକେ ପୁରା
 ଶ୍ରୀମତୀ ଦୁଇଦୁଇ ପରା ଉଷା
 ପରା ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ବାବରା ଧରା ।
 ବରାଣସୀ ଧରା ଦୁଇଦୁଇାଣି
 ଶ୍ରୀମତୀ ପରା ଆସି ପରା
 ଦାଣ୍ଡ ଶ୍ରୀମତୀ ଧରି ପରାଦେଶ ନାହିଁ
 ନାହିଁ କିଛିକିଛି କେବେ ପରା ।
 ଦିନେ ଦିନେ ନାଁ ଦିନେ କେବେ
 ଶ୍ରୀମତୀ ଧରା ଧରିବା ଧରା
 କେବେ ଦାଣ୍ଡ ଦିନେ ଦିନେ ନାହିଁ
 ଦୁଇଦୁଇାଣି ଦୁଇ ଦୁଇାଣି ।

ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀମତୀ ପରିଜ୍ଞା,
 ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର, ୧୯୫୦-୬୦

ସେ କିଆଁ ଗୁହଁବ ପୁଷ୍ପିର ବଳି କହୁ.....

ଶ୍ରୀ ଦେବବନ୍ଧୁ ମିଶ୍ର

ମୁଁ...ମୁଁ ସେ ଯିଏ ଭାଗ୍ୟ ଜଗତର ନାଥ
ତା'ର ହସ୍ତରେ ବ୍ୟାଧିତା, ସେ ନୁହେଁ ତୁମ୍ଭ
ନରକର ପ୍ରତି ଇନ୍ଦ୍ର ତିନେ ତା ଭୁଡ଼େ
ଭନ ପୁର ତା'ର ଶକ୍ତିର ପାଣି ପୁଷ୍ପ ।
ତବୁ ନିଶ୍ଚୟ ସବୁ ରକ୍ତର ଧାରା
ତବୁ ଶେଷରେ ସେ ନୟା ଜାହାଜୀ ଭବ
ତା'ର ନମତାର ବନ୍ଧେ ସବଳ ଧରା
ନୟନର ତା'ର ଅନ୍ଧାର ଗମନ ହୁଏ ।
ଭୟ ସେ ଦିଶନା, ଅନ୍ଧାର ବରଜ ଦାନ
ରକ୍ତ ମାରେଜା, ରକ୍ତ ନିଶାଦେ ବନ୍ଧୁ
ପଶୁ ବଳି ତାକୁ କେତେ ବଡ଼ ଅପମାନ
କେତେ ପାହାନ୍ତି ତା'ର ବଳେ ତା ବନ୍ଧୁ ।
ଭାବନ ସମାନ ତାତନେ କି ଯିଏ ତଥା
ପ୍ରକୃତି ନାଶ...ତୁରିତ ନାଶେ ଅଗ୍ନି
ବଳିତାକୁ ତା'ର ପୁର ଜଗତକୁ ଗନ୍ଧା
ଉଠି ବୁଝିତା ପାଲଟିବ ଦିନେ ଭଗ୍ନ ।
ସେ କିଆଁ ବୁଝିବ ପୁଷ୍ପର ବଳି କହ
ମୁଁ...ମୁଁ ସେ ଯିଏ ପୁଷ୍ପର ଦିବେ ବଳି
କେତେ ନୟନରେ ହରିତରେ ତା'ର ପୁର
ପଶୁ ବଳି ଏବଂ ଅନ୍ଧାରର ରକ୍ତ

ପ୍ରଥମ ପଞ୍ଚ ସଂସ୍କରଣ

ନୂଆପଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାର ସର୍ବାଙ୍ଗ କାହାଣୀ

ଶ୍ରୀ ଅଶୋକ କୁମାର ପାଠ

ପ୍ରାଚୀନ ଶିଳ୍ପର ଚଳଣିକୁ ନାଟ ଏବଂ ଶିଳ୍ପାବଳୀ
 ଗୁଣର ସୁଧା ସାବିତ୍ରୀ ସାହିତ୍ୟ ଏବଂ ଗଦ୍ୟ କବିତା ଏବଂ କବିତା
 ସୁଧା ଚେତନା "ସାବିତ୍ରୀ" ପ୍ରକାଶନ ପରିସ୍ରାମ ।

୧୯୯୩-୯୪ ମସିହାରେ ନିଜ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂଘା ଶୁଭାଗତ
ହୋଇ ୧୫-୦୦ ଲକ୍ଷ ବଙ୍କା ଅବକଳରେ ଦୁଇଟି ପାତାଳ ଭେଟି
ପାଣିପଣ ବାହାରିଥିଲେ କୁହା କନିଷ୍ଠବନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇ ୨୦୦
ବର୍ଷ ଅନୁଗତ କାଳରୁ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଦମ୍ଭି ପାଣି ବେନୀ
ଜଳ, ପ୍ରଜ୍ଵଳି, ତରଳୋଳି, ଲୋହ ଉଦ୍ୟାତ ଲଗାଯାଇ ଫଳ ଶେଷ
ହୁଣି କରାଯିବା ସହିତ ଗଜଗ ନାଟୀୟ ପରିଦର୍ଶନ ଶୁଣ
କରାଯାଇଥିଲା । ଶୁଭାଗତ ରାଷ୍ଟ୍ର ପର୍ବ ନ୍ୟ ଶୁଭାଗତ
କରାଯାଇଥିଲା । ଏତଦନ୍ତର ଦାମାହିବ ବନ ପ୍ରଜ୍ଵଳ
ଯୋନନରେ ଶୁଣିତନାଗ ସା.ଶୁଭାଗତ ଶେଷ ଲଗାଯାଇଛି ଓ ପ୍ରଜ୍ଵଳ
ସଂବନ୍ଧୀ ବିଭାଗ ହୋଇ ଏଠାରେ ପ୍ରଜ୍ଵଳାଗତ ନ୍ୟ
କରାଯାଇଛି ।

ସମାପ୍ତି ।
“ସଞ୍ଚର” ପ୍ରକଟ ପୁଣି ସଞ୍ଚର ଯୋଗାଯୋଗକୁ ଯୋଗୁଁ ୧୯୯୭
ନଭେମ୍ବର ଶେଷରୁ ତାପରେ ଏ ଥର ଯୋଗାଯୋଗ ପୁଣି
ଯୋଗାଯୋଗ । ତଳ ବର୍ଷରୁ ସହିତ ବୁଦ୍ଧି ନିଶ୍ଚେତନ ସମ୍ପର୍କ
ହୁଏ ନାହିଁ ଯୋଗାଯୋଗ । ଯୋଗାଯୋଗର ଯେ ୨୦୦
ସିନେମାଗୁଡ଼ିକ ପାଖା ପାଖିରେ “ସଞ୍ଚର” ଧାରା ପାରିବା
ସଞ୍ଚର ଥିବାକୁ ଗଠି କରୁଛି । କିନ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀ ସଂଗଠନର ସଞ୍ଚର
ସଞ୍ଚର ଯୋଗୁଁ ନିଶ୍ଚେତନ, ଯୁଆପଡ଼ା ହୁଏତରେ ତାହା
ଯୋଗାଯୋଗର “ସଞ୍ଚର” ପ୍ରକଟର ଯୋଗାଯୋଗ ଯେ ୧୯୯୭

କେନ୍ଦ୍ର ଆଦାଏ ଉଦ୍ୟମ କେବଳ “ସମ୍ବେଦ” ପ୍ରକଳ ଅତି ସମ୍ବେଦ
କେଳିପାରି ।

[illegible]

ପାଠକେ । ଶେଷ ଶାସ୍ତ୍ର-ମାନେ ଯେଃ ଅନ୍ୟତମେ
ବାମନରୁ ସାବିତ୍ରୀଙ୍କୁ ପ୍ରସାଦନ କରୁଛନ୍ତି ତାହା ନିଜ
କଳରେ ଚିତ୍ରିତ । ପ୍ରକାର ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ଲାଭଦାୟକ
ଯୋଗପାଠକେ ।

ପ୍ରା. ଶେଷାଞ୍ଚଳ ଗଣି. ସ୍ତ୍ରୀ-ପୁରୁଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭେଦ ନାହିଁ ।
ପୁରୁଷ ପ୍ରା. ଶେଷାଞ୍ଚଳ ଗଣି. ସ୍ତ୍ରୀ-ପୁରୁଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭେଦ ନାହିଁ ।

ପ୍ରତିବର୍ଷ ଗାୟପୁର ପାଖ ଶିଳା ବୋହଣୁଣା । ସ୍ବାମୀ, ସ୍ତ୍ରୀ, ଶୋକିଏ ପୁଅ ଏକ ବଣର ଓ ଚିନିଶିଅସୁ କେଳ ଡା'ର ପରଶାର । ବହୁତ ଦୁଃଖରେ ଉତୁଥିଲା । ଗରବେ ଯେ ଡା'ର ଜମିରେ

ଚିନାକାଦାନ, ଦୁର୍ଯ୍ୟାପୁଣୀ ଓ ସାବରା ଡା'ରୀ ପରିପରିଣା କରି ପ୍ରାୟ ୧୮,୦୦୦-୦୦ କକା ପାରିଲା । ସେଥିରେ ସେ ନିଜ ଘର ନିର୍ମାଣ କରି କଲା । ସେଇ ବଳଦ ଦିଶିଲା । ପାଳକରୁଣିଏ ଶିଶିଲା ଓ ଡା'ର ଦୁଇ ବିଅ ନିଜର ଓ ବହୁତାସିବୁ କୁଳରେ ପଡ଼ାଗଣି । ଦୈତ ବଣି ଖରିଫରେ ଯେ ଚିନାକାଦାନ ସହିତ ନିଜକୁଷ କରିଛି । ପ୍ରତିଦିନ ସେ ପରିପରିଣାକୁ ଦୁଇ ପରାପା ଶୋକାକା କରୁଛି ଓ ଗାୟପୁର ଯାଇ ଶିଳା ଡା'ରୀଙ୍କୁ କହିବାକୁ ସେ ଆସିବାନି ମୁଖର କରିବା ବୋଧାପାଏ ।

ଶ୍ରୀ ଶିବନାଥ ମୋହରୀ, ଶ୍ରୀମା-ତରବେଦ, ସ୍ବାମୀ, ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଡା'ର ଦୁଇଟି ପୁଅ ମୂଳରେ ପଡ଼ିଛି । ଗୁରୁଭାଗ ଦେଖାଦେବାକୁ ବହୁତ ଅସୁବିଧା ହେଉଥିଲା । ଗତ ରବି କରୁରେ ସେ ସାବରା

ଡା'ରୀ ପରିପରିଣା କରି ପ୍ରାୟ ୧୮,୦୦୦-୦୦ କକା ଓ ଚିନାକାଦାନ ଓ ଦୁର୍ଯ୍ୟାପୁଣୀକୁ ୪,୦୦୦ କକା ପାରିଥିଲା । ବହିତ ଖରିଫରେ ପରିପରିଣା କୁଷ କରିବା ସହିତ ଚିନାକାଦାନ ଓ ଦୁଇ ଖଣ କରିଛି । ପାଳାପୁରଟିକୁ କୁଳକୁ ପପାଳାପୁଛି । ସ୍ବାମୀ, ସ୍ତ୍ରୀ ଦୁଇଜଣ ନିଜର ଶୋକରେ ପାନରେ କାମ କରନ୍ତି । ସେଇ ବଳଦ କରିଛି କିଛି ସଞ୍ଚୟ କରିଛି ପ୍ରାୟେ ସେ ବିନ ମହୁରଥା କାମ କରୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏବେ ସେ ନିଜେ ମାରିବ ଏହିପରି ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ବିଦାଧିକାରୀ ଗପକ୍ରମ ହେଉଛି ।

ଏହି ସତ୍ୟକଥା ପରେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରତ୍ୟୁକ କୁମାର ପ୍ରଧାନ, ସେ ପ୍ରବନ୍ଧ ଅଧିକାରୀ (କ୍ରଷି), ବି-ଆ-ଡ଼ି-ଏ-ଏ, ଗୁରୁପରା ଶ୍ରୀ ଦିନା-କୁ କୁମାର ନିଜାପାଠ, କନିଷ୍ଠ କୃଷି ଅଧିକାରୀ ପି-ଟି-ଟି-ଏ ପୁନାବେଦା, ଶ୍ରୀ ଲିକାରୀ ଦାସ, କୃଷି ଓଲେପିଠା ଓଲେବେଦକ ବହୁତ ଅବଦାନ କରିଛି ।

ଶିଳା କୁମାର ଓ ଶୋକ ଦାସ ଅଧିକାରୀ, ମୁଖପତ୍ର ।

ଜାତିର ଗୁରୁ ଓ ଶାସ୍ତ୍ରାବୁଷ୍ଟନ

ଶ୍ରୀ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ବେହେରା

“ଗୁରୁଜୀ ଗୁରୁଜୀ
ଗୁରୁଦେବ ନାମୋସ୍ତୁତେ ।

ସ୍ତୁତ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରାଦ୍ ପରାବୁଷ୍ଟ
ତଦ୍ଦୈଶ୍ଵୀ ଗୁରୁତ୍ବେ ନମଃ ॥

ଫେରା ପର୍ବପର୍ବା ଶାସ୍ତ୍ରାବୁଷ୍ଟନ ଥିଲେ ଜାତିର ଗୁରୁ ଏବଂ ପୁଣି
ଓ ପୁଣି । ଅଗାଧ ଜ୍ଞାନ, ବଶିଷ୍ଠ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି, ଶାସ୍ତ୍ର
ବ୍ୟବହାର ଓ ନିରନ୍ତରୀୟ ପ୍ରଭାବ ତାଙ୍କୁ ନିଜ ଦେଶର ଚନ୍ଦ୍ରୋଦୟୀ
ମଧ୍ୟରେ କରିନଥିଲା । ସାଧାରଣ ବିଶ୍ୱରେ ତାଙ୍କର ବିରାଟ ବ୍ୟାପ୍ତି
ଓ ପ୍ରାୟଶଃ ପ୍ରତିଭା ପ୍ରତିଭାତ ଦେଖିଥାନ୍ତା । “The
Reign of Religion in contemporary
philosophy” ଏବଂ “(The philosophy of
Rabindranath” “Indian philosophy” ପ୍ରାୟ
ଧର୍ମ, ବଶିଷ୍ଠ, ଶାସ୍ତ୍ରାବୁଷ୍ଟ, ଏବଂ ଓ ଉପନିଷଦ ଉପରେ ବହୁ
ପୁସ୍ତକ ରଚନା କରି ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସ୍ତରରେ ଜଣେ ବିଶିଷ୍ଟ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ
ବିଦ୍ୱାନଙ୍କ ସେ ଜ୍ୟାତି ଲାଭ କରିଥିଲେ । ସେ ସାଧାରଣ ଜାତିର ବ୍ୟବସାୟ
ଦେଖିଲେ ସତ୍ୟ ଓ ସାଧୁତାକୁ ପ୍ରମୁଦାୟନ କଲେ ।

“ସବେ ଉଦୟ ପୁରାଣ,
ସବେ ସବୁ ନିରାପରାଧ
ସବେ ଶ୍ରୀମତୀ ପଦ୍ମାବତୀ,
ସା କହିବୁ ପୁଣିକାଳେ କେବେ ।”

ଜଗତ୍ ଜୀବନର ପୁଣି ଓ ଅଧିକାଂଶ ପୁଣି ନିରାପରାଧ ପୁଣି ।
ସମସ୍ତ ଜଣ ଦେଖନ୍ତୁ କେହି କେବେ ପୁଣି ଭେଦ ନ କରନ୍ତୁ ।
ଏହି ଉପନିଷଦୀୟ ବାକ୍ୟର ମହାନ ପ୍ରଭାବ ଥିଲେ ଶାସ୍ତ୍ରାବୁଷ୍ଟନ
ଦେଖି ଦେଖିଲେ ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରତିଭା ପାଇଁ “ଭଗବତ୍”ର ସେହି
“ମଧୁକାଳେ ଉପନିଷଦ ମଧୁକାଳେ ପିନ୍ଧେ । ଓ ଶାସ୍ତ୍ର-
ଶାସ୍ତ୍ର ଓ” ମଧ୍ୟରେ ଉପନିଷଦ ଦେଖି ପୁଣି ମଧୁକାଳେ କିନ୍ତୁ, ବିଶ୍ୱ
ଭାବୁ ପ୍ରଭାବ କିନ୍ତୁ ପ୍ରଭାବ ଉପନିଷଦ ଆନନ୍ଦ ।

ଭାରତୀୟ ବିଶ୍ୱାସରେ କେବଳ ଭାରତର ପୁଣିଭୁତପାତ ପିନ୍ଧେ
ସେ ଉପନିଷଦ ଦେବ ତାହା ପ୍ରଭାବ ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ମାନବ ସମାଜକୁ
ଉଦ୍ଧୃତ ମାତ୍ରରେ ପରିଚ୍ଛେଦ କରିବ । ଉପନିଷଦୀୟ ଓ ସମାଜକୁ
ଉଦ୍ଧୃତୀୟ ସଂସ୍କୃତିର ଉଦ୍ଧୃତ । ଉପନିଷଦ ଶାସ୍ତ୍ରାବୁଷ୍ଟନ
ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶରେ ପ୍ରଭାବ କରିଥିଲେ । ଉପନିଷଦ
ଉପନିଷଦୀୟ ପ୍ରଭାବ କରିବାକୁ ସାଧ୍ୟ ସେ କଲୁଥିଲେ, ଭାରତୀୟ
ସଂସ୍କୃତି ଶାସ୍ତ୍ରାବୁଷ୍ଟନ ପ୍ରଭାବ ଦେଖି ପ୍ରଭାବ ଦେଖି ନାହିଁ ବରଂ
ସତ୍ୟ ବହୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାନ୍ତି ।

ପ୍ରଭାବ ପ୍ରଭାବପାଇଁ ଫେରା ପର୍ବପର୍ବା ଶାସ୍ତ୍ରାବୁଷ୍ଟନ ଥିଲେ
ବିଶ୍ୱର ପ୍ରଭାବ, ପ୍ରତିଭାକୁ ପ୍ରତିଭା ପ୍ରତିଭା, ବିଶ୍ୱରାଜ ଉପନିଷଦ,
ଉପନିଷଦ ନିଧିର ।

ସବୁ ସତ୍ୟ ପ୍ରଭାବ,
ଭାରତୀୟ ଶାସ୍ତ୍ର,
ପ୍ରଭାବ

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପତ୍ତନ ପରିବହନ ନିଗମ ପାଇଁ

ଏକ କୋଟି ଦଶ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ସର୍ବସ୍ୱତୀ ମଞ୍ଜୁର

ରାଜ୍ୟ ପତ୍ତନର ଶାସ୍ତ୍ରାବୁଷ୍ଟନ, ଶାସ୍ତ୍ରାବୁଷ୍ଟନ ଶାସ୍ତ୍ରାବୁଷ୍ଟନ, ଶାସ୍ତ୍ରାବୁଷ୍ଟନ ଶାସ୍ତ୍ରାବୁଷ୍ଟନ ଶାସ୍ତ୍ରାବୁଷ୍ଟନ
ନିଧାନ୍ତି ପ୍ରଭାବ କଲୁଥିଲେ ରାଜ୍ୟ ପତ୍ତନ ପରିବହନ ନିଗମରେ ଉପନିଷଦ ଶାସ୍ତ୍ରାବୁଷ୍ଟନ ନିଗମ
କୋଟି ଦଶ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଭାବ ନିଗମକୁ ମଞ୍ଜୁର କରିଥାନ୍ତି । ଏହି ଶାସ୍ତ୍ରାବୁଷ୍ଟନ ନିଗମ
ପତ୍ତନପ୍ରାୟ କର୍ମାନ୍ତରୀୟ ଶାସ୍ତ୍ରାବୁଷ୍ଟନ ମାତ୍ରରେ କେବଳେ ମାତ୍ର ପ୍ରଭାବ ଓ ମାତ୍ର
ବିଶ୍ୱରାଜ ପ୍ରଭାବ ଓ ଶାସ୍ତ୍ରାବୁଷ୍ଟନ ଶାସ୍ତ୍ରାବୁଷ୍ଟନ ପ୍ରଭାବ କଲୁଥିଲେ । ଏହି ମଞ୍ଜୁରୀ ଶାସ୍ତ୍ରାବୁଷ୍ଟନ
ରାଜ୍ୟ ପତ୍ତନ ପରିବହନ ନିଗମ ଶାସ୍ତ୍ରାବୁଷ୍ଟନ ନିଗମକୁ କେବଳ ପ୍ରଭାବ ।

ଆବାହନୀ

ଶ୍ରୀମତୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମିଶ୍ର

ପିଲାଟି ଶାନ୍ତ ଲୋଭନୀ ଘରେ,
ବିହୁଣି ପଡ଼ିବ ଏଇ ଧରଣୀ ବନ୍ଧରେ,
ଆସି ଦୁନେ ଅବତରି ଏଇ ଧରଣୀ ଧାନ୍ତ,
ଆଦ୍ୟାତ୍ମୀ ମହାତ୍ମା ଚିନ୍ତି ସ୍ବପ୍ନାସୀ,
ନିଶ୍ଚୟ ଆବାହନ ଏ ଧରଣୀବାସୀ,
ଦେଇ ଦୁନି ଅବସ୍ୟ ପରା,
ଭବିଷ୍ୟ ଏ ମାଟିରେ ଧରଣୀର ବିପ୍ଳବ ସମୟ ।
ସମସ୍ତ ଦେବ ଶକ୍ତି ଭରି ଦୁନେ ଦୁଇ
ବନ୍ଧି ଶିଖ ମଧୁର ଘେନେ ବେଳ ଆଦିହୁଅ,
ଦେଇ ଦେଇ ଧରି ଦୁନେ ଦେଇ ପ୍ରହର,
ପ୍ରାଣୀର ବାନ୍ଧବରେ ଦେଇ ବିବାହିତା,
ମଣିଷ ମନରେ ଦୁଇ ମାନବତା ମଣିଷା,
କିଛିବାକୁ ପଦରେ ନିଧନ ।
ମା' ଶେଷ କଲେଖନୀ ଦୁନିଆ ଚକରେ,
କିଛିବାକୁ ଏଇ ବିଧି ନଦ ବୋଲି ଦିଅ ।
ଦୁଇ ଦେଇ ଏ ଧରଣୀ ଦୁଇ ଓ ପାଦନା,
ନିଜ ମେ ଶିଳାମୟ ଚକରେ ଧରଣୀ ଦାସ ।
ଅଭାବ ଦିନିକ ନାହିଁ, ଭାବ ପରାଜାତି,
ମଥା ପରେ ଦିଅ ମା' ପାଦିଷ ବନ୍ଧନ ।

ନି ଉପସ୍ଥ ଭୋଗି, ଶୋଷି, ପୀଡ଼ିତ, ପଟିତ,
ସ୍ବେଦ ସ୍ବେଦ ବରୁଣରେ ଭରି ଉଠୁ ସବୁଟି ହୃଦୟ ।
ଏତିକି ମା' କଲେଖ ବନ୍ଧିବ ଜନନୀ,
ବରଷକୁ ବରଷ ଭରି ଆଗମନ,
ଦୟାବତ ବନ୍ଧିବ ଦୁନେ ଅବନୀର ଗାୟ ।
ଦେବେ ଦିନା ଶେଷାବତ ଦସତ ଜନନୀ,
ସୁଖେ ସୁଖେ ଆଗସ୍ଥ ଧରଣୀ ପ୍ରାଣେ ପୁଣୀ ।
ବିହୁଣି ଆଉ ଏଇ ଅତି ଦୁନ ପଦ ଚକେ,
ନି ପ୍ରତିଦେ ଦେଇ ଜନେ ଭରି ଶୋଭା ।
ମା' ଶୋଭା ବେଳେ ନି ଶୁଦ୍ଧି ଦୁନେ ସନ୍ତାନର ଉଦ୍ଧ,
ଧନୀ ନାନେ ସୁର ସହି ଜୀବ ବନ୍ଧି ପୁଣୀ,
ଦେଇ ଏହା ସମୁଦେ ବିଶେଷ ଧରଣୀର ବିଭବିନୀ ଲାଗି ।
ଏତିକି ମା'ର ଶରୀର ଶୁଦ୍ଧିବ ଅଧନ ସନ୍ତାନେ
କିଛିବାକୁ ସମ ଭରି ଦୁନି ବରଣେ ।

ପ୍ରାକୃତିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ଗାନ୍ଧୀ ବିଚ୍ଚର

ଶ୍ରୀ ଘୋରୀଚନ୍ଦ୍ର ବର

[illegible][illegible]

ଶ୍ରୀମତୀ ମୁଖ୍ୟ ପରେ ଏବଂ ନିରାଶ୍ରୀତରଣ ପାଇଁ ଅନୁମତି
 ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ଉପାଦାନ ଓ ନିମ୍ନରୁ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କୁ ନିଆଯାଇ ଗଲା ।
 ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ସମସ୍ତ ଗ୍ୟାଲେରୀ ଥିଲା ବିକ୍ରୟ ଆଦାୟର ବିକାଶର
 ଶକ୍ତି ନିମ୍ନରୁ ଦେଖି ନଥିଲା । ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ବଡ଼ ପରିଶ୍ରମ
 ନିମ୍ନରୁ ବଡ଼ ଓ ଗୋଟିଏ ଅନୁସାରେ ଆମ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର କାହାଣୀର
 ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ଓ ଗୋଟିଏ ଅନୁସାରେ ନିମ୍ନରୁ ଏହି ମୂର୍ତ୍ତିର ଗ୍ରହଣ
 କରା । ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ।

୩୫ ନିଧି ନିବନ୍ଧନ କଲେ ଶେଷସ୍ଥିତି ଆନନ୍ଦ ପ୍ରଦେୟ ହେବ
ଏହାଟି ଉପଦେଶ । ଉପଦେଶଟିର ବ୍ୟବହାରକୁ ଯଦି ଲୋକକଲେ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚରିତ୍ର ଦ୍ଵାରା ଏହି ନିୟୁତି ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଏ । ଅର୍ଥାତ୍ ଯେତେବେଳେ ଆଲୋଚନା ହୋଇ ବସା, ବାପାଙ୍କୁ କିମ୍ବା ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ । ଉଦାହରଣ ଭାବରେ ଯାହାପ୍ରତି ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିୟୁତି ଦ୍ଵାରା ବଦଳେ । ଉଦାହରଣ ସହିତ ହେଲେ । ନିୟୁତି ବଦଳିଯାଏ । ବ୍ୟବସାୟର ଏବେ ବୁଦ୍ଧି ଯାହା ପକାଇ ଦେଲାଣି ପ୍ରମୁଖ୍ୟ ପ୍ରତି ହେଲେ ।

ବିଦ୍ୟା ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଦନ ମନ୍ତ୍ରଣାକୁ ପିତାମହ ଓ ପିତାମହୀ
 ବଢ଼ି ପଚାସିଲେ । ବାବୁଜୀ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କୁ କେତେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ସହକାରେ
 ଗପାରେ ହିଁ ନିଜର କଥା । କେତେକେ ନିଜର ସ୍ବାଧୀନ ଭାବରେ
 ବାସ୍ୟା ଉପାୟକୁ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏହା ବେଳାକାଳର ମାନବିକ
 ଦୟାଳୁତାକୁ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼େ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ନିଜର
 ମଞ୍ଜୁରୀ ମନ୍ତ୍ରଣା ନିଜର ମାନବିକ ଶକ୍ତିର ସହକାରେ ଏକ ସାମାଜିକ
 ପଦକୁ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ।

[illegible][illegible][illegible]

ଦୁର୍ଘଟଣାଗୁ ଶିଖାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଏହା ନିଜେ ଶୋଷିତ ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଶୁଦ୍ଧି ପାଇ ପାରେନା । ଏହାପାଇଁ ମାନବିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ପ୍ରାନ୍ତାଧିକାର ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଖି । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅର୍ଥନୀତି ପାଇଁ ଏକ ନୂତନ ପ୍ରଣାଳୀ, ଏକ ନୂତନ ଚକ୍ର ଓ ଏକ ନୂତନ ବିଶ୍ୱର ପ୍ରୟୋଗନ ।

ଗାନ୍ଧୀଙ୍କର ଅର୍ଥନୀତିକ ବିଶ୍ୱର ସମସ୍ତ ବିବେକ କି ? ସ ପ୍ରାଚୀନ ଗ୍ରୀକ୍ ଭାବରେ ମନରେ ରହେ । ଗାନ୍ଧୀଙ୍କର ଅର୍ଥନୀତିକ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ହିନ୍ଦୁ ସ୍ୱରାଜ୍ୟରେ ଦୁଇପାଇଁ । ଗାନ୍ଧୀଙ୍କର ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିଜ ଗୋଟିରେ ନିଜେ ଓଡ଼ିଆ ଗୋଟିରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆନ୍ତର୍ଯ୍ୟ ବରାଯାଇଛି । ଗାନ୍ଧୀଙ୍କର ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଦୁଇଟି ସ୍ୱାଧୀନ ସ୍ତର ଉପରେ ଆଧାରିତ । ପ୍ରଥମ ହେଉଛି ମାନବିକ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ନୈତିକ । ପ୍ରଥମ ଅର୍ଥନୀତିକୁ ମନରୁ ବିଚାର କରିବା । ଯେତେବେଳେ ପୁରୁଷ ପ୍ରାଚୀନ, ଗୋପନ ମନରେ ବଢ଼ି ପାରିବ ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଧନୀ, ସେମାନଙ୍କର ମନରୁ ଅର୍ଥନୀତିକ ବିଶ୍ୱର ଧାରା ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ । ଅର୍ଥନୀତିକ ଲାଭାଂଶର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ 'ଆବଶ୍ୟକତା' ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ, ବିଚାର ଉପରେ ନୁହେଁ । ଧନ ଉତ୍ପାଦନ ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରତି କରେ । କାରଣ ଏହା ଅର୍ଥନୀତିକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଣାଳୀ । ବିଶାଳାକା ଲୋକମାନଙ୍କ ମନରେ ଲୋଭ ଦେଖୁ । ମନରେ ଲୋଭ ବୋଧାୟି ଶାନ୍ତ ନାହିଁ । ଏହା ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ବଢ଼ିପାରେ ।

ମଣିଷର ଏହି ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ଲୋଭ ମଧ୍ୟ ମାରିତ ବୋଧାୟିପାରେ । ଏହାରେ ମନରୁ ହିଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ । ପ୍ରାନ୍ତାଧିକାର ମନରୁ ପ୍ରକାଶିତ କରେ ଓ ଦାମ୍ଭା ମନରୁ ବ୍ୟବହାରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣେ । ଯେତେବେଳେ ଲୋଭରେ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରାନ୍ତାଧିକାରରେ ବିଶ୍ୱାସ କରାଯି, ସେମାନଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ମାତ୍ରାତା ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ସ୍ୱରାଜ୍ୟର ଲାଭ୍ୟ ଦେଖି ମାନବିକ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସମ୍ବେଦନ କରିବା ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଲାଭରୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା । ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ଅର୍ଥନୀତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅଛି ଯେତେବେଳେ ଯେ, ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜରୁ ଅଧିକ ଲୋଭାଳା କରିବାକୁ ବିଚାର ହୁଏ ନାହିଁ । ଯଥେଷ୍ଟ ଲୋଭାଳା କୋଲି ଶନ ଅର୍ଥନୀତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ନାହିଁ । ଦେଶର ଲୋଭ୍ୟ ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଗଣଙ୍କର କଥା ବିଶ୍ୱର ବଢ଼ି ଯଦି ଆମେ ଅର୍ଥନୀତିକ ବିଚାର କଥା ଲାଗିବା, ତେବେ ଦେଶର ପୁଣିମେସ ଲୋଭ୍ୟ କେବଳ ଧନୀ ଓ ବହୁ ଲାଭ ମଧ୍ୟରେ ଶୁଦ୍ଧ କମ ପାଖାପାଖି ଧନୀ ଲାଭ୍ୟ ଦେଖେ ବାରିତ୍ୱ ବହୁଲୋକଙ୍କ ପାଖି ଉପକ୍ରମେ ।

ଦେବୀକ ମନରେ ୨ ମଣିଷରେ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କର ପାଖିକରେ ଲେଖିଥିଲେ "I would categorically state my conviction that the craze for mass production is responsible for the world

crisis. Granting for the moment that machinery may supply all the needs of humanity, still, it would concentrate production in particular areas so that you would have to go about in a roundabout way to regulate distribution whereas, if there is production and distribution both in the respective areas where things are required, it is automatically regulated, and there is less chance for fraud, non for speculation "

ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଶ୍ୱୀକରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପାଦନ ଓ ବିତରଣ ପ୍ରଣାଳୀରେ ପାରାଧୀନ ଲୋକେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଅପରାଧ ଶୁଦ୍ଧ ଶୁଦ୍ଧ ଉଦ୍ୟୋଗଶୃଙ୍ଖଳିତ ମାଧ୍ୟମରେ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ଦ୍ୱାରା ଏହି ସମସ୍ୟାକୁ ସମାଧାନ କରି ପାରନ୍ତି, ତୋଲି ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କର ଗୋଟିକା କରିଥିଲେ "ଏପରି ଗୋଟିଏ ସମୟ ଆସୁଛି ଯେତେବେଳେ କି ଯେତେବେଳେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ବିଶିଷ୍ଟ ପାରିବ ଦରଦର ମାଟିରେ ଏବଂ ପ୍ରାକୃତିକ ସମାଧାନ ଉପାଦାନ ତଥା ସମାଧାନ କାମର ଦୟାଳୁ ଗୁଡ଼ିକ ଶୁଦ୍ଧି ବୋଲି ଦ୍ରବ୍ୟ ଭାବୁଥିଲେ, ଯେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ପରକୁ ଦେଖି ଆସିବେ ଏବଂ "ଅଧିକ କ'ଣ କରୁ ? ବୋଲି କହିବେ ।"

ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ ଯେ ମଣିଷର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏ ଧୂଳି ଯେତେକ ଦେଶାବସ୍ଥା ଦେଖି 'ଜା'ର ଲୋଭରୁ ମୋହାବସ୍ଥାକୁ ନୁହେଁ । ମଣିଷର ଲୋଭ୍ୟ ସମ୍ବେଦନ କରାଯାଇ ପାରିବ ଓ କେତେକଙ୍କ ମନରେ ଧନୀରୁ ସମାଧାନ ବିଶେଷ୍ଟୀତ ଦୋଳ ରହିବ । ସେ ଶୁଦ୍ଧ ଦ୍ରବ୍ୟ ଲୋଭ୍ୟ କରିଲେ, "ପୁଣିମେସ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ହାତରେ ସମସ୍ତ ଓ ଶରୀରୀ ପା'ରେନ୍ଦ୍ରୀତ କରି ଉତ୍ତର ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟର ବହୁ ପା'ଖ୍ୟକ ଲୋଭ୍ୟର ଶୋଷଣ କରିବା ଲାଗି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯଦି ସାମାଜିକ ଏହି ସାମାଜିକ ସ୍ଥିତି ଲୋଭରେ ଭୁଲ୍ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛି ।"

ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ଅର୍ଥନୀତିକ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ସମସ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ବେଦନ କରିବାକୁ କରି ନାହିଁ । ଉଦ୍ୟୋଗୀକରଣ ଉପରେ ପ୍ରଭୁତ୍ୱ ଦେଖାଦେଖେ, ଏହାକୁ ପ୍ରାଚୀନ କରାଯା ଉପରେ ସମସ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆନ୍ତର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ସେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଦେଶର ବ୍ୟବହାର ସମସ୍ତ ସ୍ୱରାଜ୍ୟ କରିବା ବେଳେ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ଶକ୍ତିର ସମସ୍ତ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଦୋଳ ଲୋଭ୍ୟର ବାଧ୍ୟତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ କରିବାପାଇଁ ସାମାଜିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଶ୍ୱ ବଜାର ଅର୍ଥନୀତିରେ ଦେଖି ଦେଖି ।

ଅର୍ଥନୀତିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟଠାରୁ ପ୍ରଥମ ହେବ ଏହା ବିଚାରର ଏକ ମାର୍ଗ । ପାତ୍ର ପରିଚିତ ମନ ଓ ଗାନ୍ଧୀଜୀ

ପ୍ରକାଶକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପକ୍ରମ ରଖେ । ମଣିଷ କୀର୍ତ୍ତନରୁ ଅଧିକାଂଶ ଅନୁଗା ରଖି ଦେବନ୍ତି । ମଣିଷ ହିଁ ଅଧିକାଂଶ ପୁଣ୍ୟ । ପଣ୍ଡା (ସେମାନେ) ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ, ମଣିଷକୁ ଅନୁଗା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଲକ୍ଷ୍ୟରୁ ବିହୀନ ଦେବା ବା ବିକାଶର ବାଧକ ଖଟା ।

ଇନ୍ଦୋରବାଦ କିପରି ଭାବରେ ସମଗ୍ର ମାନବତାବିର ବାଧକ ଥାଏ, ସେ ବିଶୟ ଇନ୍ଦୋରୀ କହି ସେ କହିଛନ୍ତି, "ଇନ୍ଦୋରବାଦ ଯେ ସମଗ୍ର ମାନବତାଟି ଲାଗି ଏକ ଅଧିଶାସନରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି । ଗୋଟିଏ ଭାବେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ କହିଲେ, ଏକଥା କଦାପି ଶିଶୁମନ ନିମନ୍ତେ ସମ୍ଭବ ନେବା ନାହିଁ ।" ଯଦି ଇନ୍ଦୋରୀକରଣ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ନଦେଇ କୁହା ଶିଳ୍ପ ଯେତେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛନ୍ତି, ସାଧା ବର୍ତ୍ତମାନ ଏମିତି ବିଶ୍ୱର ଲୋକେ ଅନୁକ୍ରମ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେଣି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଇନ୍ଦୋରୀକରଣ ଉପରେ ଉତ୍ସାହନ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ନୈତିକ ସମସ୍ୟାରୁ ପ୍ରଭୃତି କଲି ବିପାକରଣ । ଅଧିନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପାମାଣିକ ଓ ନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତିକୁ କୋଣସି ପୁଣି ନଥାଉ ମନପୁଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅଧିକାଂଶକୁ କଲ୍ୟାଣ ଦିବାକୁ ଅନୁଗା ରଖା ଯାଉଛି । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଅଧିକାଂଶରେ ନୋବେଲ ପୁରସ୍କାର ପାଇଥିବା ବିଶିଷ୍ଟ ଅଧିକାଂଶ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନୁଷ୍ଠାନ ସେମାନେ ଅଧିକାଂଶରେ କଲ୍ୟାଣବଳ ଦିବା ପ୍ରତି ପୁରୁଷ ଦେଇଛନ୍ତି । ସେ କହିଛନ୍ତି, "The declaration to keep economics 'value-free' would, of course, militate against the subject of welfare economics as such." ଉକ୍ତ ଘୋଷଣା ଅଧିକାଂଶ କଲ୍ୟାଣକର ଦିବା ପ୍ରତି ପୁଣି ଦେବା ହେଉ ଓ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ଦୁଃଖପୁଷ୍ଟ ସାବିତ ଅଧିଶାସନରୁ ସାମାଜିକ ବିକାଶ ପାଇଁ ଘୋଷଣା ପ୍ରସାଦ ସେଥିପାଇଁ ନୋବେଲ ପୁରସ୍କାର ପାଇଯାଇଛି । ନୋବେଲ ପୁରସ୍କାରର ଏହି ବିଶ୍ୱର ଗାନ୍ଧୀ ବିଶ୍ୱର ନିବର୍ତ୍ତନ ବିଶ୍ୱର ।

ମନୁଷ୍ୟର ଗୁଣାବଳ କୀର୍ତ୍ତନ ତା'ର ଉପଲେଖକତା କୀର୍ତ୍ତନ ବିଶେଷ । ଉକ୍ତ କୀର୍ତ୍ତନସାଧନ ସାମାଜିକ ବିକାଶର ସହାୟକ ଓ ପ୍ରଭାବୀ ପ୍ରଦାନ । ଅଧିନୈତିକ ସମାଜର ଦେଖି ଅବଳ କୁଣ୍ଡଳୀ ପୁଣି ଓ ସ୍ତମ୍ଭ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବିଚାରକୁ ଦୂର କରି ପାରିଲେ ବା ଏହାକୁ ସମ୍ବୃଦ୍ଧ କରି ପାରିଲେ ଅଧିନୈତିକ ପ୍ରଭାବ ପାଉ ନେବା । ଗାନ୍ଧୀ ଏଥିପାଇଁ ସମସ୍ୟା ସଂଜ୍ଞା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ସହିତ ବୁଝା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛନ୍ତି । ଗାନ୍ଧୀଙ୍କର ବୁଝା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରସାରଣର ଦିଗଟିକୁ ଦେଖାଯାଉ ।

(୧) ଉପକ୍ରମିକ ଉପାଦ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଉପାଦ ପ୍ରତି ଘୋଷଣାରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାନିକ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଅନୁଗା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଗି ଏକ ପ୍ରସାର ପ୍ରଦାନ କରିବା ।

(୨) ଉପକ୍ରମିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମାନିକାନ୍ତରୁ ସାମାଜିକ କରିବା ।

(୩) ମାନିକାନ୍ତରୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରି ଉତ୍ପାଦ ଓ ଧନର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ।

(୪) ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୁଝା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସାମାଜିକ ପ୍ରାଣ ପ୍ରତି ପୁଣି ଓ ପ୍ରଭାବ ।

(୫) ସାମାଜିକ ଆସନ ସାମାଜିକ ଧର୍ମ କରିବା ।

(୬) ସମାଜର ଆବଶ୍ୟକତା ଦୂରୀ ଉପାଦରେ ପରା ଓ ପରିମାଣ ନିବାରଣ ।

ଘୋଷଣାକାରୀ, "ଯେଉଁ ଅଧିକାଂଶ ନୈତିକ ପ୍ରକାଶକର ଲାଗି ନୈତିକ ଅବସ୍ଥା ଲୋକ ନାହିଁ ବା ସେଥିପ୍ରତି ଏହି ଦେଖାଯାଏ, ତାହା ଅନୁଗା ଉପାଦ ଅଧିକାଂଶ ନୁହେଁ । ଅଧିକାଂଶ ନିୟନ୍ତ୍ରଣକୁ ଅଧିକାଂଶରେ ଯେତେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ତହିଁ ନୋବେଲ ଅଧିକାଂଶରେ ଅଧିକାଂଶ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ ପାରିବାର ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନୈତିକ ପ୍ରକାଶକରୁ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ନିଶ୍ଚୟର ଦୃଷ୍ଟି ଦୃଷ୍ଟିର କରିବା ।" ମଧ୍ୟରୁ ଦେଖିବା ଯାଏ, "ପ୍ରକାଶକର ମନୁଷ୍ୟତାକୁ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ଉପାଦ" ଅଧିକାଂଶ ସମାଜର ଅନୁଗା ରଖିବା । ପଣ୍ଡା ଓ ପଣ୍ଡା ମଧ୍ୟରେ ସମାଜର ପାଇଁ ସମାଜ ବିକଳତା ନାହିଁ ଓ ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରଭୃତିରେ ଉପକ୍ରମିକ ଆବଶ୍ୟକ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଶ୍ୱାସରେ, ଉପକ୍ରମିକ ଓ ପ୍ରକାଶକରଣ-ଉପାଦ ବିଶ୍ୱାସରେ ବିଶେଷରେ ଦିବା ଦୂରୀ ସାମାଜିକ ଓ ଅଧିନୈତିକ ବିଶେଷ କୁଣ୍ଡଳୀରେ ଘୋଷଣା ଏହା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଉପରେ ଲୋକମାନେ ଉପକ୍ରମିକ ସାମାଜିକରେ ତଳେ ବାସ କରୁଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପକ୍ରମ ଉପରେ ଅଧିକାଂଶ ବିଶ୍ୱ ଉପରେ ନୈତିକ ବିକଳତା ଘୋଷଣାକୁ ଦେଖି ଦେଖିଲେ ଶିଳ୍ପ ଓ ସାମାଜିକ ଲୋକ ପ୍ରତି ପ୍ରଭାବ ଦେଇ ନାହିଁ । ମଧ୍ୟରୁ ପରିଣତି ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିକାଂଶ ବାସକ 'ସମାଜୀୟ ଆଲୋଚନା' ଉପରେ ଘୋଷଣା ଦେଇ ଦେଖି ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶକରଣ ଅଧିକାଂଶ ବିଷୟ ଦେଖି ଏହା ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିକାଂଶ ସାମାଜିକ ବିଷୟ କରିବା ଦିଗରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ।

୧୯୮୦-୧୯୮୧/୮୨
ଉପକ୍ରମିକ ପ୍ରକାଶକର-ଆଲୋଚନା

ତେଢ଼ା ପ୍ରକଳ୍ପ-ମହିଳା ଗୁଣୀ ସଚେତନତା ଦିଗରେ ଏକ ସଫଳ ପଦକ୍ଷେପ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ କୁମାର ପଣ୍ଡା

ଦ୍ରୁଷ୍ଟ ହୋଇଛି ନବିନୀମାନଙ୍କର କୁଣୀର ଗୁଣବୃଦ୍ଧି । ଏକ ଦଶନ୍ଧିରୁ କୋସାସ ଯେ ସ୍ଥାନୀୟତାରେ ନବିନୀ ଶୁଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍ପାଦନ ୫୦-୬୦ ଲାଭ, ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କୁଣୀ କାର୍ଯ୍ୟର ୨-୧୯ ଲାଭ, ଥର-ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ୬-୮୮ ଲାଭ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଆସୁଅଛି । ଏହି ଦେଶର ପ୍ରମୁଖ ଶୁଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନବିନୀ ଗୁଣୀ ୧୦୫-୪ ଦିନ ନିୟୋଜିତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ତମି ଶୁଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବନ୍ଦ ଦେଲେ ନବିନୀମାନେ ପ୍ରାୟ ଦିନର କୁଣୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଆସୁଅଛି ।

ତେଣୁ ୧୯୮୩ ନବିନୀର ନବିନୀ ଗୁଣୀର ଉତ୍ପାଦନ ତେଜସ୍ବୀ ସହକାରୀ ସହଯୋଗରେ ତେଜସ୍ବୀ ପ୍ରକଳ୍ପର ସୁଧାବତୀ ବୋଧାୟକତା । ତେଣୁ ଏ ଶୁଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ ନବିନୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନବିନୀ ଓ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ନାମରେ ନାମିତ ଏହି କୁଳନ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ବୋଧାୟକ ସମେତ ପୁରୀ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଓ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଦ୍ଵିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଆବିଷ୍କାର ହୋଇଥିବା ସମେତ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ତପସ୍ବୀର ଏବଂ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ଜିଲ୍ଲାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ଵାରା ନବିନୀମାନେ କୁଣୀ ଓ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କୁଣୀ ସଫଳରେ ବିକିର ଶାଳ କୌଶଳ ଆଦରଣ କରି ଆସୁନିର୍ଭରଶୀଳ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପରିବାରର ଆର୍ଥିକ ଭାରଟି ଆଣିବା ଦିଗରେ ବିପରୀତ ସଫଳ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି । ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ଜନସଂଖ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧେ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାର ଲକ୍ଷ୍ୟବ୍ୟବସ୍ଥାର ଚିଠି । ତେଣୁ ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାର ଗୋଟିଏ ଛୋଟିଆ ଗ୍ରାମ ଲକ୍ଷ୍ୟବ୍ୟବସ୍ଥାର । ତେଣୁ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନବିନୀ ସ୍ଥାନୀ

କୁଣୀ କୌଶଳୀଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଓ ସଫଳ ପଦକ୍ଷେପରେ ତେଜସ୍ବୀ ନବିନୀମାନେ ନବିନୀ ଦିଗରେ ଗଠନ କରିଥିବା ଶୁଦ୍ଧ ଓ ମଧ୍ୟବିତ୍ତୀୟ ଗୁଣୀର ନବିନୀମାନେ ଲବ୍ଧିରୁ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ଗୋପାଳଙ୍କର ଉତ୍ପାଦନ ମନୋରାଜ ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଜି ସଫଳତାର ଶୀର୍ଷରେ ପହଞ୍ଚାଇ ପାରିଛନ୍ତି ବୋଲି ତଥା ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନ ସହାୟତାରେ ଗ୍ରାମର ଅଧିକାରୀ ନବିନୀ କର୍ତ୍ତବ୍ୟମାନ ଲବ୍ଧିରୁ କରିଆସୁଅଛନ୍ତି ।

ସମିତି ଦ୍ଵାରା ଗଠାବିତ ଲବ୍ଧିରୁ ବ୍ୟବହାର କରି ବିକିରଣ କରିବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାରେ ନବିନୀ ଓ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ସହକାରୀ ସଂସ୍ଥାନ ହୋଇପାରିଛି । ସମିତିର ସଫଳତାରେ ଏବେ ଲବ୍ଧିରୁ ସହକାରୀ ସମିତିରୁ ତଳି ଉତ୍ପାଦନ କରି ବିକିରଣ ପାଇଁ ଯୋଜନା କରିଛନ୍ତି । ଏତଦବ୍ୟତୀତ ସେମାନେ ଆଗାମୀ ଶୀଘ୍ର ଆଗାମୀ ନବିନୀମାନଙ୍କୁ ଲାଭଜନକ ଲବ୍ଧିରୁ ପାଇଁ ନବିନୀ ଦେଇ ଆସୁନିର୍ଭରଶୀଳ ହେବା ପାଇଁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ଆସୁଅଛି ।

ତେଣୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରକାଶ ନବିନୀ ଗୁଣୀମାନଙ୍କ ବିକାଶର ଏକ କୁଳନ ମାତ୍ର ଉଦ୍ଘୋଷିତ କରିଛି । ଗଠାବନ କୁଣୀ ନିମନ୍ତେ ନବିନୀ ଗୁଣୀର ସଚେତନତା ନିବାରଣ କରୁନା । ଏହିଗଣେ ତେଜସ୍ବୀ ଯୋଜନା ଏକ ସଫଳ ପଦକ୍ଷେପ ।

ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିକାରୀ,
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

ହୃଦୟ କୃଷିନୀତିରେ କୃଷି ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଓ ପୁଞ୍ଜି
ଲଗାଣ ନିଗମ

BT 655741 6409

[illegible]

ପ୍ରାଚୀନ ପୁରୀର ପ୍ରାଚୀନ ଗୁମ୍ଫାମାନଙ୍କର ବିବରଣୀ ।

[illegible]

କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ ଦୁର୍ବଳ ନିମନ୍ତେ ସେକର, ଯାହାକି ଶୁଷ୍କ, ଉତୁକ୍ତ ଚିତ୍ତ, ଅଧିକ ଜଳ ଉପଯୋଗ ଏବଂ ଯୋଗ । କିନ୍ତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ
କାଳ ଜଳ ପୋକନା ବିଶେଷ କରି ଶୁଷ୍କମାନ୍ଦ୍ର ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରଦେଶରେ ଉପକରଣ ୧୨ ଲକ୍ଷ ଓ ବର୍ଷିଆରେ ଉପକରଣ ୨୫ ଲକ୍ଷ
ଶୁଷ୍କ ଜଳି କଳପେଟିଟ ହୋଇ ଥିବା ପରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ମାତ୍ର ୩୦ ଲକ୍ଷ ହୋଇଛି । ଆହୁ ୫ ବର୍ଷରେ ୫୦ ଲକ୍ଷ ଜଳି କଳପେଟିଟ
କରିବାପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ଶୁଷ୍କମାନ୍ଦ୍ର ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରଦେଶରେ କଳପେଟିଟ ବର୍ଷିଆରେ ପ୍ରାୟ ୧୦୦ ବର୍ଷିଆରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଅଧିକର ଉପାଦାନ ଶୁଷ୍କମାନ୍ଦ୍ର ପ୍ରୋଡ୍ୟୁସର ଉପାଦାନ ଯୋଗାଇଥାନ୍ତି । ୧୯୯୬ ମସିହା ମୁଖ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ୧୯୯୮ ଡିସେମ୍ବର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆବେଦନ
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଡିଭିଜନ ପୋକନାରେ ଉପାଦାନ ଯୋଗାଇଥାନ୍ତି । କଳପେଟିଟ ଜଳି ଦୁର୍ବଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପକରଣେକର ଦୁର୍ବଳ ଶୁଷ୍କମାନ୍ଦ୍ର
ପୋକନା ଦିଆଯାଇଛି । ୩୧-୩-୧୯୯୮ ମୁଖ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଉପାଦାନରେ ୪,୯୦୫ କୃଷକଙ୍କୁ ଉପକରଣ ୫୦ ଲକ୍ଷ ଡିଭିଜନ ଶାଖାରେ ୨
୧୯ ଲକ୍ଷ ୭୦ ହଜାର ଉପକରଣ ୫୮ ହଜାର ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ କୃଷକମାନେ ନିଜ ଉପକରଣରେ ଉଚ୍ଚ କଳପେଟିଟ

ସମସ୍ତଙ୍କ ସଫଳତା :

ଜାତୀୟ ସଂଗ୍ରହଣ ତଥା ରକ୍ଷାକୁ ଅଧିକ ପ୍ରାଥମ୍ୟରେ ଆସୁ ବଚାବି ବିଦେଶ ଚାଲିବା ବିଦେଶ ଚାଲି ୫ ନୋଟି ଆଡ଼େ ଲଗାଇ ଦିଆଯିବ ବର୍ତ୍ତମାନ । ତଥା :

ଶାସନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନାମ	ପ୍ରାନ୍ତ	ଅମାତ୍ୟ (ମେମ୍ବର ବର୍ଗ)	କର୍ମ ବିବରଣୀ	ଉପକ୍ରମ କର୍ମ ବିବରଣୀ	ପ୍ରକୃତ କର୍ମକାରୀ କର୍ମକାରୀ ମନୁଷ୍ୟ
ମହାଶ୍ୱେତା ଶାସନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	ପାଟଣା, ଭୁବନେଶ୍ୱର	୧୨,୦୦୦	୨୦	୨୪	୪୭ ୨୫୦
ପୂର୍ବ ଶାସନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର, ବାଲେଶ୍ୱର	୪,୦୦୦	୨୨	୧୨	୧୫,୪୦୦
ମହାଶ୍ୱେତା ଶାସନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	ପାଟଣା, ଭୁବନେଶ୍ୱର	୧୦,୦୦୦	୪୨	୧୨	୨୪,୫୦୦
ଶାସନ ଶାସନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	କିରୀଟ ନୋକାଲି, ବରଗଡ଼	୪,୦୦୦	୩୨	୧୩	୧୨,୫୦୦
ପାଟଣା କୋଷ୍ଠାଳ ଶାସନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	କିରୀଟ ନୋକାଲି, ବରଗଡ଼	୪,୦୦୦	୨୧	୧	୧୨,୧୦୦
			୧୮ ୧	୨୪	୧,୧୦,୨୫୦

ଦିନଟ ବର୍ଷରେ ଉକ୍ତ ଶୀତଳ ଗ୍ରନ୍ଥାବଳେ ଗଂଗାକୂଳ କୋଣାର୍କ ଆସୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିତ କରାଯାଉଛି । ଚନ୍ଦ୍ର ବର୍ଷ ୧୮୧୫ ମସିହା ଜୁନ ମାସରେ ଯୋଗାଣ ହୋଇଥିବା ଦିଆଯାଇ ପାରିଛି । ଉକ୍ତ ଯୋଗାଣରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟାବଳୀକୁ ଗ୍ରହଣ ୨୦ ଘଣ୍ଟା ପରେ ହୋଇଥିବା ଜଣାଯାଇଛି ।

ଶ୍ରୀମଦ୍‌ପ୍ରତିଷ୍ଠାପଦ : ୧

ସଞ୍ଚୟକରଣ ଓ ପଞ୍ଜି ପ୍ରଣାଳୀ

[illegible]

ମାତ୍ର ୧୦ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ୧୦ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ବ୍ୟୟ ୧୪ ୨୨.୨୨% ବ୍ୟୟ ହୋଇଛି ।

ଉତ୍ତର : ପଶୁପାଳନ ପ୍ରଣାଳୀ :

[illegible]

ପଦ, କର୍ମ ସ୍ୱଳ୍ପ ଏବଂ ମିଶ୍ରିତ ସ୍ୱଳ୍ପ :

ଉଦ୍ୟୋଗର ନାମ	ପଦ	ଉପାଧିତ ସମସ୍ତ	କର୍ମ ନିୟୁତ୍ତି	ସାମୟିକ କର୍ମ ନିୟୁତ୍ତି	ପ୍ରକୃତ ନିର୍ମାଣର ନିୟୁତ୍ତି ବିନ ମନୁଷ୍ୟ
ମିଶ୍ର କଳାକାର ପାଳ	ବିନିତା, ଗୋଳପୁର	ପାଦସ୍ତ	୧୪	୬	୧୦୦
ଶ୍ରମ କର୍ମ କୁମାର କୋଳା	କନ୍ୟା, ଗୋଳପୁର	ପାଦସ୍ତ	୮	୪	୫୦୦
ଆଶ୍ରମ ବିହାର ପ୍ରାଣୀ	ପ୍ରଥମ, ଗୋଳପୁର	ମିଶ୍ରିତସ୍ତ	୧୮	୮	୧୮୦୦
ଶ୍ରମ ବିହାର କୋଳ	କୃଷୀ, ଗୋଳପୁର	ପାଦସ୍ତ	୧୫	୬	୧୧୦୦
ଶ୍ରମ କର୍ମ କୁମାର ମିଶ୍ର	କର୍ମକୃତ, ପୁରୀ	ପାଦସ୍ତ	୧୭	୭	୧୩୦୦
ଶ୍ରମ ଏବଂ ଗୋଳପୁର କାମ	କର୍ମକୃତ, ଗୋଳପୁର	ପାଦସ୍ତ	୧୮	୮	୨,୩୦୦
ମିଶ୍ରା ପ୍ରାଣୀ ପ୍ରାଣୀ	ପୁରୀ	କର୍ମ	୨୩	୧୨	୧,୦୦୦
ମୋଟ			୧୧୩	୫୧	୧୬,୧୦୦

ଉପର ଉପାଦାନରେ ଅତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗର ସ୍ୱଳ୍ପାମାନଙ୍କୁ ଗୋଟିକରି ୨୦ ଦିନରେ ୧,୬୨,୦୯୯.୦୦ ଟଙ୍କା ଗିରାଫି ଦିଆଯାଇଛି :

କୃଷି ପ୍ରାଣୀ :

ଉଦ୍ୟୋଗର ନାମ	ପଦ	ଉପାଧିତ ସମସ୍ତ	କର୍ମ ନିୟୁତ୍ତି	ସାମୟିକ କର୍ମ ନିୟୁତ୍ତି	ପ୍ରକୃତ ନିର୍ମାଣର ନିୟୁତ୍ତି ବିନ ମନୁଷ୍ୟ
ଶ୍ରମ ପ୍ରାଣୀ ଆଶ୍ରମ ପ୍ରାଣୀ	ମନିପା, ଗୋଳା	କୃଷି ଆଶ୍ରମ	୩୦	୧୨	୩୨,୦୦୦
ଗୋଳପୁର ପ୍ରାଣୀ	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ, ଗୋଳପୁର	କୃଷି ଆଶ୍ରମ	୨୩	୯	୧୪,୫୦୦
ଗୋଳପୁର ପ୍ରାଣୀ	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ, ଗୋଳପୁର	କୃଷି ଆଶ୍ରମ	୨୩	୯	୧୪,୫୦୦
ମୋଟ ପ୍ରାଣୀ	କର୍ମକୃତ	କୃଷି ଆଶ୍ରମ	୧୨	୫	୧୦,୮୦୦
ଶ୍ରମ ପ୍ରାଣୀ କୃଷି କର୍ମକୃତ	କର୍ମକୃତ, ଗୋଳପୁର, କୃଷି ମାଟ	କୃଷି ମାଟ	୮	୪	୧୩୦୦
ମୋଟ			୯୬	୩୯	୬୩,୮୦୦

୩୧-୮-୧୯୯୮ ସ୍ୱଳ୍ପ ଉପାଦାନରେ ଉଦ୍ୟୋଗର ସ୍ୱଳ୍ପାମାନଙ୍କୁ ୩୫,୮୪,୫୯୪.୦୦ ଟଙ୍କା ଗିରାଫି ଆକାରରେ ଦିଆଯାଇଛି :

ଉଦ୍ୟୋଗର ନାମ	ପଦ	ଉପାଧିତ ସମସ୍ତ	କର୍ମ ନିୟୁତ୍ତି	ସାମୟିକ କର୍ମ ନିୟୁତ୍ତି	ପ୍ରକୃତ ନିର୍ମାଣର ନିୟୁତ୍ତି ବିନ ମନୁଷ୍ୟ
ବିଷ ଆଶ୍ରମ ପ୍ରାଣୀ	ଗୋଳପୁର, ଗୋଳପୁର	ଗୋଳପୁର	୮	୪	୮୦୦
ଶ୍ରମ ଆଶ୍ରମ ଆଶ୍ରମ	ଗୋଳପୁର, ଗୋଳପୁର	ଗୋଳପୁର	୫	୩	୨୫୦
ମୋଟ			୧୩	୭	୧,୦୫୦

ଉପର ଉପାଦାନରେ ୩୧-୮-୧୯୯୮ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୮୦,୬୮୬.୦୦ ଟଙ୍କା ଗିରାଫି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ମହିଳାସଂଗଠନ ବିଭାଗ ପୁନଃନିର୍ମାଣ

ପ୍ରଶାସନିକ

ଶ୍ରୀ ଜନକୀ ବନଜ ପଟ୍ଟନାୟକ

ସାଧାରଣ ପ୍ରଶାସନ, ସ୍ୱଚ୍ଛତା, ପି.ଏସ୍. ଇଡି ୦ ୩ ୫୮, ୫୩,
ସମବାୟ, ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ, କୃଷି ନିର୍ମାଣ

ଗଣ ପ୍ରଶାସନିକ

ଶ୍ରୀ ବସନ୍ତ କୁମାର ବିହାରୀ

ନବ ପଦ୍ମ, ଡାକ୍ତରୀ ଓ ଖେଳ, ଯୋଜନା ଓ ସମନ୍ବୟ

ଶ୍ରୀ ବାହୁଚରଣ ଲେଙ୍କା

ପରିଚାଳନା

ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଲେଙ୍କା

ପରିଚାଳନା

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଗାନ୍ଧୀ

ଶ୍ରୀ ବିରଜନ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ଶିକ୍ଷକ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ କୁଟୁମ୍ବ ଶିକ୍ଷା

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ଦାଶ

ପରିଚାଳନା, ବିକାଶ ଓ ବୈଷୟିକ ବିଦ୍ୟା

ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି

ନବ ଶିକ୍ଷା, ସାଧାରଣ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଓ ସେବକ

ଶ୍ରୀ କୁଞ୍ଜବିହାରୀ

ପ୍ରଶାସନ ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ

ସେଠି ମହାନ୍ତି

ପ୍ରଶାସନ

ଶ୍ରୀ ରଘୁନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଅଭିଭାବ

ସିଦ୍ଧିବିହାରୀ

ପ୍ରଶାସନ

ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟଜିତ ଦାଶ

ପ୍ରଶାସନ

ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱନାଥ ଦତ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ

ନବ ଶିକ୍ଷା ଓ ସାଧାରଣ ଅଭିବୃଦ୍ଧି

ଶ୍ରୀ ସୁଶୀଳା ପଟ୍ଟନାୟକ

ପ୍ରଶାସନ ଓ ନିର୍ମାଣ

ରାଜ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ସ୍ୱାଧୀନ ଦାୟିତ୍ୱ

ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତନାଥ ପ୍ରଧାନ

ପ୍ରଶାସନ ଓ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ରାଉତ

ନବ ଶିକ୍ଷା

ଶ୍ରୀ ନେତାଜୀ ମହାନ୍ତି

ପ୍ରଶାସନ ଓ ପ୍ରଶାସନ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବତା

ନବ ଶିକ୍ଷା ଓ ପ୍ରଶାସନ ବିଭାଗ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାକର ଚନ୍ଦ୍ର ରାଉତରାୟ

ଅଭିଭାବ

ଶ୍ରୀ ନାଥ କୁମାର ପ୍ରଧାନ

ବିଭାଗ

ଶ୍ରୀ ବସନ୍ତେଶ୍ୱର ନେନା

ପ୍ରଶାସନ ଓ ଶିକ୍ଷା

ଶ୍ରୀ ଗଜଧର ମାଝୀ

ଅଭିଭାବ ଓ ପ୍ରଶାସନ

ଶ୍ରୀ ନୋହନ ମାଝୀ

ପ୍ରଶାସନ ଓ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ

ରାଜ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ

ଶ୍ରୀ ନବୀନ ଚନ୍ଦ୍ର ନାରାୟଣ ଦାସ

ଅଭିଭାବ

ଶ୍ରୀ ବିଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦାସ

ନବ ଶିକ୍ଷା ଓ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ

ଶ୍ରୀ ରବୀନ୍ଦ୍ର କୁମାର ସେଠୀ

ସମବାୟ

ଶ୍ରୀ ରମାକାନ୍ତ ମିଶ୍ର

ପ୍ରଶାସନ

ଶ୍ରୀ ହରିଧର ବାରିକ

ଅଭିଭାବ ଓ ଶିକ୍ଷା

ଓଡ଼ିଶାରେ ଶିଶୁ ଗ୍ରାମିକ ସମସ୍ୟା

ଡକ୍ଟିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରଣାଳୀ

ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକ ସୁଧା ଆମ ଗଣମାନଙ୍କୁ ଏହା ବିଷୟରେ ଅଳ୍ପ ପ୍ରଭାବ
ପହଞ୍ଚିବା ନାହିଁ। ସେହି କାରଣରୁ ଏହି (ସୁନିବେଦନ)
କେନ୍ଦ୍ରରୁ ପ୍ରକାଶିତ 'ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ସ୍ଥିତି' ରିପୋର୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉ, "ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକ ସମସ୍ୟା ଶିଶୁମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତି ପଥରେ
ଏକ ବିରାଟ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ" ।

ଉତ୍ତର ଉପର ଉପର ?

ଯେଉଁ ପୁସ୍ତକସମୂହ ବ୍ୟକ୍ତିଗତାଳିନୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ କର୍ମରେ ନିଯୁକ୍ତ
ହୋଇଥାନ୍ତା ଶିକ୍ଷାଲାଭ ପ୍ରଥା ଏକ ପୁରା ପୁରସ୍କାର, ପୁଣି ତାହା
ଉପରକ୍ତ ଅଧିକାରକୁ ବଢ଼ିତ ପ୍ରଦାନ, ସେହିମାନେ ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକ
ଏହି ବାଳକମାନଙ୍କ ପ୍ରଥା ସେହି ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକ, ମାନସିକ,
ପ୍ରାଣିକ, ସାମାଜିକ ଓ ନୈତିକ ଚରଣରେ ଶୋଷଣର ଶିକାର
ହୋଇଥାନ୍ତା । ଦାୟାଗରିବଃ ତ ବର୍ଷକୁ ଦଶ ବର୍ଷ ବୟସର
ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଏହି ଶ୍ରମିକ ବଳରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଥାନ୍ତା ।
କେତେକ ବିଶେଷତାଙ୍କ ମତରେ ସେହି ଶିଶୁ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ
ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରିପାରେନି ସେ ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକ । ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିଶୁର
ଅନୁସୃଷ୍ଟିକ କାରଣ ଗୁଡ଼ିକ ଆର୍ଥିକ ଅସୁବିଧାତା ହୋଇପାରେ କି
ପାରିବାରିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ବାଧାଦାୟକତା ହୋଇପାରେ । କିନ୍ତୁ
ଅନୁଗତଶାଳୀଙ୍କ ପରି ନେବା ଓ ନାନା ଗ୍ରହ କର୍ମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହି ଯିବା
ଶିଶୁଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଯିବାକୁ ବଞ୍ଚିତ ହୁଏ, ତେଣେ ସୁନିପେକ୍ଷ
ପାଠ୍ୟକୁ ଶିଶୁ ଶ୍ରମ କରେ । ସ୍ୱଳ ପାଠ୍ୟଶ୍ରମିକ କି ହିନ୍ଦୀ
ପାଠ୍ୟଶ୍ରମରେ ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକମାନେ ଗ୍ରହ ତିନି ବାଦ୍ୟ
ବାଦ୍ୟବିଶେଷରେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ।

ଆର୍ତ୍ତହୀନ ଓ ଜାତିୟ ଦୁର୍ଗତଙ୍କ

ଆନନ୍ଦାଚାର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରୀମତୀ ସଂସ୍କାର ପରିବ୍ରାଜ୍ୟାମାନ ଅନୁଯାୟୀ ବିଷୟ
ଏକ ମିଷ୍ଟକ ଗିଣ୍ଡୁ ଶ୍ରୀମତୀ ରହିଛନ୍ତି । ଆଦିକା ଓ ପ୍ରତିଆ ଶିଶୁ
ଶ୍ରୀମତୀ-ବିଷୟ ନାହାନ୍ତି । ବିଷ୍ଣୁ ଏହି ସମୟରେ କୁଟିଳ ବୋଲି
ନାହାନ୍ତି ବରଂ ଶ୍ରୀମତୀ ଆନନ୍ଦାଚାର୍ଯ୍ୟ । ଶ୍ରୀମତୀ ନାହାନ୍ତି ଓ
ବିଷୟର ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଆନନ୍ଦାଚାର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ
ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ

[illegible]

National Productରେ ଶତକଡ଼ା ୭୦ ଜଣ ଯେଉଁ
ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତକାରୀ । ୧୯୯୧ରେ ଭାରତରେ ୧୯-୩ ନିୟୁତ
ଜଣ ଶ୍ରମିକ ଉପସ୍ଥିତ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ୧୮
ନିୟୁତ । ନିମ୍ନ ଭାରତୀୟର ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ଭାଗରୁ ବିଶ୍ୱ ଶ୍ରମିକ
ସଂଖ୍ୟା ମୋଟ ଖିରୁ ଶ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟାଟି ଶତକଡ଼ାଭାବେ ୬୦-୬ ପ୍ରାୟ
ହୋଇଛି ।

(ସଂସ୍କୃତ ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା)

କାର୍ଯ୍ୟ-୧

ପ୍ରାଥମିକ ନାମ	କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପନା (ମୋଟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ, ଟଙ୍କା)
(୧) ନିଧି ପ୍ରତିଷ୍ଠା	୧୨-୫୫
(୨) ନିଧିପ୍ରାପ୍ତି	୧୧-୫୫
(୩) ବିକାଶକ	୮-୩୦
(୪) ବିକାଶକ	୮-୫୫
(୫) ବିକାଶକ	୫-୫୫
(୬) ବିକାଶକ	୮-୦୫
(୭) ବିକାଶକ	୫-୩୦
(୮) ବିକାଶକ	୧୦-୫୫
(୯) ବିକାଶକ	୫-୫୫
(୧୦) ବିକାଶକ	୫-୫୫
(୧୧) ବିକାଶକ	୫-୫୫
(୧୨) ବିକାଶକ	୫-୫୫
(୧୩) ବିକାଶକ	୫-୫୫
(୧୪) ବିକାଶକ	୫-୫୫
(୧୫) ବିକାଶକ	୫-୫୫

(ବିଶ୍ୱାସ) ଶୁଣିବ

(ପ୍ରଶ୍ନ-୩) କବି
 ଏହି ପଦ୍ୟ-କାବ୍ୟର ବିଶେଷତା ହେଉଛି ଯେ, ଏହା ଏକ
 କାବ୍ୟର ରାଗର ଏକ ପ୍ରକାରରୁ ଉଠି ଶୁଣି ପ୍ରାଣିର ପଦ୍ୟ ।
 ପଦ୍ୟରୁ ଉଦ୍ଭବ ହେଉଛି ପଦ୍ୟର ଏକ ପ୍ରକାର କବିତା,
 ଯାହା ପଦ୍ୟରୁ ଉଦ୍ଭବ ହେଉଛି, ଏହା ପଦ୍ୟର, କାବ୍ୟର,
 କବିତା, ପଦ୍ୟର, କବିତା, କାବ୍ୟରୁ ଉଦ୍ଭବ ହେଉଛି
 ପଦ୍ୟର ପଦ୍ୟର ଏକ ପ୍ରକାର ଉଦ୍ଭବ ହେଉଛି । କବି
 ପଦ୍ୟର, କାବ୍ୟର, କବିତା, ପଦ୍ୟର ପଦ୍ୟର ପଦ୍ୟର,
 କବିତା ପଦ୍ୟର ପଦ୍ୟର ପଦ୍ୟର ପଦ୍ୟର ପଦ୍ୟର
 ପଦ୍ୟର ପଦ୍ୟର ପଦ୍ୟର ପଦ୍ୟର ପଦ୍ୟର

ଓଡ଼ିଶାରେ ଶିଶୁ ଚୂନିବ

ଓଡ଼ିଶାରେ ଶିଶୁ ମୃତ୍ୟୁ
୧୯୯୭ ମସିହା ଜୁଲାଇ ୧୦ ତାରିଖର ଲେଖା
ମାସପତ୍ରର ନିବନ୍ଧକାରୀଙ୍କଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶାର ଶିଶୁ ମୃତ୍ୟୁ

ମା) ଅନୁସୂଚିତ	ଅ ୨୦୭	
ମା) ବିଦ୍ୟା	୧୫.୩୫୦	୧୫
ମା) ଦେଶବର୍ତ୍ତ	୨ ୩୧୨	୫୭
		୦୮

ପ୍ରତିଭା ଶିକ୍ଷା

ଏହି ଉଦ୍ୟମଟି ଶେଷପର୍ବ ବାଲି ନିଆଁସାଏ । ଏହିଗାର କୈଶବି ପିଣ୍ଡ
ଏହି ସମୟରୁ ମୁକ୍ତ ହୁଏ । ଗଙ୍ଗାମ ନିକ୍ଷେପେ ଏହିପରି
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରମିଳ ଚିତ୍ରଣ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ରାଜ୍ୟର
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରମିଳ ସଂଖ୍ୟାର ଉଦ୍‌ଭବ । ଉଦା । ବେଞ୍ଚୁର
ଦିଆରେ ଏହି ସଂଖ୍ୟା ରାଜ୍ୟରେ ଉଦ୍‌ଭବ ଅଟେ ମାତ୍ର ୦-୮
ପ୍ରତିଶତ । ଶିଳ୍ପ ମାୟାଗଢ଼ (ଅ ଉଦ୍‌ଭବ), ପୁରୀରୁ ଶେ-୨
ଉଦ୍‌ଭବ, କଟକ (୪-୯୩-୪ ଉଦ୍‌ଭବ) ନିକ୍ଷେପେ ଉଦ୍‌ଭବ
ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଚିତ୍ରାବଳୀ । ସେହିଭଳି ରାଜ୍ୟର ପ୍ରାୟ ୭୦
ପ୍ରତିଶତ ଉଦ୍‌ଭବ ନିକ୍ଷେପେ, ଗଙ୍ଗାମ, ନବଗଢ଼,
ରାୟଗଡ଼ା, ଗଜପତି, ପୁରୀ-୩, ନାଲିକାନର (ଦେଶପାଟଣା)
ନିକ୍ଷେପେ ବାସ କରୁଛନ୍ତି । ଉଦ୍‌ଭବ ନିକ୍ଷେପେ
ପଥ-ବାଲେଶ୍ଵର, କେନ୍ଦୁଝର, ପୁରୀରୁ, ନାୟଗଢ଼ ନିକ୍ଷେପେ
୨୨-୦୪ ପ୍ରତିଶତ, ପୁରୀର ନିକ୍ଷେପେ ପ୍ରାୟ ୨୭ରୁ ୩୦
ପ୍ରତିଶତ ଓ ପଞ୍ଚମାଳ ନିକ୍ଷେପେ ୨୭ ପ୍ରତିଶତ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରମିଳ
ଚିତ୍ରଣ ବାସରେ ନିପୁଣ ।

ରାଜ୍ୟର ସ୍ଥାନ ଓ ପଦର ଭରସା ଅଞ୍ଚଳରେ ଶିଳ୍ପ ଶ୍ରମିକମାନେ
 ଜନକରଣ । ଏକ ତଥ୍ୟଅନୁସାରେ ଚମ୍ପଦାସ ଶିଳ୍ପ ଶ୍ରମିକ
 ସଂଘର ଉପକ୍ରମ ୮୦ ଭାଗ ସ୍ଥାନାଞ୍ଚଳରେ ଓ ୧୦ ଭାଗ
 ପଦରାଞ୍ଚଳରେ ପରିଚାଳିତ କିନ୍ତୁ ପଦରାଞ୍ଚଳରେ ଏମାନଙ୍କ
 ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଗୁଣରେ ବୃଦ୍ଧିପାଉଛି । ତଥା
 କାରଣ—ପଦରାଞ୍ଚଳ ଓ ଶିଳ୍ପ ସ୍ଥାନ ଦୁଇପକ୍ଷ ଦ୍ଵାରା
 ବିବିଧ । ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ଥାନାଞ୍ଚଳକୁ କମି ସଂସ୍କରଣ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ
 ସ୍ଥାନାଞ୍ଚଳରେ ତଥା ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ବଳ ବଳି ଅଞ୍ଚଳରେ ବହୁ ଶିଳ୍ପ
 ଶ୍ରମିକ ରହିଛନ୍ତି ।

ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକର ବାସ୍ୟ ପରିସର ଆଜି ବ୍ୟ ପକ ଓ ବିପଜ୍ଜୀ
 ପ୍ରାୟଶଃରେ ସେମାନେ କେବଳ ନୁହଁ, ବୃତ୍ତିଗିକ ଶିଶୁ
 ଲୋକଙ୍କର, ଜାଣେନା ଇଂରାଜ, ହାତଗିରିରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା
 କେତେକ ପଦରରେ ଶିଳ୍ପ ଶିଳ୍ପ କାରଖାନାରେ ମହୁରୀ କରୁଥା,
 ଆବର୍ତ୍ତନରୁ ପକିଥିବା ତାହାକୁ ପାଂଗ୍ରହକରିବା, ଗ୍ରହରେ ସୁଦୃଶ
 ଶାବେ ବା ଶେଷନରେ ଉପାୟକତାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥା
 ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାୟ ଶାବିକା । ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ
 ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ପ୍ରାୟ ବର୍ଣ୍ଣନା ପ୍ରଦାନ
 ଦିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ପ୍ରାୟ ୩

କେନ୍ଦ୍ର	ଶ୍ରୀମତୀ ସାମ
ଆମର ଶ୍ରମ	ପାରିଶ୍ରମ, ବିଶିଷ୍ଟ, ଶେଷାନ୍ତରୁ ଭବିଷ୍ୟତ
ଆମର ବିଶେଷ	ବ୍ୟବସାୟ, ଉତ୍ପାଦ, ବେଳାବଳୀ, ଅନୁବୋଧ, ଶେଷାନ୍ତ ।
ଆମର ବିଶେଷ	ବ୍ୟବସାୟ, ଉତ୍ପାଦ ବ୍ୟବସାୟ, ଅନୁବୋଧ, ବ୍ୟବସାୟ ।
ଆମର ବିଶେଷ	ଅନୁବୋଧ, ଅନୁବୋଧ ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ ।
ଆମର ବିଶେଷ	ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ
ଆମର ବିଶେଷ	ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ
ଆମର ବିଶେଷ	ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ
ଆମର ବିଶେଷ	ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ, ବ୍ୟବସାୟ

ଓଡ଼ିଶାର ଉପସ୍ଥାପନା ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ, ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ମାତ୍ର ପରିଚାଳନା ଓ
 ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ଶୁଦ୍ଧପଥର ପ୍ରତି ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଶିକ୍ଷକ
 ପ୍ରାୟ କାର୍ଯ୍ୟ । ଗ୍ରାମର ଗୁଣି ଅପେକ୍ଷା ସହରର ଶିକ୍ଷକ କ୍ଷେତ୍ରରେ
 ଶିକ୍ଷକ ଅଧିକ କ୍ଷେତ୍ରର ଓ ବିପଦସମ୍ମୁଖୀତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ
 ସମର୍ଥ । ଅପରିଚିତ ଓ ଅସୁ ଶିକ୍ଷକର ପରିଚ୍ଛେଦ ଯାହାରେ କାର୍ଯ୍ୟ
 କରିବା ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ସେବାନାମକ ଶାଳାଟିକ ଓ ମାନସିକ ଶକ୍ତି
 ପରେ ଶିଶୁ ଗ୍ରହଣକର ଶିକ୍ଷକ ବୁଦ୍ଧି ଓ ଚରମସ୍ଥିତି ଦ୍ଵାରା ସମସ୍ୟା
 ସମ୍ପର୍କରେ ନିମ୍ନପ୍ରସଙ୍ଗ ବାହାଣୀ ଚଳ୍ୟ ସିଦ୍ଧ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୪

ବୁଦ୍ଧି/ସିଦ୍ଧି	ବୁଦ୍ଧିବୃଦ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ତିର ପଥ
ଆଦର୍ଶ ସାହିତ୍ୟ	ଜାଣ, ଯଜ୍ଞ, ଶାନ୍ତ
ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷାଦାନ	ଚକ୍ର ଶିକ୍ଷା, ଦୁର୍ଗାପୂଜା
ଆଦର୍ଶ	ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ, ବୁଦ୍ଧି, ଶାନ୍ତ, ଶିବପତି
ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତ	ଜାଣ, ଶାନ୍ତ
ଶାନ୍ତ ପୂଜା	ପଦ୍ମ, ଶିବପତି
ଶାନ୍ତ ପୂଜା, ଶାନ୍ତ	ଶାନ୍ତ, ଶାନ୍ତ
ଆଦର୍ଶ ଶାନ୍ତ	ଜାଣ, ଶାନ୍ତ

କଟକରୁ କୋରାପୁଟ ରେ. ଡକ୍ଟରାଟ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରମାଣପାତ୍ର
ମାସିକ ମାତ୍ର ୨୦୦ ଟଙ୍କା ରୋଜଗାର କରିଥାନ୍ତି ।

ଏଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଚୈତିତ ୮ ପାଠକୁ ଯେ ପଞ୍ଜ ପରିଷ୍ଟ
କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଏହି ମଧୁର ବସ୍ୟ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ
ରୁଚନାରେ ମାତ୍ର ଶେଷ ଶେଷ କର । ଏହି ଶେଷ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ବଡ଼
ପାଠ୍ୟାଳୟ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଏ । ଆମ ଗୋଟିଏ ପୁସ୍ତକ
ବିଶିଷ୍ଟରେ ବଡ଼ ଉପରେ ଶ୍ରମ ଶିଳ୍ପ, ବ୍ୟବସାୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠା
ଶିଳ୍ପର ବିଶେଷ ଆର୍ଥିକତା (Profit) ଓ ଉତ୍ପାଦନ-ପ୍ରତିଷ୍ଠା
(Cost of Production) ଶ୍ରମ ମଧ୍ୟରୁ ଶେଷ ବ୍ୟବସାୟ
କରନ୍ତି ।

ପଢ଼ିଶାଳା କେବେବେ ପାଠକରେ ପିଲାମାନେ ବିନା
ପାଠିବ୍ରତ୍ତିତ୍ବରେ ନିଧା ହୋଇ ବଢ଼ିଥାନ୍ତି । ପ୍ରାୟତଃ ଭ୍ରାନ୍ତମାନେ
ନିନ୍ଦାକର, କମିନାକର ବା ପ୍ରତୀକ୍ଷିତକ ନିବନ୍ଧରେ, ଶୁଦ୍ଧପଦ
କ୍ଷେପ ଯନ୍ତ୍ର-ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରାୟତଃ କେତେକ ମାତ୍ର ନିବନ୍ଧରେ
ପ୍ରମାଣେ ହୁଏ ।

କାବ୍ୟ, ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା, ପୁରାଣ

ଓଡ଼ିଶାରେ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତୀକ ଗନ୍ତବ୍ୟର ଖବର ବିଦ୍ୟା,
ପଥ-ଅଭିନେତା, ଡାକ୍ତରୀର ଓ ଶିକ୍ଷାଗତ ଗବେଷଣାଗ
ପ୍ରଭାବ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଶିଳ୍ପରୁ ଗୋଟିଏ ପୁରୁଷ
ଦେଖା ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ନିମ୍ନ ଗୋଟିଏ ବିଶାଳ
ବାସ୍ତବିକ ଲୋକାଂଶରେ ପ୍ରାୟତଃ ଓ ଆତ୍ମିକ ନିମ୍ନ ଗୋଟିଏ ପିଲା
ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତୀକ ରୂପେ କାମ କରୁଛି ବାସ୍ତବିକ ଗୋଟିଏ
ପ୍ରକାରରେ ଶିଳ୍ପ ଏବଂ (Economic Asset) ଆତ୍ମିକ
ଲୋକାଂଶର ନାମ । ଯୁଦ୍ଧ ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୋଟିଏ ଶାନ୍ତ ନୟ
ନା ।

end →

06-00000000000000000000

କ୍ରମ	ସ୍ଥାନ (General and ST & ST)	ପ୍ରାର୍ଥୀ (Candidate)	ପ୍ରାର୍ଥୀ (Scheduled Tribe)
(୧) ପ୍ରାର୍ଥୀ	୧୫-୦୧	୧୫-୦୧	୧୫-୦୧
(୨) ପ୍ରାର୍ଥୀ	୧୬-୦୧	୧୬-୦୧	୧୬-୦୧
(୩) ପ୍ରାର୍ଥୀ	୧୭-୦୧	୧୭-୦୧	୧୭-୦୧

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ରେଣୀରେ ମହିଳାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚୟନାବଳୀ ନିର୍ବାଚନ କରିବା ପାଇଁ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମାଜିକ ସ୍ୱାଧୀନତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରକାରଣ ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଏହି ଶିକ୍ଷାଗ୍ରାମ କର୍ମକ୍ରମ ଅନୁଷ୍ଠାନୀୟ ଏ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ଦେଇ ଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇ ପାରିବ ଏହି ଶିକ୍ଷାଗ୍ରାମରେ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇ ପାରିବ ।

ପୁନାବରାବ ମଠରେ ଏହି ହୁଅନ୍ତାକ ପ୍ରଭାବ ସୁଦ୍ଧା
ହୁଅନ୍ତା। ଏହା ଦୀର୍ଘକାଳର ଚିରନ୍ତନିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାବଳୀ।

ଜଣ ସାଧୁର ଶରଣ

ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଭିନ୍ନ ଆଲୋଚନା କରି ବିଶିଷ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରା ଥାଉଛି । ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀରେ କେତୋଟି କ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ଉପସ୍ଥାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସାଧାରଣତଃ : ଉପସ୍ଥାନ କରାଯିବ ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଉପସ୍ଥାନ କେବଳ ପରୀକ୍ଷାକାରୀ ଏହି ପରୀକ୍ଷାରେ କୌଣସି ଉପସ୍ଥାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାପରେ କେବଳ ଉପସ୍ଥାନ (Arts/Science/ Commerce/ Medicine/ Engineering)ରେ ବାହାରିବାର ଉପସ୍ଥାନ (Bachelor's Degree) ପ୍ରାପ୍ତ ଉପସ୍ଥାନ ଉପସ୍ଥାନ ପରୀକ୍ଷା କରିବାପରେ କୌଣସି ଉପସ୍ଥାନ । ଉପସ୍ଥାନ ଏହାକୁ ଏହି ପ୍ରକାର ଉପସ୍ଥାନ ଉପସ୍ଥାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ପରେ ପରେ U.P.S.C କୁ ଉପସ୍ଥାନ ନିର୍ବାଚନ ପରୀକ୍ଷାକାରୀ କୌଣସି ଉପସ୍ଥାନ । ଉପସ୍ଥାନରେ ଉପସ୍ଥାନ ଉପସ୍ଥାନ ଉପସ୍ଥାନ O.A.S. ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରାପ୍ତ ଉପସ୍ଥାନ କୌଣସି ଉପସ୍ଥାନ ଉପସ୍ଥାନ ପରୀକ୍ଷା କୌଣସି ଉପସ୍ଥାନ । ଉପସ୍ଥାନରେ ଉପସ୍ଥାନ ଉପସ୍ଥାନ I.A.S./ I.P.S ନିର୍ବାଚନ । ଉପସ୍ଥାନରେ ଉପସ୍ଥାନ ଉପସ୍ଥାନ I.A.S ଓ I.P.S ଉପସ୍ଥାନ Class-I Central Services (Income Tax/Audits and Accounts/ Riya/ Customs/ Information Service)ରେ ଉପସ୍ଥାନ ଉପସ୍ଥାନ ଉପସ୍ଥାନ Class-II କେ

[illegible]

Translation, Composition, Grammar
 ଯେପରି ଆମେ ପଢ଼ା ଦେଉଥିବା, home task ତିଆରି
 ଯାଉଥିବା ସେହିଭଳି ଆମ ନାହିଁ । ଆଉଟ୍ ଡାକ୍ତରୀ ନୋଟ୍, ଆଉଟ୍
 ବହିର ନୋଟ୍ ଯେଉଁ ପିଲାଟି ପଢ଼ିଲା ପାଇଁ ନିଜସ୍ବ ପୁସ୍ତକ
 ଗୋଟିଏ କଲେକ୍ସନ୍ ଆପଣାବେଳେ text ନ ପଡ଼ି ଦେଖିବି
 ବୋଲି notes/criticism ପଡ଼ି ପିଲା ପଢ଼ିଲାକୁ ଯାଏ ।
 ପ୍ରଶ୍ନ କ'ଣ ମାଗୁଛି, ନ ଦେଖୁ ଯାହା ଚାହୁଁଛି, ଯାହା ପଡ଼ିଛି ତାହାହିଁ
 ସେ ପଢ଼ିଲାରେ ଲେଖିଛି । ଗୁରୁତ୍ବ ଲେଖି, କୁନିକପିଟି
 ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରେ ଉଦାହରଣ ନ ଥିବାରୁ ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ଗୁରୁତ୍ବ ଲେଖି
 additional paper ୧୫-୨୦ ରହି ଚାଲି ପଢ଼ିଲାରେ
 ଲେଖିଛି । Area Study, ଉପକ୍ରମାବଦ୍ଧ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ,
 ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କୁହୁଁ ବନ୍ଦୁ ପିଲା ବରଝି/ରଖିଛି ।
 ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ପଢ଼ିଲା, ପାଇଁ inter-disciplinary
 studyର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନେକ ବୋଲି । ଓଡ଼ିଶାରେ
 ଲେକ୍ଚରମାନଙ୍କରେ library facilitiesର ଯୋଗ ଅଭାବ ।
 ଲେକ୍ଚରରାଜା ଲେକ୍ଚରରେ ମଧ୍ୟ Time, News Week,
 New York Times Book Review, London
 Times Book Review ଏ Critical Quarterly
 ଭଳି ମାଗାମିନି/ ବର୍ଣ୍ଣନା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେନା ।
 ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ପଢ଼ିଲା ପାଇଁ ପଢ଼ିଲାଣୀରୁ ଅନେକ ଚିଠି
 ଡାକିବାକୁ ଦେବ Bill Gatesଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି Monica
 Lewinsky ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, Martine Hingleଠାରୁ
 James Cameron ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, Arundhati Rayଠାରୁ
 ଆରମ୍ଭ କରି Noam Chomsky ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । General
 Studies papersର ବା interviewରେ ନିଶ୍ଚୟ ଦରକାର
 ହୋଇପାରେ ଯେଉଁ ଯେହୁପାଇଁ Infrastructure ପ୍ରତି
 ବଢ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଭୁବନେଶ୍ବର ବା କଟକ ମେଟ୍ରୋପୋଲିଟାନ୍ ଗହଳ ଦେବାକୁ
 ଯାଉଛି । ବିଷ୍ଣୁ ମେଟ୍ରୋପୋଲିଟାନ୍ Culture ଖଣି ? ପିଲା
 ବା କଳିକାଖଣ୍ଡ ଯେପରି ପିଲାଟି ଗହଳରେ USIS library
 ବା British Council libraryରୁ ପାଇ ଲେ ଲେ ବର୍ଣ୍ଣନା
 ପଡ଼ିପାରିବ, Xerox କରି ଘରକୁ ଚାଲି ପାରିବ, ସେପରି ପୁସ୍ତକା
 ଘର ବାହୁ ? Debating club, Public
 Speaking Forum ପଢ଼ିଲାଣୀମାନଙ୍କୁ ସମତାମୟିତ
 ଉପାଦାନ/ଅଧିକାର/ ଉପକ୍ରମିତ ସମତା ଦେଖିଲେ
 ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପାଇଁ, ବିଶ୍ବବ୍ୟାପୀ କରିବା ପାଇଁ, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ
 ମତ/ବିରୁଦ୍ଧ ଶାନ୍ତିର ପାଇଁ ପ୍ରୟୋଗ ହେଉଥାଏ । ବରିକତାରେ
 Telegraph ଓ Statesman ପରିବା ରେପାର୍ଟ ଥପାରି
 ଅନେକାନ୍ୟତମ ବର୍ଣ୍ଣନା ଲାଗି ରହିଥାଏ । ଉତ୍ତର
 ପୁନିବିଶ୍ଳେଷଣ, ଲେକ୍ଚରରାଜା, ଶାନ୍ତିରାଜା ଲେକ୍ଚରରେ, ପୁରନା
 ଲେକ୍ଚରରେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ଥାଉଥାଏ ।
 ଉପକ୍ରମାବଦ୍ଧ ଲେକ୍ଚର, ପୁରନା ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ

ଯୋଗାଯୁଗ ଅନେକ ଓଡ଼ିଆ କବିତା, ଭୁବନେଶ୍ବର, ପିଲାମାନଙ୍କ
 ସେମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷଣ କରି ଆଲୋଚନାବଳୀ ଅନେକ
 ରେକର୍ଡାଉ ପାଉଛି । ଭୁବନେଶ୍ବରର କଳିକା ଶାନ୍ତି
 ଓଡ଼ିଶା-ଆଲୋଚନାବଳୀ କ୍ୟାମ୍ପରେ ଅଧିକାର ଯୋଗାଯୁଗ
 ସେମାନଙ୍କ ସମୟରେ ପ୍ରକଟ ପାଠ-ସହ ଉପକ୍ରମିତ
 ପାଉଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ "Faculty Persons on
 invitation" ଭଳି ଅଗାଧାର ପାଉଛି । ପିଲାଙ୍କ
 ପଢ଼ିଲାଣୀମାନଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ସଫଳତାର ଲାଭଣୀ ଓ ଲାଭ
 ଲାଗିପ ରହେ ।

ଅନେକ ପଢ଼ିଲାଣୀଙ୍କ ଆଗରା ସମ୍ବନ୍ଧ ବା ଉପକ୍ରମିତ
 ଲେ ଯୋଗିତାକୁ ଥିବା ମାନେ IAS/IPSରେ ଯୋଗିତା
 ଲେଖି ପୁସ୍ତକା ଦେବ, ଲେ ନସର ରହିବ । ସହା ଓ
 ଧାରଣା । ଓଡ଼ିଶାରୁ ଅନେକ M.A. toppers UPSC
 ପଢ଼ିଲାରେ Optional paper ଡାକି ନିଜ Subject
 ଲେଖି ୧୦ ବା ୨୦ ପ୍ରତିଶତ ନସର ପାଇବାକୁ ଦୁଃଖ ରହି
 ଅଧିକ ଲେଖି IIT ବା MBA ଭର୍ତ୍ତିକା ପଢ଼ିଲାଣୀ
 Sociology ବା History ଲେଖି ୧୦ ପ୍ରତିଶତ ନସର
 ପାଉଛି । ଲେଖା କ'ଣ ହୋଇପାରେ ? ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶାନ୍ତି
 ଆମକୁ ଏପାରେ ମନେ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ MA ପଢ଼ିବା
 ପରେ ଓ IAS ପଢ଼ିଲା ପରେ ଲେ ପାଣିକା କରୁଛି ପିଲାଙ୍କ
 ପ୍ରାୟ ଏକରକମ, ବିଷ୍ଣୁ ପ୍ରଶ୍ନ ଓ ପ୍ରାଧିକାରରେ ଲେଖି ପିଲାଙ୍କ
 ରହିଛି । UPSC ପଢ଼ିଲାରେ ଲେଖି ନିଜ ଲେଖା
 ମଧ୍ୟରେ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରଶ୍ନ ଲେଖି ପଢ଼ିଲାରେ (clear), ଯଥା
 (precise) ଲେଖାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ପଡ଼ିଥାଏ ।

ପ୍ରକୃତରୁ ବହୁ କଥା - ଯାହାକି ଆମ ପିଲାମାନଙ୍କ ଲେଖା
 କରିବା ପାଇଁ ସବୁବେଳେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥାନ୍ତି ସେବାରେ
 ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ପଢ଼ିଲା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପଡ଼ି ଏହାପାଇଁ
 ଯୋଗ୍ୟ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ୫-୬ ମାସ ପ୍ରକୃତରୁ ଲେଖି
 'ଉପକ୍ରମ କରୁଛୁ, ତେଣୁ ବଢ଼ିଯିବା' ଏହି ନିଜସ୍ବ ପ୍ରକୃତରୁ
 ଅନ୍ତରା General Studies ଓ English (General
 English, Essay, précis Writing) ପାଇଁ ବିଷ୍ଣୁ
 ପ୍ରସ୍ତୁତି ଆଗର ଲେଖି ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । BBC/VOA
 Crossfire/ Aaj Takଠାରୁ ଆଗର ଲେଖି OSCAR
 Awards, Grammy Awards, Nobel Awards
 Cricket, Tennis (Sports Round-up)
 Science Corner Internet ଉପକ୍ରମ ଆଗର ଲେଖି
 ଫୋରୁ ଦୈନିକ/ସାପ୍ତାହିକ ଲିଖିଲେ ଅନ୍ତରା ଲେଖି
 ପଡ଼ିବ । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ précis ଲେଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଅନ୍ତରା
 ବିଶ୍ବ/ଏମ୍.ଏ. ପାଠ ଲେଖି ପରେ ମଧ୍ୟ précis essay ଲେଖି
 ୨-୩ ପାଠାଗ୍ରାହରେ ଲେଖିଛି । ଯେହୁପାଇଁ précis
 précis ଭଳି planning କରିବା, key-ideas

ପ୍ରକାରର ଶବ୍ଦକୁ କହିବା ଓ ଶେଷରେ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ title କା
 ଶୀର୍ଷକ ଦେବା ତଳ precise କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଲକ୍ଷଣ। Essay
 ପାଇଁ ଦେଖିପାରି ଯୋଜନା (planning) ଦରକାର।
 ପ୍ରଥମ ବିଷୟବସ୍ତୁର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ନିଜେ ଶୀର୍ଷକ
 pointକୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଫର୍ମରେ ଦେବାକୁ ପଡ଼େ, କୋପିରାୟ
 ଉପରେ ଏକ argument ବା organic
 development ଆକାରରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ତଳ essayର
 ଲକ୍ଷଣ। ପ୍ରତିଯୋଗିତାପୂର୍ବକ ପରୀକ୍ଷାରେ essay
 କେବଳୀ ଲକ୍ଷଣ। ପ୍ରତିଯୋଗିତାପୂର୍ବକ ପରୀକ୍ଷାରେ essay
 paperରେ 500 ନମ୍ବରରୁ ୧୮୫-୧୯୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନମ୍ବର ଦିଆ
 ଯାଇଥାଏ, ଯଦି ଉତ୍ତର ଦେଉନି ଆଶାକରୁଥିବା ହୋଇଥାଏ;
 ଯେଉଁ topical ଦେଖି ବା descriptive ବା
 reflective ଦେଖି ତଳ essayର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଶୈଳୀ ଓ
 ପ୍ରକାଶନୀ ଅଛି ଯାହାକି ଅନ୍ୟାନ୍ୟରୁ ହିଁ ପରୀକ୍ଷାଟି ଅନ୍ୟ
 କରିଥାଏ। ଏଥିପାଇଁ Asian Age, The Hindu
 (ବୈଦିକ ଶୃଙ୍ଖଳା) India Today, Competition
 Master ନିୟମିତ ପଢ଼ିବା ଦରକାର।

ଶେଷରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଆମକୁ ମନେରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ଏହି
 ପରୀକ୍ଷା କେବଳ ପରୀକ୍ଷାଟିର ପଞ୍ଚମ ଭାବନର ଏକମାତ୍ର
 ମାଧ୍ୟମ ନୁହେଁ। ଆଜିକାଲି multinational
 company ଆସିଲା ପରେ, computer network
 (IBM/ Microsoft/ Compact)ର ଆବଶ୍ୟକ
 ଶାସ୍ତ୍ରୀ ପରେ ପରୀକ୍ଷାକ୍ରମର ପ୍ରତିଯୋଗିତାପୂର୍ବକ ପରୀକ୍ଷା
 ଶେଷରେ ଗୁରୁତ୍ବ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ। କେଉଁ MBA କୌଣସି
 ବର୍ଷରୁ IAS ପାଇଁ ୮-୧୦ ଖୁଣ୍ଟ ବେଳା ଦେଲା ଓ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖାଇବାକୁ ପ୍ରସାର ଦେଖୁଥିବା MNC
 (Multi National Company)ରେ କେଉଁ ନ ବଢ଼ି
 IAS ପାଇଁ UPSC ପରୀକ୍ଷାରେ ବଢ଼ିବା ଦୁର୍ଲ୍ଲଭତମ ନୁହେଁ
 କି? ସିଦ୍ଧି ବର୍ଷ ହେଲା ଏମାନେ ହିଁ IAS ପରୀକ୍ଷାକୁ ପ୍ରଥମ ୨୦
 ବର୍ଷ ଭିତରେ ଗଢ଼ି ଗଢ଼ି। ଏବର୍ଷ ପୁଣି ପ୍ରଥମ ୩ ବର୍ଷରୁ
 IIT କାନ୍ଦୁପୁରରୁ ପଥର ଦେଇ IITରୁ ପାଠ୍ୟ କରୁ ଥିବା IIT
 ପରୀକ୍ଷାକ୍ରମରୁ MBA କରୁ କଲିକତାରେ ଏବଂ MNCରେ
 ଶାମ କରୁଥିବା ବାକି ବର୍ଷରୁ ଯୁବକ ଆଜି ଭାରତରେ ସବୁଠାରୁ

ଦରମା ପାଉଛନ୍ତି- ମାତ୍ର ୮ ଲକ୍ଷ ବୋଲି କେଣି ତେଜା-
 'India Today')। ତେଣୁ କେହି ଯଦି ଏହି ପରୀକ୍ଷାରେ
 ସଫଳ ହୁଏ, ତେବେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେମାନେ କେଉଁଠି କାମ କରନ୍ତି;
 ଉପକ୍ରମ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି/ ବୃତ୍ତିର ପାଇଁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟୋନ୍ୟ
 ଗର୍ବେ।

ପରିସରରେ ପରୀକ୍ଷାକ୍ରମର ପ୍ରତିଯୋଗିତାପୂର୍ବକ ପରୀକ୍ଷା
 ପ୍ରକାର, ପ୍ରଶ୍ନ ଓ ପ୍ରତ୍ୟାପନକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ଯଦି ଆମ
 ପିଲାମାନେ ଯାହା ପ୍ରକାରର ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା ଓ ପ୍ରଶ୍ନରୁ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ
 ହେବ ଆବଶ୍ୟକତା ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦେବେ, ତା'ରେ କେବଳ
 ନିଜର ଆଶାକରୁଥିବା ସଫଳତା ଯାହାକି ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଥିରେ
 ଦେଖି ନାହିଁ। କିନ୍ତୁ ଯେଉଁଠି ଅଧିକାଂଶ ଶିକ୍ଷକ ଓ
 ଲେଖକ, ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପ୍ରକାର ଉପକ୍ରମ ବ୍ୟବହାର
 (environment) ଓ ଅବିକାଶ (infrastructure),
 ଯେଉଁଠି ଲୁଚିଯାଇଛି, ବେଶ୍, ବୁଦ୍ଧି, ସମ୍ବଳପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧୀନତା
 କେବଳେ ଦୃଢ଼ ଲକ୍ଷ୍ୟକର୍ତ୍ତା, ଉପକ୍ରମରୁ ବୁଝି ଓ କେଉଁ
 ସେକ୍ସର ଶାସନ ରୁ IAS/IPS ଅଧିକାର ପଥ ପ୍ରକାଶ
 ଅଧ୍ୟାପକ, ଉପାଧିକାର, ଅବିକାଶରୁ ପ୍ରକାଶକ, ଲୁଚିଯିବା କେବଳ
 Resource Personnel ଗଠନ, ନିୟମିତ
 Book Review, Debating, Public
 Speaking, Group Discussion Forum ଗଠନ,
 ଅବିକାଶର ଉପକ୍ରମ, ପଢ଼ିବା, ବୁଦ୍ଧି, ଶେଷ ଲକ୍ଷ୍ୟକର୍ତ୍ତା
 ଲକ୍ଷ୍ୟକର୍ତ୍ତା କେବଳେ ଯାହା ବିଦ୍ୟା ପ୍ରକାରର ପିଲାମାନଙ୍କ ଭିତରେ
 Interaction ଓ model test ପ୍ରକାର। ଏହାପରେ
 ଗଠନ ପ୍ରକାରରେ ବିଦ୍ୟା ଉପକ୍ରମର ଲକ୍ଷ୍ୟକର୍ତ୍ତା ପ୍ରକାର
 କେଉଁ ପାଇଁ ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟକର୍ତ୍ତା Coordination
 Committee ଗଠନ ଆବଶ୍ୟକତା ଉଠିବ। ଏପରି ଏକ
 ଲକ୍ଷ୍ୟକର୍ତ୍ତା ଲକ୍ଷ୍ୟ କେବଳେ ପରୀକ୍ଷାକ୍ରମର ପରୀକ୍ଷାକ୍ରମ
 ପରୀକ୍ଷାକ୍ରମର ଉପକ୍ରମ ଯେ ପ୍ରକାରର ବେଶ୍, ଏଥିରେ ଲକ୍ଷ୍ୟକର୍ତ୍ତା
 ନାହିଁ।

ଡି ୧୨, ପୃଷ୍ଠା-୮,
 ୧୯୯୧-୯୨

ସମ୍ପାଦକ ପରିଚିତମାନ

ସମ୍ଭାବ୍ୟ ମହୁଡ଼ି ପରିସ୍ଥିତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମୀକ୍ଷା

କୈବର୍ତ୍ତ ବଣି ବୁଝିଦାନନିତ ପରିସ୍ଥିତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ
ଶ୍ରୀ ନନ୍ଦୀ ବଞ୍ଚେ ପଞ୍ଚନାୟକ ଥରଫ ୨୧ ତାରିଖରେ
ଘଟିବାନୁଯାୟୀ ଏକ ଉଚ୍ଚନ୍ତରୀୟ ବୈଠକରେ ଘନୀୟା ବୈଳ
ସମ୍ମେଳନେ ସାଧାରଣ ମୁରୁଦି ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସଂଗ୍ରାମିତ ପାଇଁ ଗଠ
ନକରଣେ ପ୍ରାଥମିକତା ନିୟମ ନିଶ୍ଚିତ ଏ ସ୍ୱାଧୀନମୁ
ଦୁଆରେ ବିଚାରପତି ସେବ୍ ସୋଗାଳ ଦେବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ଦେଇଛନ୍ତି ।

[illegible]

ଷ୍ଟିପେଣ୍ଡ ଆଶ୍ରମନାମକରେ ଉପାଦାନସେବନେ ପଦକ୍ଷେପେ
 ପରିବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଉପରେ ପ୍ରାଧିକାରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଆଶ୍ରମ
 କମିଟିରେ, ଅଧିକାରୀ ବିପକ୍ଷରେ ପାରିଶ୍ରମିକ ଉପାଦାନସେବନ
 ନିମନ୍ତେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନେକ କୋଟି କୋଟି
 ଶ୍ରୀମତୀ କମିଟି ୧୦,୫୦୦ ଉପାଦାନସେବନ ପଦକ୍ଷେପେ ଚଳିତମାସ
 ଶେଷ ଗୁଣା ପରିଷ୍ଟ କମିଟି ପାଇଁ ପ୍ରାଧିକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଦେଇଥିଲେ । ସେ କହିଥିଲେ ଯେ, ଉପାଦାନ ଓ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ
 ଶ୍ରୀମତୀ ନାଥନରେ ଅବଦାନ ନିମନ୍ତେ କରାଗଲେ ଶେଷ
 ସାମାଜିକ ପାରିବାରିକ ଓ ସାମାଜିକ ପାଇଁ ନଥା ଯୋଗାଇ
 ପାରିବ । ଶ୍ରୀମତୀ କମିଟି ଶ୍ରୀମତୀ ନାଥନ ଉପରେ ଶ୍ରୀମତୀ ପଦକ୍ଷେପ
 ଦେଲେ ଯୋଗାଇ ଦେବାପାଇଁ ନଥା ବିପକ୍ଷରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି
 ହେଉ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ ବିପକ୍ଷରେ ପାରିଶ୍ରମିକ ୫୦ ଲକ୍ଷ

ଏ ନୂଆ ବିଭାଗକୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଗଣା ବ୍ୟାପକ ଖଣି କରାଯିବ ପ୍ରଭାବିତ
ଅଞ୍ଚଳରେ ଧାରା ଶୁଦ୍ଧ ପଥ ବଦଳିବାକୁ ଆଶଙ୍କା ରହିଥିବାରୁ
ପାସାରିର ବନ୍ଦନ ପ୍ରଶାନ୍ତଙ୍କେ ଯଥେଷ୍ଟ ଗୁରୁତ୍ବାଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।
ତଦନୁ ଯେପରି ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ସେହିପରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ଦେବାକୁ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପରାମର୍ଶ ଦାଖଲ ଯଥେଷ୍ଟ
ପରିମାଣର ଉପନୟନରୁ ଉଦ୍ଭବ ହେବା ଆଶା କରାଯାଉଛି ।
ଅଧିକ ଶୁଦ୍ଧ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ ହେତୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଚିଠି
ଲେଖାଯାଇଛି ଯେଉଁ ବିଭାଗୀୟ ଶାସନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରକାଶ
କରିଥିଲେ ।

[illegible][illegible][illegible]

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଫଳ ଅଧିକାରୀମାନେ ଯୋଗଦାନ କରି ଆଲୋଚନାରେ ଭାଗ ନେଇଥିଲେ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଜାତୀୟ ରାଜପଥର ଅଗ୍ରଗତି ସମୀକ୍ଷା

ଓଡ଼ିଶାରେ ଜାତୀୟ ରାଜପଥର ବିକାଶ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଯତ୍ୟାତ୍ୟା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି ବୋଲି କେନ୍ଦ୍ର କୁଳପ ପରିବହନ ଉଚ୍ଚମନ୍ତ୍ରୀ ଜେନେରାଲ୍ ଡେବେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ ଭାଷ୍ୟ ଅତିଥିକରଣପାଇଁ ଆସିବାର ଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା ବୈଠକରେ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଜେନେରାଲ୍ ଡେବେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ ମହାଶୟ ଶ୍ରୀ ପରିବହନ ପାଇଁ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରାଥମିକ ଭାବେ ପରିବହନ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜିଣିବା ପରେ ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରାଥମିକ ଶାସନ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ମିଶ୍ର, କେନ୍ଦ୍ର କୁଳପ ପରିବହନ ସଚିବ, ମହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଗାଡ଼.), ପ୍ରଧାନ ବିଭାଗ ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ, ଅତି ସଚିବ, ପୁରୀ ସଚିବ ପ୍ରଭୃତି ରାଜ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା ବୈଠକରେ ଭାଗ ନେଇଥିଲେ ।

ରାଜ୍ୟରେ ସମୁଦାୟ ୧୨୭୫ କି.ମି. ଜାତୀୟ ରାଜପଥର ୧୩୭୨ କି.ମି. ଯୋଗର ଉଦ୍ଧାର ଅଟେ । ରାଜ୍ୟ ସରକାର ମୋଟ ୨୩୧୮ କି.ମି. ଦୈର୍ଘ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ୮ ଖୋଟି ଗୋଟି ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ଯୋଗର ବିକାଶ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଇଛନ୍ତି । ସାଧାରଣ ବ୍ୟବହାର ଦେବାପରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଅଧିକାଂଶ କେନ୍ଦ୍ର ଗୋଟି ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ଯୋଗର ବିକାଶ କରାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ବିଦେଶୀ ପୁରୀ ସହରରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଥମ ବିଶିଷ୍ଟ ଗୋଟି ଯାହା କିଛି ଗୋଟିରେ ପରିଣତ କରୁଛନ୍ତି । ୨୦୮ ଖୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ୨୭-୮ କି.ମି. ଦୈର୍ଘ୍ୟ କଟକ-କୁରୁକୋର ଗୋଟି ଯୋଗର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ଏହା ୨୦୦୦ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମୁଖ୍ୟ ପଥର ଦେବାକୁ ଆଶା କରାଯାଉଛି । ୧୩୭ ଖୋଟି ଟଙ୍କା ଅବଧାନରେ ୩୩-୨ କି.ମି. ଦୈର୍ଘ୍ୟ କୁରୁକୋର-କୋଣାର୍କ ଗୋଟି ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ଆୟତନ କରାଯାଉଛି । ଏହା ପଥର ଦେବାକୁ ୩ ବର୍ଷ ପରାସ୍ତ ନେବ । ୫-୫ କି.ମି. ଦୈର୍ଘ୍ୟର ଧନସ୍ୟ ଏକ ଗୋଟି ଯାହା କିଛି ଗୋଟି ଯାଉଛି । ଏହିପରି ମୋଟ ୨୨-୫ କି.ମି. ଗୋଟି ଯାହା କିଛି ଗୋଟି ।

ରାଜ୍ୟରେ ଶୁଣୁ ରହିଥିବା ୧୨ ଖୋଟି କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ୨୭ କି.ମି. କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳିତ ବର୍ଷ ପଥର ଦେଇଯିବ । ଏହାପରେ ୧୨୦ କି.ମି. ଜାତୀୟ ରାଜପଥର ବିକାଶ ପଡ଼ିବ । ୨୩ ଲକ୍ଷର ଜାତୀୟ ରାଜପଥର ୩୦-୨୫ କି.ମି. ଉଦ୍ଧାର ଯୋଗର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ଏହି ରାଜପଥର ସାଧାରଣତଃ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଉପକରଣ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ।

୧୯୯୮-୯୯ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ପୁରୀ ଜାମ ପାଇଁ ୩୦ ଖୋଟି ଏବଂ ବିଦେଶର ସହାୟତାକୁ ୫୦ ଖୋଟି ଟଙ୍କା

ଶୁଣୁରହିଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପରୁ ପାଇଁ ବ୍ୟୟ କରୁଥିବା ବୋଲି ମହାଶୟ ଜେନେରାଲ୍ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ । ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୀ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଚଳିତ ବର୍ଷ ୧୮-୨ ଖୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରାଯାଉଛି ।

କେନ୍ଦ୍ର-ଉପସ୍ଥାପନ ଜାତୀୟ ରାଜପଥର ୪ ଧାର ବିଶିଷ୍ଟ ବିଭାଗ କାର୍ଯ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଜାତୀୟ ରାଜପଥ କୁଳପ ଟଙ୍କା ଗଠିତ ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକ କୁଳପ ବୋଲି ମହାଶୟ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ଦେଶରେ କାରୁ ଉତ୍ପାଦନ ଶେଷରେ ଓଡ଼ିଶାର ଛାନ ଚିତ୍ର

ରାଜ୍ୟ ଗୋଟି ଉତ୍ପାଦନ ଓ ବାଣିଜ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ କାରୁ ଉତ୍ପାଦନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଉତ୍ପାଦନ ପରିଷଦ ସହଯୋଗରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ 'ଓଡ଼ିଶା କାରୁ ଉତ୍ପାଦନ ଶୀର୍ଷକ ଦିନାକାରରେ ଶିକ୍ଷା ମହାଶୟ ଶ୍ରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରାଥମିକ ଅତିଥିଙ୍କୁ ଯୋଗ ଦେବା କରିଥିଲେ ଯେ ଦେଶର କାରୁ ଉତ୍ପାଦନ ଶେଷରେ ଓଡ଼ିଶା ଚିତ୍ର ଥିବା କାରୁ କରୁଛି । ଆମର ୮୦ ଲକ୍ଷ ଲୋକ ଗୋଟି ଗୋଟିରେ କୁଣ୍ଡ ଗୋଟି ନିର୍ମାଣ କରୁଛି । ଦେଶରେ କାରୁ ଉତ୍ପାଦନ ଶେଷରେ କେଉଁ, ମହାରାଷ୍ଟ୍ର, ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶରେ ପ୍ରଧାନ, ଦିଲ୍ଲୀ ଓ ଗୁଜରାଟ ଉତ୍ପାଦନ କରୁଛି ।

ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ସମୁଦାୟ ଏକ ଲକ୍ଷ ୫ ହଜାର ହେକ୍ଟର କାରୁ ବର୍ଷରୁ ଉଠୁଛି ଏବଂ ଜଳ କାରୁ ବର୍ଷରୁ ବର୍ଷକୁ ୨ ଲକ୍ଷ ୪୦ ହଜାର ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ କାରୁ ନିର୍ମାଣ ଉତ୍ପାଦନ ଦେଉଛି । ଆମ ଦେଶରୁ ବିଶିଷ୍ଟ ଦେଶରୁ ମୋଟ ୮୦ ଲକ୍ଷର ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ କାରୁ ନିର୍ମାଣ ଉତ୍ପାଦନ ଦେଉଥିବା ଉଲ୍ଲେଖ ଓଡ଼ିଶାରୁ ମାତ୍ର ୩୪ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ବିଦେଶରୁ ଉତ୍ପାଦନ ଦେଉଛି । ଏହାର ପ୍ରାଥମିକ କାରଣ, ଆମର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାକରଣ ଶିକ୍ଷା ଶେଷରେ ଆଗାମୀ ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଗପାଇଁ ନାହିଁ । ଆମ ରାଜ୍ୟରେ କାରୁ ଉତ୍ପାଦନ ହାର ବୃଦ୍ଧି କରି ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ କାରୁ ଉତ୍ପାଦନ ହାରର ସମକକ୍ଷ ଦେବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା କାରୁ ଉତ୍ପାଦନ ଶୀର୍ଷକ ଦିନାକାରରେ କୁଳପଙ୍କୁ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ଦିନାକାରରେ ପ୍ରାଥମିକ ଶାସନ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜିଣିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ଶାସନ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟଜିତ କୁମାର ମେହେରାଙ୍କୁ କୁଣ୍ଡ ବିଭାଗ ଶାସନ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ବିନୟ କୁମାର ପଟ୍ଟନାୟକ, ରାଜ୍ୟର କାରୁ ଉତ୍ପାଦନ ପରିଷଦର ପ୍ରାଥମିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରୁଛି । ମହାରାଷ୍ଟ୍ର, ଦିଲ୍ଲୀ, ଗୁଜରାଟ, ଓଡ଼ିଶା, ବିହାର, କର୍ଣ୍ଣାଟକ, ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ କୁଣ୍ଡ ଓ ବିଶିଷ୍ଟ କାରୁ ଉତ୍ପାଦନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀ ଆର୍. ଟି. ଦୁବେଦୀ ପ୍ରମୁଖ ଯୋଗ ଦେଇ ଆଲୋଚନାରେ ଅନ୍ତ ହେବା କରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ସୁମିତ୍ରା ଦେବୀଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧା ସମ୍ମାନେ
ପ୍ରଦତ୍ତ ଶ୍ରଦ୍ଧା ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଅଛି।

[illegible]

ପ୍ରତିନିଧିତା ଜୀବନଶକ୍ତିର ପୁରଣା ତଥା ଉନ୍ନତି କ୍ଷେତ୍ର
ଦର୍ଶନର ମହତ୍ତ୍ୱ ଓ ଆଶାପାଶ ଅନ୍ତର୍ଗତ ନିବନ୍ଧମାନ
ମୁଖ୍ୟତଃ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ଜ୍ଞାନୀୟ କମିଟି ଗଠନ
କରାଯିବ । ଏହି କମିଟିରେ ଜଗନ୍ନାଥ ବିହାରୀ ବେହେରା,
ସେଣାସେବାୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଓ ନିବନ୍ଧ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ନେତୃତ୍ୱାବଳୀ
ବ୍ୟତିତମାନେ ଯୋଗ୍ୟ ରହିବେ । ଏହି କମିଟି ନିବନ୍ଧ
ଲେଖନମାନଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ଛାପନ କରି ଜୀବନଶକ୍ତିର ପୁରଣା ଓ
ଜଗନ୍ନାଥ ଉନ୍ନତି ସମ୍ପର୍କରେ ଜନ-ପ୍ରବେଶନର ପ୍ରଚ୍ଛେଦ କରିବେ ।
ନିଶ୍ଚୟ କରି ଜୀବନଶକ୍ତି ଶିକ୍ଷାର ଓ ଶାନ୍ତ କାଟିବା ବାସ୍ତବ ନିମ୍ମୁଖ
ଶିକ୍ଷା ପ୍ରାଣ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବେ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ
ଅନ୍ୟତ୍ର କମିଟି ପ୍ରତିନିଧିତା ବଳ ମଞ୍ଚରେ ବାସ କରୁଥିବା
ଜୀବନଶକ୍ତି ଓ ପରିବେଶ ସମ୍ପର୍କରେ ଗବେଷଣା କରିବେ । ଏହି
କମିଟିରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଜଗନ୍ନାଥ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗର
ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ ଯୋଗ୍ୟ ରହିବେ, ଯଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିନିଧିତା ଜଗନ୍ନାଥ
ଜୀବନଶକ୍ତି ଓ ପରିବେଶ ପୁରଣା ସମ୍ପର୍କରେ ପରାମର୍ଶ
ହେବ ।

ପିନିପିପାଳ ଓ ନିକଟର ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ବସବାସ କରୁଥିବା
ଲୋକମାନଙ୍କର ଆଶ୍ରୟ ସୁରକ୍ଷିତ। ତଥା ବିବାହ ପାଇଁ ନିଆ
ଅବିବାହୀ ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ, ସ୍ବାମୀ ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ ଓ ପୁରୁଷ
ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଲାଭ କରି ଦେବା ପାଇଁ ପୁରୁଷ ଶତ୍ରୁମାନ
ପ୍ରତିକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରଜାପତି ଦେବତାଙ୍କୁ। ସେ ପ୍ରଜାପତିଙ୍କ
ସାଙ୍ଗରେ ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଦେବତାଙ୍କୁ ନିଜ
ନିଆପାଳରେ ନିଜ ନିଜର ବିବାହ ତଥା ପୁରୁଷ ପାଇଁ କେହି
ପରମାର୍ଥ, ଆବଶ୍ୟକ ପାଣି ଯୋଗାଇ ଦେବେ। କେହି
ବିବାହରେ ଖାଲି ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଭ
ପ୍ରତିଷ୍ଠାପ୍ରତିଷ୍ଠା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ପୁରୁଷ ଶତ୍ରୁମାନ ପ୍ରତିକୃଷ୍ଣ
ପ୍ରତିଷ୍ଠାକୁ ନିଜର ଦେବତାଙ୍କୁ।

ପ୍ରବଚନ ନିମ୍ନାଂଶ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଆଧୁନିକ ବିଜ୍ଞାନ ଓ
ବୈଜ୍ଞାନିକ ବିଦ୍ୟାର ଗୁରୁତ୍ୱ ଆବଶ୍ୟକ

ଆଧୁନିକ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଚିନ୍ତାଧାରା ପ୍ରୟୋଗ କରି
କଳକେତନ ପ୍ରାଚୀନଗ୍ରନ୍ଥର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଂଶକୁ ନିଜର ପରମ୍ପରା ଓ
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ସହଜରେ ମଧ୍ୟରେ ଶେଷ କରାଯିବା ଦେଖାଉ ଦେଖି

ଉପ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଉପେଶ କୁମାର ବିହାରୀ କୁହୁଡ଼ୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଇଛନ୍ତି ।

[illegible]

କଟ ପ୍ରଜାଧାରୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେ ଲୋକାଧିକାରୀ ନିଜସ୍ବେଷତା
 ବର୍ତ୍ତମାନରେ ୨ ଲକ୍ଷ ୩୦ ହଜାର ଦେଶର ଲୋକାଧିକାରୀ ବଳବତ୍ତର
 ହୁଅନ୍ତି । ଯୋଗାଯୋଗ ପ୍ରଣାଳୀର ପ୍ରାଚୀନ । ଏହାପାଇଁ ଏହି ପ୍ରକାରର
 ବ୍ୟବସାୟ ଲୋକାଧିକାରରେ ୨ଟି ଆନବେଷିତ ଏବଂ ଲୋକାଧିକାରୀ ନିଜସ୍ବେଷତା
 ଲୋକାଧିକାରୀ ଆନବେଷିତ ପ୍ରକାର ଲୋକାଧିକାରୀ ଆନବେଷିତ ପ୍ରକାର ।
 ଲୋକାଧିକାରୀ ଆନବେଷିତ ଲୋକାଧିକାରୀ ଲୋକାଧିକାରୀ ଲୋକାଧିକାରୀ
 ପ୍ରକାର ଲୋକାଧିକାରୀ ; ଲୋକାଧିକାରୀ ଲୋକାଧିକାରୀ ୫ ଲୋକାଧିକାରୀ ୨
 ଲୋକାଧିକାରୀ ୨ଟି ଲୋକାଧିକାରୀ ଲୋକାଧିକାରୀ ଲୋକାଧିକାରୀ ଲୋକାଧିକାରୀ
 ଲୋକାଧିକାରୀ ୨-୨ ଲୋକାଧିକାରୀ ଲୋକାଧିକାରୀ ଲୋକାଧିକାରୀ ଲୋକାଧିକାରୀ
 ଲୋକାଧିକାରୀ ଲୋକାଧିକାରୀ ଲୋକାଧିକାରୀ ଲୋକାଧିକାରୀ ।

ସ୍ବାଧୀନତା ଦିବସ ପାଳନ ପାଇଁ
ଶ୍ରୀ ୧୨ ବର୍ଷୀୟ ଶିଶୁମାରୀ ସମାଜର ସଭାପତି ଶ୍ରୀ
ପ୍ରମୋଦ କୁମାର

ପ୍ରତିଦିନ
କୃଷିକାର ଦିବସ ପାଳନ ପାଇଁ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ହେଲା ନିମ୍ନୋକ୍ତ
କମିଟିର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଡାକ୍ତର ଡି.ଏ. ମହାନ୍ତି ପ୍ରା. ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଚନ୍ଦ୍ର
ଅନନ୍ତପୁର କମିଟିର ସଭ୍ୟମାନେ ଶ୍ରୀ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ସହ
ପାରିତ ଦିନ ମଧୁବାବୁଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନାରେ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ସ୍ଥାନ
ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଉଛି । ଶେଷାଂଶୀ ପାଣିଟ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ରଣ
ମଧୁବାବୁଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନାରେ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ରଣଙ୍କ ସହସାଧାରୀମାନେ
ଶ୍ରୀ ପ୍ରସାଦ ଶେଷାଂଶୀ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ରଣଙ୍କ ସହସାଧାରୀମାନେ

ସମ୍ପର୍କରେ ସରକାରୀୟ ଶାସନୀୟ ବିଶିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସହିତ
ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ।

ମଧୁବାବୁଙ୍କର ପୈତୃକ ସ୍ମୃତି ଅନୁସାରେ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସ୍ଥଳରେ,
ତାଙ୍କର ସ୍ମୃତିପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂସ୍କାର କରୁଥିବା ଶାସନୀୟ ସ୍ଥିତି କହିବା, ଏହା
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ପୁରୁଷଙ୍କର, ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା
ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବିଦ୍ୟାଳୟର ମହାନତି, ମଧୁବାବୁ ଅଧ୍ୟୟନ କରିଥିବା
ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଶାସନୀୟ ଓ ସହାୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିଦ୍ୟାଳୟ ରୂପେ
ପରିଣତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା, ସାଧନପୁର ବନ୍ଦରରେ
ମଧୁବାବୁଙ୍କର ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ପ୍ରତିପତ୍ତି ଶାସନ କରିବା,
ପାଠ୍ୟପାଠ୍ୟରୁ ଶାସନୀୟ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ସଂସ୍କାର କରୁଥିବା ଶାସନୀୟ
ଶାସନୀୟ ଶାସନୀୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ତାଙ୍କ ପିତୃପୁତ୍ରରେ ମଧୁବାବୁଙ୍କ
ଉପରେ ଏହା ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ସହାୟତା ପାଠ୍ୟରୁ ଶାସନୀୟ,
ମଧୁବାବୁଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଉପରେ ଏହା ପ୍ରାମାଣିକ କରାଯାଇ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ
ଏହା ମଧୁବାବୁଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଆସକ୍ତୀ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରୁଥିବା ଶାସନୀୟ
ପୁରୁଷ ନିମନ୍ତେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା ।

କମିଟିର ସରକାରୀୟ ମଧୁବାବୁଙ୍କର ପୈତୃକ ସ୍ମୃତି ସମେତ
ଶାସନୀୟ ଶାସନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ମଧ୍ୟରୁ ଶାସନୀୟ ମଧ୍ୟ
ପରିଷଦରେ କରିଥିଲେ । ସେଠାରୁ ତାଙ୍କ ମଧୁବାବୁଙ୍କ ଶାସନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ
ବିଶାଳତା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ
ଏହା ଶାସନୀୟକରଣ ମଧୁବାବୁଙ୍କ ପ୍ରାମାଣୀକ ରୂପେ
ହେଉଥିଲେ ।

ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କମିଟିର ସରକାରୀୟ ପ୍ରାମାଣୀକ ଶାସନୀୟ
ସହିତ ଶ୍ରୀ ପ୍ରାମାଣୀକ ସ୍ମୃତି ସଂସ୍କାର, ଆକାଶ୍ୟ ପ୍ରାମାଣୀକ ଓ
ଶାସନୀୟ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପାଠ୍ୟ, କରକ
ନିୟମାବଳୀ ଶ୍ରୀ ଆକାଶ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରର, କରକ ନିୟମ ଶାସନୀୟ
ଶାସନୀୟ ସଂସ୍କାର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ପ୍ରକାର ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାରର
ସାଧୁ ବିଭାଗୀୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ ମେସନର ହୁଅ
ହୁଅ ଉପରେ ହୁଅ ।

ଆକାଶ୍ୟ ବିଭାଗ ମେଳା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରସ୍ତୁତି

, ଗତ ଅଗଷ୍ଟ ୧୮ ତାରିଖରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିବା
କମିଟିର ପ୍ରତିଷ୍ଠାକାରୀ ପ୍ରକାର ମେଳାରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଅଧିକାରୀ
ତାରିଖ ପ୍ରାମାଣୀକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବାକୁ ହୁଅ ଆକାଶ୍ୟ ବିଭାଗ

ମେଳାରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ପ୍ରସ୍ତୁତି ନିମନ୍ତେ
ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇପାରିଛି । ଏହି କେନ୍ଦ୍ରରେ ପ୍ରକାର ଓ ଶାସନୀୟ
ସମ୍ପର୍କ ଶାସନୀୟ ଶ୍ରୀ ମେଳାରେ ମଧ୍ୟକ ଅଧ୍ୟାପକ କମିଟିର
ମେଳାରେ ଅଧ୍ୟାପକ ପ୍ରାମାଣୀୟ ଓ ଆକାଶ୍ୟ ବିଭାଗ ସମେତ ସମେତ
ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରକାର, ବ୍ୟବସାୟ ଓ କୁଳୀର ବିଶେଷ ସମେତ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ
ଶାସନୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ଆଦି ପ୍ରକାର ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାର
ଦେଖିଥିଲେ । ଏହିପାଇଁ ବିଶିଷ୍ଟ ସରକାରୀ ବିଭାଗ, ବିଭାଗୀୟ
ପ୍ରାମାଣୀୟ ପ୍ରକାର ଓ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଏହା କେନ୍ଦ୍ରରେ
ଶାସନୀୟ ଶାସନୀୟ ଶ୍ରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନେ ଏହିପରି ଅଧ୍ୟାପକ
ସୋର ଦେଇ ଓଡ଼ିଶାର ବିଶିଷ୍ଟ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ
ସରକାରୀରେ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥିଲେ । ଏହି ମେଳା
ପ୍ରକାରରେ ଓଡ଼ିଶା ବିଭାଗ ପ୍ରାମାଣୀୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାମାଣୀୟ
ପ୍ରକାର ସରକାରୀକୁ ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର କରିବାକୁ ପ୍ରାମାଣୀୟ ଦେବା
ଉପରେ ସେ କୁହୁଥିବା ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ।

ଏହି କେନ୍ଦ୍ରରେ ବିଶିଷ୍ଟ ସରକାରୀ ଓ କେନ୍ଦ୍ରରେ ବିଭାଗୀୟ
ସୋରମାନ ଓ ସୋରମାନଙ୍କ ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରକାର, ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା
ମେଳାରେ ବିଶିଷ୍ଟ ମେଳାରେ ଓ ବିଶାଳବେଶରେ, ଆଲୋଚନା କରା,
କର ଶାସନୀୟ, ପ୍ରକାର ବିଭାଗ, ମେଳା ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶା
ବିଭାଗ ପ୍ରାମାଣୀୟ, ପ୍ରାମାଣୀୟ ପ୍ରକାର ଓ ବିଭାଗୀୟ ବିଭାଗୀୟ ଅଂଶ
ସମ୍ପର୍କରେ ବିଶିଷ୍ଟ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି କେନ୍ଦ୍ରରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଗୀୟ ପ୍ରକାର
ଶାସନୀୟ ପ୍ରକାର ଶ୍ରୀ ପ୍ରାମାଣୀକ କରକ ସୋର, ପ୍ରାମାଣୀୟ, ପ୍ରାମାଣୀୟ ଓ
ପ୍ରାମାଣୀୟ ବିଭାଗ ଶାସନୀୟ ପ୍ରକାର ଶ୍ରୀ ପ୍ରାମାଣୀକ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାମାଣୀୟ
ପ୍ରକାର ଓ ଶାସନୀୟ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ ମେଳାରେ
ମିଶ୍ର, ବିଶେଷ ପ୍ରକାର ଶାସନୀୟ ପ୍ରକାର ଶ୍ରୀ ପ୍ରାମାଣୀୟ
ମିଶ୍ର, ପ୍ରାମାଣୀୟ ଓ ପ୍ରାମାଣୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ ଅଧିକାରୀ ପ୍ରାମାଣୀୟ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ ବି. ବି. ଏନ୍. ପ୍ରାମାଣୀୟ, ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାମାଣୀୟ
କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଶ୍ରୀ ବି. ଏନ୍. ଦେବ, ବିଭାଗ ଓ ବିଭାଗୀୟ
କେନ୍ଦ୍ର ବିଭାଗର ପ୍ରାମାଣୀୟ ଶାସନୀୟ ପ୍ରକାର ଶ୍ରୀ ପ୍ରାମାଣୀୟ
କେନ୍ଦ୍ରରେ ପ୍ରାମାଣୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ ବିଭାଗୀୟ ଶାସନୀୟ
ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ବିଭାଗର ପ୍ରାମାଣୀୟ ଶାସନୀୟ ପ୍ରକାର ଶ୍ରୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ମଧ୍ୟ
ଓଡ଼ିଶା କେନ୍ଦ୍ରରେ ଶାସନୀୟ ଶାସନୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ ବି. ବି. ମେଳାରେ
ପ୍ରକାର ଓ ଶାସନୀୟ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ ପ୍ରକାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
ଶ୍ରୀ ମେଳାରେ ହୁଅ ପ୍ରାମାଣୀୟ ସୋର ଦେଇ ଆଲୋଚନାରେ ଅଂଶ
ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ଭାବିକମାନଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠାଳୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ କାହାଣୀର ଗାୟନରେ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଳା ପାଣିଗ୍ରାହୀଙ୍କ ମାନ୍ୟତା ଲାଭ୍ୟମାନ ଓ ସି ରାଜାଜିତପ୍ରସାଦଙ୍କ ସମ୍ମାନ । (୧୫.୮.୧୯୯୮)

ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ଘୋଷିନୀ କକ୍ଷରେ ଆୟୋଜିତ ଭାବ ପୈତୃକ ଦର୍ବର ଦୈନିକରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜାତୀୟ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନର ଅବସରରେ । (୧୦.୯.୧୯୯୮)

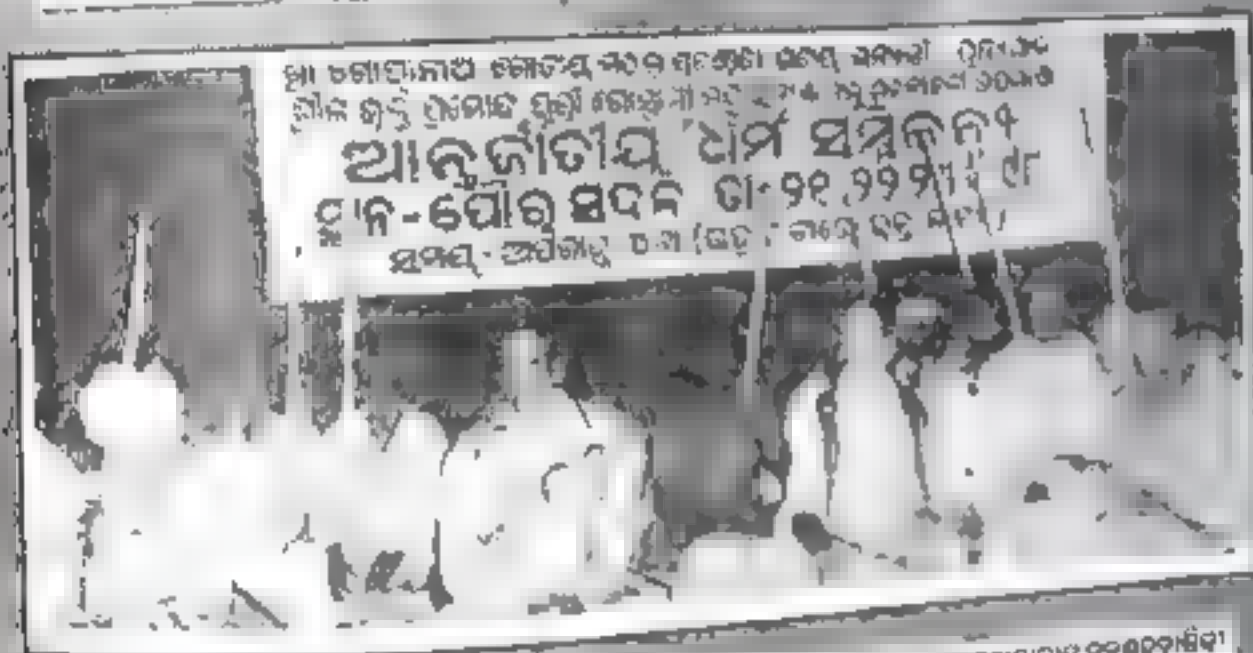

ହୋଟେଲ ସୁନ୍ଦାରୀରେ ଆୟୋଜିତ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ଛୁଟି ଓ ମହାପ୍ରଭାତରୁ ଜାତୀୟ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଦୈନିକରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜାତୀୟ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନର ଅବସରରେ । (୨୩.୯.୧୯୯୮)

ଭବାନୀ ମଣ୍ଡପାରେ ଆୟୋଜିତ ସ୍ତବ୍ଧଚେଷ୍ଟିତ ମହିଳା ସୁରାଭର ଉପକ୍ରମ ଉଦ୍ଘାଟନା କରୁଥିବା ଶ୍ରୀ ଜାମତା ଚରଣ ।
ପଟ୍ଟାଭିଷେକ ସମୟରେ ଉଦ୍ଘାଟନା କରୁଥିବା ଶ୍ରୀ ଜାମତା ଚରଣ । (୨୦୯୧୧୧୧୧)

ପୁରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ସମାଜରେ ଆୟୋଜିତ ଶ୍ରୀମତୀ ସମ୍ମିଳନୀ ଉଦ୍ଘାଟନା କରୁଥିବା ଶ୍ରୀ ଜାମତା ଚରଣ ।
ଉପକ୍ରମ ଉଦ୍ଘାଟନା କରୁଥିବା ଶ୍ରୀ ଜାମତା ଚରଣ । (୨୦୯୧୧୧୧୧)

ଭବାନୀ ମଣ୍ଡପାରେ ଆୟୋଜିତ ଶ୍ରୀମତୀ ସମ୍ମିଳନୀ ଉଦ୍ଘାଟନା କରୁଥିବା ଶ୍ରୀ ଜାମତା ଚରଣ ।
ଉପକ୍ରମ ଉଦ୍ଘାଟନା କରୁଥିବା ଶ୍ରୀ ଜାମତା ଚରଣ । (୨୦୯୧୧୧୧୧)

ප්‍රකාශන අංකය: 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850,

ପ୍ରମାଣ ଅଟେ । ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉପରେ ଏହି ପ୍ରମାଣର ଗୁରୁତ୍ବ ଅନୁସାରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଚରଣ ଚରଣ ଚରଣ ।

[illegible]

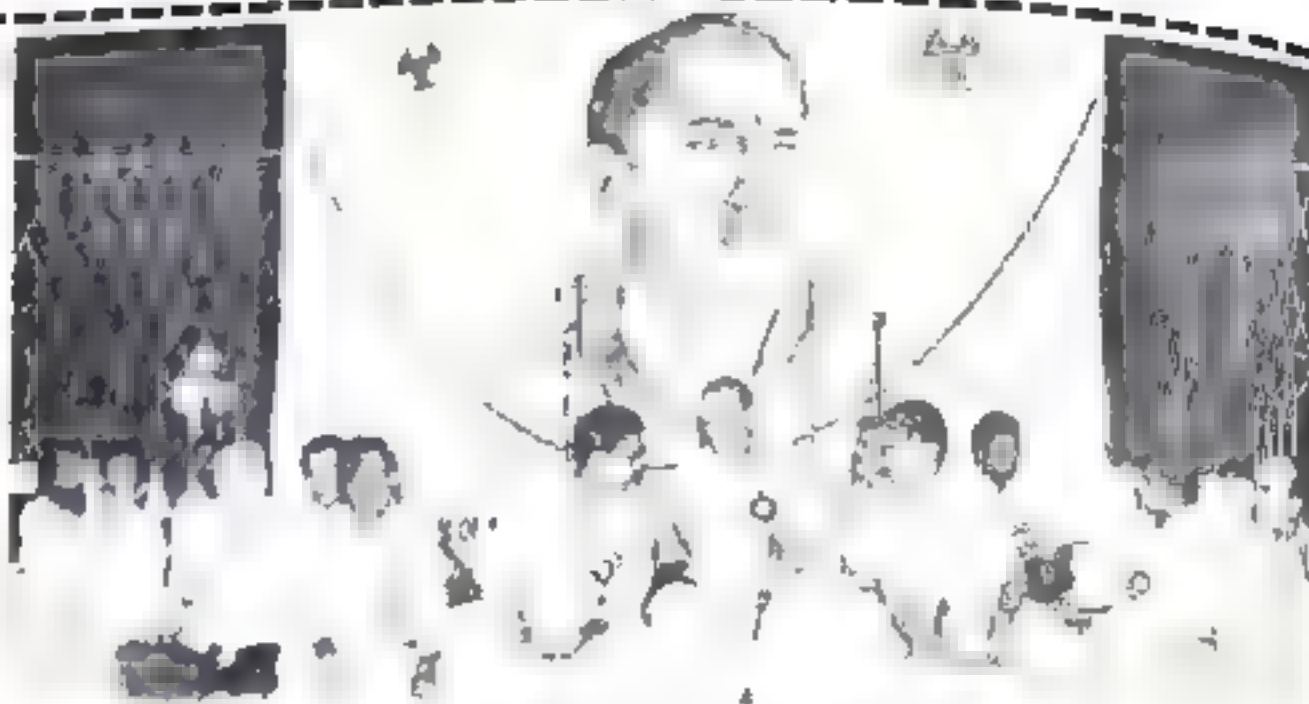
ପୂର୍ବ ପ୍ରଦେଶ ସରକାରଙ୍କ ସହ ଶାନ୍ତି ଚର୍ଚ୍ଚା ପାଇଁ ପ୍ରାୟ ୧୦୦ ଲୋକଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତିରେ ଏକ ଗୁପ୍ତ ଗୋପନୀୟତା ସମ୍ମାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଗୁପ୍ତ ଗୋପନୀୟତା ସମ୍ମାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଗୁପ୍ତ ଗୋପନୀୟତା ସମ୍ମାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଗୁପ୍ତ ଗୋପନୀୟତା ସମ୍ମାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଗୁପ୍ତ ଗୋପନୀୟତା ସମ୍ମାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଶାନ୍ତି ଚର୍ଚ୍ଚା ପାଇଁ ପ୍ରାୟ ୧୦୦ ଲୋକଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତିରେ ଏକ ଗୁପ୍ତ ଗୋପନୀୟତା ସମ୍ମାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଗୁପ୍ତ ଗୋପନୀୟତା ସମ୍ମାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଗୁପ୍ତ ଗୋପନୀୟତା ସମ୍ମାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଗୁପ୍ତ ଗୋପନୀୟତା ସମ୍ମାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଗୁପ୍ତ ଗୋପନୀୟତା ସମ୍ମାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ରାୟ ୧୦୦ ଲୋକଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତିରେ ଏକ ଗୁପ୍ତ ଗୋପନୀୟତା ସମ୍ମାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଗୁପ୍ତ ଗୋପନୀୟତା ସମ୍ମାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଗୁପ୍ତ ଗୋପନୀୟତା ସମ୍ମାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଗୁପ୍ତ ଗୋପନୀୟତା ସମ୍ମାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଗୁପ୍ତ ଗୋପନୀୟତା ସମ୍ମାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଭାରତ ବିଜୟ ଯେଉଁ ୩ ଭାଗ୍ୟଦେବୀଙ୍କ ଓ ଶେଷଭାଗର କିଶୋରୀ ଶିଶୁଙ୍କୁ ଯେଉଁଠି ପଢ଼େଇମାନେ ଗୋଟିଏକାକି ଗୁଳାମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀ ଭାରତୀ ଗଳ୍ପ ପଢ଼ାଇଥିଲେ ।
 ଫେବୃଆରୀ ୨୦-୧୯୮୮

ସଚିବାଳୟ ପରିକଳ୍ପିତ ଗଳ୍ପର ଯେଉଁଠି ଭାରତ ପଢ଼ିବ ଓ ବିଦେଶୀୟ ଗୁଳାମାନଙ୍କର ଗତ କେତେକଙ୍କ ଗୁଣାମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀ ଭାରତୀ ଗଳ୍ପ ପଢ଼ାଇଥିବା ଉତ୍ସବ ।
 ଫେବୃଆରୀ ୨୭-୮-୧୯୮୮ ।

ବୁଧାବିତା ପୁରୋହିତଙ୍କୁ ସମାପନ କରିବା ପରେ ଶେଷଭାଗର ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଓ ପ୍ରାୟଶଃ ପୁରୋହିତ ମାତାମାନଙ୍କ ବିଦେଶୀ ପଢ଼ିତା ଶିକ୍ଷାଦାନକୁ ମୁକାବିତା ଶ୍ରୀ ଭାରତୀ ଗଳ୍ପ
 ପଢ଼ାଇଥିବା ଯେଉଁଠି ଶିଶୁମାନଙ୍କର ପୁରୋହିତ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ (୧୭-୮-୧୯୮୮)

၁၉၄၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်နေ့ နေ့စဉ် နေရာတွင် နေထိုင်နေသော အမျိုးသမီးများနှင့် အမျိုးသားများ
 အတူတူ နေထိုင်နေကြသည်။

၁၉၄၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်နေ့ နေ့စဉ် နေရာတွင် နေထိုင်နေသော အမျိုးသမီးများနှင့် အမျိုးသားများ
 အတူတူ နေထိုင်နေကြသည်။

[illegible][illegible]

ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପୂର୍ବକ କର୍ମରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ଗଜପତି ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜବନ୍ଧୁ ପ୍ରଧାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀ ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପାଣିଗ୍ରାହୀ ଏବଂ
ନିର୍ବାକ୍ତା ଶ୍ରୀ ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ ପକ୍ଷରୁ ପିନ୍ଧା ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା ପାଇଁ
ଶେଷତଃ ୧୯୫୮-୫୯-୧୯୬୦।

ମାନ୍ୟବର ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜବନ୍ଧୁ ପାଣିଗ୍ରାହୀଙ୍କୁ ଶ୍ରୀ ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ ପକ୍ଷରୁ ପିନ୍ଧା ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା ପାଇଁ ଶେଷ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କୁ
ପ୍ରଦାନକରି ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କୁ ୧୯୫୮-୫୯-୧୯୬୦।

ଭାରତୀୟ ସେନା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପାଟଣାପୁର ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାରେ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶ ପୂଜା ପାଳନ କରାଯିବା ଦୃଶ୍ୟ
 (୧୯୫୮-୫୯-୧୯୫୯)

ଭାରତୀୟ ସେନା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପାଟଣାପୁର ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାରେ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶ ପୂଜା ପାଳନ କରାଯିବା ଦୃଶ୍ୟ
 (୧୯୫୮-୫୯-୧୯୫୯)

ଓହଲ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ମସନା, ୧୯୯୮